

ACADEMIA ROMANA

MANUSCRISELE GRECESCI

DIN

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

DE

CONSTANTIN LITZICA

DOCTOR ÎN LITERE.

ESTRAS DIN
ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE
Seria II. — Tom. XXIII.
MEMORIILE SECTIUNII LITERARE.

BUCURESCI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL

FURNISOR AL CURȚII REGALE

16. STRADA DOAMNEI, 16

1900.

017.11.091(498) „10/12" = 75

578771Z

578.771

MANUSCRISELE GRECESCI
DIN
BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMANE
DE
CONSTANTIN LITZICA
Doctor în Litere.

Sedința de la 13 Octobre 1900.

A trecut aprópe un secol, de când revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu a pus capăt domniilor fanariote în Țările Române; totuși nicăadă încă unii din istoricii noștri, când tratază istoria sec. XVIII, par că nu găsesc cuvinte destul de puternice și culori destul de negre, spre a zugrăvi acăstă epocă de asuprire. (1) De sigur că și suferințele îndurate de Români în timpul domniilor grecesci au fost mari, și vremea scursă de la curmarea lor nu tocmai lungă, spre a închide rănilor nostror și a aruncă vălul tămăduitor al uitării peste ele. Cred însă că la aceste două cause mari trebuie să mai adăogăm încă două, forte importante. Istoriografia noastră e de dată recentă; ea coincide, până la un punct óre-care, cu înfiriparea României moderne și în mod fortat a trebuit să fie la început subiectivă, patriotică și panegirică, până să devină obiectivă, rece și critică, cum e adăugă; în acăstă ultimă fază ea n'a intrat decât în ultimii ani, aşa că n'ar fi surprindător să găsim, prin scrierî apărute mai ieri alătăre, declamațiuni și invective incompatibile cu cel mai elementar simþ critic. Acăsta e prima causă. A doua este necunoșinta exactă și amănunþită a isvorelor. Să ne

(1) Vedî, de pildă, ultima scriere apărută asupra acestei cestiuni: *G. M. Ionescu, Influenþa culturîi grecesci în Muntenia și Moldova, cu privire la biserică, școală și societate, Bucurescî 1900.*

gândim numai la imensele bogății manuscise ale archivelor din Orient, care ne sunt neaccesibile din principiu; să ne închipuim numai lumina nouă, pe care aceste comori ar arunca o asupra perioadei ce ne preocupa, făcându-ne pote să o privim cu altă ochi; să ne gândim măcar la vraful de hârtii grecesci prăfuite, cari zac prin bibliotecile din țera noastră — și sunt destule — și atunci pote vom ajunge la concluziunea, că o apreciere a epocii fanariote, în tōte amănuntele ei, e încă pripită și nu poate nimeri peste tot adevărul. Numai când ne vor fi cunoscute hârtiile din Orient, de care vorbiam mai sus, numai când actele, documentele, manuscisele grecesci de la noi vor fi fost clasate studiate, publicate, numai când admirabila și extrem de importantă publicațiune a Academiei Române «Bibliografia românescă veche», de Bianu și Hodoș, va fi ajuns la sfîrșit, făcându-ne cunoscut ce se publică și deci ce se cetiă pe la noi, numai atunci vom putea să sigur în istoria socială și culturală a sec. XVIII, numai atunci vom putea aprecia, cum se cuvine, acest veac de tristă memorie.

Dorind să contribuiesc cât de puțin la luminarea acestor cestiuni am întreprins acum doi ani studierea și catalogarea manusciselor grecesci din Biblioteca Academiei Române; rezultatul acestui studiu formeză lucrarea de față. Limba grăecă e puțin cunoscută la noi; paleografia grăecă și mai puțin. Tōte manuscisele catalogate de mine erau literă moartă și nu puteau folosi la nimic; acuma, acei cari se ocupă de istoria secolului trecut, de nu vor putea consulta chiar originalele, dar vor ști cel puțin ce anume se află în bibliotecă și-și vor putea forma măcar o idee succintă despre importanța acestei colecții.

* * *

Academia Română posedă, cum se poate vedea din acest catalog, un număr de 121 de manuscise grecesci, dintre cari cele mai multe aparțin sec. XVIII și XIX, și numai forte puține aparțin secolelor anterioare, fără însă ca vechimea lor să trăească de veacul al XI-lea. După cuprins, ele se pot împărți în mai multe categorii.

In frunte, ca număr, staț manuscisele cu subiecte religiose ori destinate serviciului bisericesc: sunt 19 psaltichi, 11 cu cuprins literar bisericesc și 7 cărți liturgice, în total deci 37 de manuscise bisericești, adică 30% din numărul întreg; iar dacă mai luăm în considerațiune faptul, că și prin alte manuscise se găsesc răsleșite bucăți cu caracter religios, atunci vedem că și la noi, ca și în bibliotecile străine, jumătate din manuscisele grecesci aparțin literaturii bisericești. O deosebită atenție merită următoarele numere:

36. Un florilegiu de sentințe morale, care are, pote, oare-care asemă-nare cu renumita scriere «Melissa» a lui Antonios; e important și ca vechime, căci datează de prin sec. XIV—XV. În lipsa literaturii nece-sare, îmă este cu neputință să fixez mai de aproape caracterul operei, ori măcar să spun dacă e unde-va publicată ori nu. Pe cât pot judecă după *Krumbacher*, *Geschichte der byzant. Litteratur*, p. 601, cartea năstră ar avea multă asemănare cu cea editată de *Fr. Boissonade*, *Anekdota graeca* 1 (1829), p. 109—164, sub titlul *Ἀποφθέγματα ἡγίων θεοφόρων πατέρων*, care e tot o colecțiune din sf. Scriptură și din părinții bisericii.

38. Tot din sec. XIV/XV, cuprinde una din serierile cele mai cete-ite în Evul Mediului a lui Kyrillos, patriarch al Alexandriei (născut pe la 380, mort la 444), despre Sf. Treime, în 2 cărți, unde combate mai ales doctrina Arianiștilor. A fost publicată, împreună cu cele-lalte scrierii ale lui Kyrillos, de *Aubert*, 7 vol., Paris 1638, reproduse apoia în *Migne*, *Patrologia graeca*, vol. 68—77.

94. Aceste manuseris cuprinde textul celor 4 Evanghelii; nu are deci vre-o mare importanță, ca fond, căci Noul Testament se găsește într'un număr imens de manuscrise, dintre cari unele chiar din sec. IV, cum sunt Codex Sinaiticus (Petersburg) și Codex Vaticanus (Roma). Dar și manuserisul nostru e important pentru noi, căci e cel mai vechi manuseris grecesc din colecțiunea Academiei Române; nu e datat, aşa că nu putem să exact anul când a fost scris; însă caracterele lui paleografice ne arată, că aparține de sigur sec. XI.

113. Acesta e un manuseris târziu, din sec. XVII, și cuprinde renu-mitul imn *Ἀκάθιστος* al patriarchului Sergios, care e una din cele mai splendide poesi creștine, din care cauza năsescă nu s'a și transmis într'un număr fără mare de copii. Manuserisul nu e deci important prin vechi-mea ori prin cuprinsul său, ci printr-o serie de admirabile miniaturi în culori, cari fac din el un adevărat giuvaer. În cas dacă un studiu al acestor miniaturi și o comparație cu cele ce se găsesc prin manuscrise române ori slavone, scrise la noi, ar demonstra că aceste miniaturi au fost executate în țările noastre, de sigur că valoarea manu-terisului în ochii noștri ar fi îndoită. În orice cas însă, ele merită o deosebită atenție, și ar trebui ca un om competent în acăstă artă migălosă a miniaturii să se intereseze mai de aproape de ele.

Cât despre cele 19 psaltichi, din cari unele sunt fără frumos scrise, nu pot spune cătă valoare au, căci nu cunosc de loc musica religioasă orientală. Totuși trebuie să releviez următorul lucru: De căci-va ană în-cocice învețații apuseni au început să se preocupe de musica religioasă

a Bizantinilor; pentru dînșii însă e o greutate mare în aceste cercetări faptul, că musica bisericiei orientale e cu totul deosebită de musica occidentală; dar la noi acăstă dificultate nu există, în cât, pornind de la psaltilor de mai sus și de la altele asemenea, s'ar putea ușor studia acest teren, unde mai sunt atâtea lucruri de făcut.

O a doua grupă de manuscrise mai puțin importante e aceea a cărților de școală, cari sunt în număr de 24; la ele trebuie să mai adăoagăm altele 5, cari cuprind traduceră și parafrase din autorii clasici (Homer, Demosthene, Plutarch etc.) și din părinți ai bisericiei. Impresiunea finală, care rezultă din cercetarea acestor manuscrise, e penibilă și deprimantă; din ele se vede, că atențunea dascălilor și a elevilor era îndreptată numai spre formă, spre superficialitate; avem de a face aproape numai cu tractate de retorică, de poetică, de gramatică indigestă, cu exerciții nesăbuite, cu compuneră de scrisori fictive; într'un cuvînt, e continuarea tradiției superficiale a Bizantinilor din ultimele timpuri, și inaugurarea curentului, care a sfîrșit discreditând cu desăvîrșire studiul frumoselor limbă și literatură clasice în țera noastră.

O a treia grupă e formată de manuscrisele cu cuprins pur literar, în număr de 9; între ele trebuie să relevez următoarele:

14. Manuscris din sec. XIV/XV, care cuprinde traducerea gréacă a Metamorfozelor lui Ovidiu și câteva din preceptele lui Cato cel Bătrân, traducere făcută de călugărul bizantin Maximos Planudes (născut pe la 1260, mort pe la 1310). Planudes e unul din precursorii *humanismului* occidental, de care-l legă forte strîns faptul, că cunoște limba latină, spre deosebire de alții învețați ai Bizanțului. În afară de tractate de gramatică și de diferite serieri cu caracter compilator, Planudes a făcut și o serie de traduceră din latinesce, din Cato, Caesar, Cicero, Ovidiu și alții. Traducerea Metamorfozelor lui Ovidiu se află într'un forte mare număr de manuscrise. Pentru Planudes, vezi *Krumbacher*, op. cit., p. 543 sqq.

25. Manuscris din sec. XVIII, cuprinde două romane grecescă, ambele bine cunoscute și publicate; primul e romanul lui *Eustathios sau Eumathios Makrembolites* (a trăit în a 2-a jumătate a sec. XII), intitulat *Hysminias și Hysmine*; al doilea e renumitul roman pastoral al lui *Longus* (sec. II p. C.) *Daphnis și Chloe*, care s'a bucurat de forte multă popularitate în veacurile trecute, și a fost tradus în diferite limbi, în special în franțusesc de *Amyot*, a căruia traducere a fost apoi revăzută de *Paul-Louis Courier*.

37. Cuprinde o poemă istorică, scrisă de un Ioachim din Cypru în

versuri politice și tratând despre luptele Turcilor cu Veneția. Pe cât se pare, poema a fost compusă în sec. XVI și este absolut inedită; editarea ei ar fi de sigur bine venită, atât pentru interesul ei istoric, cât și pentru cel linguistic, poema fiind scrisă într'un fel de dialect grec vulgar. Întru cât, pe de altă parte, nu am găsit semnalat nicăieri vre-un manuscris, care să conțină această scriere, urmărind că manuscrisul nostru e, până în prezent, singurul în care se află poema în cestiune, în cât editarea ei incumbă cu atât mai mult vre-unui elenist de la noi.

Cele-lalte manuscrise cu conținut pur literar sunt fără vre-o deosebită importanță.

Cu literatura bizantină stați în legătură următoarele două manuscrise:

4. O cronică bizantină, care constă din 2 părți. Prima parte e o simplă traducere în limba greacă vulgară a istoriei lui Dukas; partea a 2-a, tratând evenimentele, de unde le-a lăsat Dukas (1462) și până la moarte sultanului Mahomet al III (1604), pare a sta în ore-care legătură cu cronica lui Dorotheos din Monembasia. Acest manuscris are o mare importanță, întâi, fiind că e unic în felul său; nicăi în cataloagele bibliotecilor streine, pe cără le-am cercetat eu, nicăi în Krambacher n'am găsit indicat ceva identic; al doilea, din cauza traducerii lui Dukas. Istoria acestuia scriitor bizantin se află într'un singur manuscris, în posesiunea Bibliotecii Naționale din Paris, după care a și fost publicată în edițiunea Parisină (1649); în Corpus din Bonn (1834), afară de textul grec se mai află și o traducere italiană, făcută pe la finele sec. XV și care completă pe alocuirea textul lacunos grecesc. Acestea erau până aici singurele isvōre pentru Dukas; acum se mai adaugă la ele traducerea din manuscrisul nostru. Cât privesce modul cum a fost făcută această traducere, precum și isvōrele părții finale din manuscrisul bucurescean, acestea sunt cestiuni, cără merită un studiu a parte.

Al doilea manuscris important pentru literatura bizantină este No. 10, pergament din sec. XIII, unul din cele mai frumoase manuscrise, pe cără le posedă Academia Română; e de preț, atât din punctul de vedere paleografic, cât și pentru cuprinsul său, care este Tratatul de Logică și Fizică al lui *Nikephoros Blemmydes* (născut pe la 1197—98, mort pe la 1272), profesorul împăratului din Nicea Theodoros II Laskaris. Acest tratat, cum rezultă dintr'un pasajul său, a fost compus pe la 1258—60 și a avut o fără mare trecere, lucru care se vede din numărul mare de manuscrise — vre-o 70 — parvenite până aici (vezi N. Blemmydae Curriculum vitae, ed. Aug. Heinsenberg, Bibl. Teubner).

1896, Prolegomena). Însă nică unul din manuscrisele existente nu are vechimea celuī din Bucurescī, în cāt de la el în primul loc va trebui să plece cel ce va face o edițune ulterioră a Tratatului în cestiune. Același tratat, împreună cu altele ale lui Blemmydes, se mai află și în No. 17, dar acesta e un manuscris târziu, din sec. XVIII, în cāt nică pe departe nu pote avea valoarea celuī de mai sus.

De o importanță extremă pentru noi sunt manuscrisele, cari conțin documente ori scrieri istorice relative la țările noastre, sau scrise de Români. Așă sunt, de pildă, No. 1, 5, 6, 9, cari conțin socoteli și copii după documente privitive la istoria noastră și mai ales la mânăstirile Cotroceni și Radu-Vodă. Important e și No. 3, care conține călătoria Spătarului Milesescu în Siberia. Se scie că descrierea acestei călătorii a fost scrisă de Milesescu în slavonesce, și apoi tradusă tot de el în grecesce, în cāt textul grec are aceeași valoare ca și originalul slavon. Un manuscris al traducerii grecescă a fost găsit de C. Bolliac la Constantinopole și adus în țără; se află actualmente la Iași; după el s'a executat copia modernă care e în Biblioteca Academiei și după acăstă copie s'a făcut traducerea românescă, publicată de Sion în *Analele Academiei, Seria II, tom. X (1887–8), Memoriile Secți. istorice*.

Numerele 20–21 conțin un codice de legi inedit, făcut de Michail Fotino din ordinul Domnului Ștefan Racoviță, la 1765; din cauza suriecte durate a domniei lui Racoviță, acest codice, deși promulgat, cum se poate vedea din hrisovul domnesc transcris în manuscris, și a căruia traducere se află în catalog, n'a fost însă pus nică odată în aplicare. Codicele e de sigur important și pentru obiceiul pămîntului, pe care autorul declară că l-a avut în vedere, așă că ar merită o de aproape cercetare.

Trebue să mai semnalez două tratate de istorie română; unul e No. 2 și cuprinde istoria Daciei de la 2000 a. C. până la 1204 p. C., după care vine o descriere a Țării-Românescă; tractatul întreg se datorescă unui *Emanoil Băleanu*, iar manuscrisul pare a fi originalul autograf al autorului, judecând după diferite îndreptări, întregiri, însemnări, etc., cari n'ar avea ce căută într'o copie posterioară. Manuscrisul are o prefacă-dedicătie, a cărei traducere se află în catalog. Al doilea tratat e No. 42, și cuprinde o istorie anonimă a Țării-Românescă până la 1775, urmată de o descriere geografică a țării.

Chiar din acăstă succintă expunere se poate constata, că Academia Română posedă o colecție destul de însemnată de manuscrise grecescă; dacă peste multe din ele putem trece ușor, ca peste curiosități fără vre-o valoare mare, sunt însă și numere cari nu merită numai o

simplă catalogare, ci ar trebui să fie date publicității în mod cât mai complet, cu note critice și explicative, cu traduceri, etc., pentru ca toți cercetătorii să potă beneficia de ele.

* * *

Imi rămâne să mai spun câteva cuvinte asupra compunerii catalogului. Nu m'am mărginit să dau numai titlurile gole, ci am reprodus tot-deauna cuvintele initiale ale fiecărei scrieri, cum se face în toate catalocele din strelinătate, în scop de a putea ușoră cercetătorilor identificarea diferitelor bucăți. Se înțelege, că atât titlurile cât și *incipit*-urile sunt traduse în românesce. Pe de altă parte, am reprodus prefețele ori introducerile diferitelor scrieri, când aveau o importanță ore-care, însotindu-le tot-deauna de traducerea românescă; acăstă traducere e fără fidelă și aproape cuvînt de cuvînt, neîndepărându-se de la fraseologia originalului decât acolo, unde geniul limbii române se opune la păstrarea ordinei din grecesce. Am notat, cât am putut mai scrupulos, bibliografia; lacunele, care vor fi existând în acăstă privință, se datorează în parte și greutății de informare la noi, unde lipsesc de multe ori cele mai necesare ajutări. În fine catalogul se va încheia cu un index complet al numelor și lucrurilor.

CATALOGUL MANUSCRISELOR GRECESCI

DIN

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

1.

Sec. XIX. Hârtie; 67 fol.; 38×28 cm. Cartonat.

Pe scărță primă cetim *Conti Correnti*, iar pe verso, de mâna modernă, de la Mănăstirea Cotroceni.

Conține socotela veniturilor și cheltuelilor mânăstirii Cotroceni dintre anii 1802—1810.

Foile 1—2, 14^v—18, 44^v, 48—62, 66 și 67^v, sunt albe. Socotela începe (fol. 3) de la anul 1802 și merge până la anul 1810 (fol. 47^v). Pe foile 63—67 vin câte-va socotelă dintre 1798—1803.

2.

Sec. XIX. Hârtie; 101 fol.; 37×24 cm. Cartonat de curând.

Cuprinde istoria Daciei de la 2000 a. C. până la 1204 p. C., după care vine (fol. 69) o descriere a Tării-Românescă: Περιγραφὴ τῆς Βλαχίας, făcută de Emanoil Băleanu.

Fol. 1, 3—4 și ultimele 27 sunt albe.

Pe fol. 2 cetim: Ἐμπονήλ Παλλιάνος.

Pe fol. 5—6 se află următorea dedicație:

Ὄρῶν μὲν τὴν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ θρόνου τῆς Οὐγγροβλαχίας ἡγεμονίαν, ἵστηται ἀξίαν ἔλαχε τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς ὄψιος διὰ τὰς τοσαντάς καὶ τηλικαντάς βασιλικὰς ὑπουργίας καὶ ἀξιεπαίγους αὐτῆς εὐαρεστήσεις, μακαρίω τὴν Δακίαν, διακηρύττων, ὡς ἐμοὶ σθένος, τὰς λαμπράς τε καὶ ἐναρέτους αὐτῆς πράξεις καὶ τὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα πλεονεκτήματα, ἅπερ οὐχ ὅπως ἐμφανίουσι τὴν ἐν ἀνθρώποις ὑπεροχὴν αὐτῆς καὶ μεγαλειότητα, ἀλλὰ δὴ καὶ χαρακτηρίζοντα τὴν ἐκ προγόνων λαμπρὰν εὐγένειαν, ἀποκαθίστησαι χρυσούν τὸν καθ' ἥμας αἰώνα.

Μὴ ἔχων δὲ ὁ ἔλαχιστος αὐτῆς δοῦλος ἄλλως πως ἐνδεῖξαι τὴν σύντονον προδυμίαν μου, ἵνα μὴ τοῖς ἄλλοις ιηρόντεοσ' ἀδόκιμος πάντῃ καὶ ἀσύμβολος δόξω ἐν τῷ καιρῷ τῆς πανεκλάμπρου αὐτῆς ἡγεμονίας, οὐ πόνων ἐφεισάμην οὐδὲ ἄλλα τῶν δυσχερῶν διενλαβήθη, ἀλλ' οὐσα πρὸ πολλοῦ εὑρον ὑπαμνήματα τῶν Τρωμαίων διεσ-

παριμένα ἐν τῇ Δακίᾳ, ταῦτα πάντα ἐσύναξα ἐν πολλῶν συγγραφέων, οἰόμενος χρήσιμα δύντως ἐφόδια τῆς ἐπωφελοῦς ἐπιστήμης τῶν τὰ ἀρχαῖα θηρευόντων καὶ τὰ καλὰ σπουδαιόντων, ἅτε δὴ καὶ πολυπειρίας πρόξενα καὶ ὡς ἐν κατόπτρῳ ἐμφαίνοντα ἔθη καὶ ἥθη διάφορα τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων, ἡγεμόνων τε καὶ ἴδιωτῶν, ὁπόσοι μὲν τούτων μεγαλόφρονες καὶ ἀρετῆς ἐγκρατεῖς ἐπεβίωσαν ἐναβριυνόμενοι (ἐναμβριυνόμενοι ms), ὁπόσοι δὲ ὑπὸ αἰσχρᾶς συνηθείας καὶ φαύλης ἔξεως παρασυρθέντες ἀπεβίωσαν διληφρούμενοι. Καὶ δὴ ἐπιγειρισθεὶς τὴν περὶ Δακίας καὶ Βλαχίας ἱστορίαν, συνεστελλόμην εἰς πέρας τὸ ἔργον ἀγαγεῖν, φοβούμενος, μὴ τῆς ἀληθείας ἐκπεσάν, φωραθείνην ὑπὸ τῶν ὄρθως κρινόντων τὰ πράγματα. Πῶς δ'οὖν ἔμελον; ὁπότε πλεῦντοι μὲν τῶν συγγραφέων ἐν ταῖς αὐτῶν ἱστορίαις παρενείρουσι καὶ τὰ περὶ Δακίας, οὐδεὶς δὲ ἴδιωτέρων συνεγράψατο ἱστορίαν, ὡς μὴ ἔχων σαφεῖς ἀποδεῖξεις πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐψεύρεσιν. Ο γάρ πανδαμάτωρ χρόνος ἐξήλειψε τά τε τοῦ Κρότωνος (?) καὶ τοῦ Δίωνος Προυσαίου Γετικά, καὶ οὐδὲν κατέλιπε ἄλλον ἢ ὅσα ἐκ τῶν τοῦ Ἡροδότου καὶ Στράβωνος συλλέξεις τις καὶ ἄλλων μεταγενεστέρων βραχέα τινὰ ὑπομνήματα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν τοσούτων ἐτῶν περιδρομὴ, Τατάρων τε καὶ ἄλλων βαρβάρων ἐπιδρομὴ ἀμήχανον σχεδὸν πεποίηκε τὴν τῆς ἱστορίας ταῦτης συμπλοκὴν, διὰ τὸ τῶν πραγμάτων ἀναφυόμενον ἀπλετον χρῆμα. Ἀλλὰ τέως ὑπολαβών, μὴ δι' ἀμέλειαν μεγίστης κατηγορίας δίκην ὑποσταίην, δεῖν ἔγνων ἐξακριβώσαι, ὅσα ἐξ ἱστοριῶν, ὅσα ἐξ ἴδιοχείρων καὶ ἄλλων χρυσοβούλων λόγων συνήθροισαν ἐξ ὧν συναρμόσας ταῦτην τὴν ἱστορίαν ὡς ἐφικτόν, μνήμη παρέδωκα, ἀπερ εὗρον τῆς ἀληθείας ἐγγύτερα, ὅπως δὲν μὴ καὶ ταῦτα κατὰ μικρὸν ὁ χρόνος εἰς παντελὴ λήθην καὶ ἀσάφειαν παραπέμψῃ. Ταῦτην οὖν τὴν ἱστορίαν, ὡς συμφέρουσαν τοῖς περὶ τὰ ἀρχαῖα καταγινομένοις, προσφέρω τῷ θεοστηρίκτῳ αὐτῆς ὕψει, ὡς σημεῖον τῆς δουλικῆς μου ὑποκλίσεως. Τίνι δ' ἂλλῳ εἶχον δικαιότερον προσαναθέσθαι, εἰ μὴ τῷ ὑμετέρῳ θεοφρουρήτῳ ὕψει, ὡς τῶν ἐπιστημῶν ἐγκρατεῖ, καὶ τῶν ἐπιστημόνων ἐφόρῳ, σοφῷ τε κηδεμόνι καὶ ἀπαρατέπτῳ δικαστῇ, φ πάνι γε προσφιῶς ἀρμόζει τὸ λεγθὲν «λαοὺς τότε εὑδαιμόνως ἔχειν ἢ ἀρχόντων φιλοσοφούντων ἢ φιλοσόφων ἀναδεχομένων ἀρχήν.» Δέξαι τοίνιν εὐμενῶς, ἐμφρονέστατε καὶ ἐπιεικέστατε ἡγεμόν, τὴν ταπεινήν μοι ταῦτην προσφοράν τοῦ πονήματος, ἀπιδὼν οὐκ εἰς τὴν ἀξίαν τούτου, ἀλλ' εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ προσκομίζοντος, καὶ ὡς τῆς θέμιδος τρόφιμος τῷ πλεονάζοντι κάλλει τῆς ἴδιας λαμπρότητος τὸ ἀκαλλὲς αὐτῆς λάμπρυνον· καὶ γάρ τῇ σῇ μεγαλοπρεπείᾳ εἰκότως προσήκει τὸ πάλαι ποτὲ ἐν Αἰγύπτῳ φωνηθὲν «βραδύνει μὲν ἡ Ἑλλὰς ἐν τῷ τίκτειν, ἐπὸν δὲ τέκη, μέγα τίκτει.»

Τῆς ὑμετέρας θεοφρουρήτου ὑψηλότητος

‘Εμανοήλ Παλλιάρος.

Iată acum și traducerea română: «Vădând domnia de pe tronul cel înalt al Ungro-Vlachiei, de care domnie cu drept a avut parte Inalțimea Ta cea de Dumnezeu căzătoră, pentru multele și mariile tale fapte regesci și pentru bunătățile tale demne de laudă, fericesc Tera-Românescă, și fac cunoscut

tuturor, după puterile mele, strălucitele și virtuosele tale fapte precum și calitățile înăscute și câștigate; căci acestea nu numai că arată superioritatea și mărirea ta asupra ómenilor, dar caracterisând strălucita-ți noblețe strămoșescă, fac din veacul nostru un veac de aur.

«Cât despre mine, prea plecatul tău serv, nu am cum alt-fel să-mă arăt zelul meu ardător; dar pentru ca să nu par de tot nefolositor și netrebnic față de alții, în timpul fericitei tale domnii, n'am cruat munca și nu m'am temut de cele-lalte dificultăți, ci tóte amintirile despre Romanii în Dacia, răspândite icí colo, le-am adunat din mulți scriitori, căci am creduț că sunt munițiuni folositore pentru ocupațiunea acelora, cari urmăresc lucrurile vechi și studiază cele frumose; ele procură și o bogată experiență și ne arată că într-o oglindă diferitele obiceiuri și moravuri ale vechilor regi, principi și particulari, cum anume cei cu mintea largă și cu sufletul virtuos au supravețuit cu fală, iar cei tiriș de obiceiuri rele și jósnice au fost dați uîtării după mórte. Totuși propunându-mă să scriu Istoria Daciei și a Valachiei, mă temeam să duc opera la sfîrșit, pentru ca nu cum-vă îndepărtându-mă de adevăr fără voie, să fiu dovedit de cei ce cunosc și judecă lucrurile drept. Si cum să nu mă tem, când forte mulți istorici contopesc în scrisorile lor și datele despre Dacia, dar nimeni n'a scris o istorie specială, căci nu avea dovezi sigure pentru aflarea adevărului; fiind că tim-pul cel a tot învingător a distrus și operile lui Kroton (1) și Istoria Getică a lui Dione din Prusa, și n'a lăsat decât vre-o câte-vă notițe scurte, pe cari le putem adună din Herodot, din Strabon și din alți scriitori mai noi. Pe de altă parte, scurgerea atâtor ani și incursiunile Tătarilor și ale altor barbari au făcut aprópe imposibilă împletirea acestei istorii, căci nu se poate împlini sirul evenimentelor. Dar gândindu-mă să nu mi se facă o acusare din cauza neglijenței mele, am înțeles că trebuie să arăt în mod exact tot ce am adunat de prin tratate de istorii, din manuscrise ori din hrisové; din acestea încheagând istoria de față, cum am putut, am dat în vilég cele ce am găsit mai apropiate de adevăr, pentru ca nu cum-vă vremea să le arunce și pe ele cu încetul într-o completă uîtare și confuziune. Acest tratat de istorie, care pote fi de folos celor ce se ocupă cu anticitatea, îl închin Inăltimii Tale celei de Dumnezeu păzite, drept semn al supunerii mele plecate. Si cu altuia aș fi putut-o închina mai bine, decât Inăltimii Tale, care ești stăpân pe sciință și privegheză pe ómeni de sciință, care ești Domn înțelept și judecător inflexibil, căruia i se potrivesce vorba, că «popórele atunci sunt fericite, când stăpânitorii lor sunt filosofi, ori filosofi «iau stăpânirea». Primesce deci cu bunătate, stăpâne luminat și binevoitor,

(1) Cine va fi fiind acest scriitor, nu sciu.

închinarea umilită a muncii mele, uîtându-te nu la valoarea darului ci la inima închinătorului, și ca un copil al Dreptății dauresce cu prisosul strălucirii tale părțile lipsite de frumusețe ale operei de față; căci Măriei Tale i se potrivesce vorba spusă de demult în Egipt: «Rare-oră produce Hellada, dar când produce, dă nascere la ceva mare.»

«Al Inăltimiei Tale de Dumnezeu păzite

«Emanoil Băleanu.»

Textul începe la fol. 7: Βιβλίον πρώτον, μέρος πρώτον. πρὸ Χριστοῦ 2000. Ἡ τῶν Πουμάνων γῆ μέρος οὗτος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνθίας, adică: «Cartea I-a, Partea I-a, a. C. 2000. Țara Românilor fiind o parte din Scythia Europeană.»

De notat că la marginea din drépta sunt indicate peste tot isvórele, iar la cea din stânga cronologia.

Textul e scris în limba neogrecă temperată.

3.

Sec. XIX (scris în dilele noastre). Hârtie; 245 fol., scrise numai pe recto; 34×21 cm. Cartonat de curând.

Călătoria Spătarulu Milescu. Titlul e următorul:

Οδοιπορικὸν ἀπὸ Τομπόλσκης μητροπόλεως Συμπιρίας καὶ ἔως αὐτῶν τῶν ὁρίων τῆς Χῆγας, ἐν τούτῳ δὲ καὶ περὶ γῆς Συμπιρίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ποταμῶν. Adeca:

«Itinerar de la Tobolsk, capitala Sibiriei, și până chiar la hotarele Chinei; tot aci și despre țera Sibiriei și despre râurile ei.»

E o copie cu totul modernă, facută de Sion după un manuscris mai vechi, care se află la Iași; un alt manuscris grecesc e la Constantinopole (1). În manuscrisul original mai există, afară de titlul transcris mai sus, și următoarea notiță:

Ἐγράφη δὲ αὕτη ἡ βίβλος, ὅταν κατὰ προσταγὴν τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ μεγάλου κνεάτου Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτσου, πάσης μεγάλης, μικρᾶς τε καὶ λευκῆς Ρωσίας αὐτοκράτορος, ἐπέμιψη ἀπὸ τῆς Μόσκοβας μετὰ πρεσβείας εἰς τὸ βασίλειον τῆς Χῆγας Νικόλαος ὁ Σπαθάριος ἐν ἔτει 7183 Μαΐου 2.

Adeca:

«Acăstă carte s'a scris atunci când din ordinul marelui rege și marelui cneaz Alexie Mihailovici, împărat a totă Rusia mare, mică și albă, a fost trimis cu solie de la Moscova la regatul Chinei Nicolae Spătarul în anul 7183 Mai 2.»

Descrierea acestei călătorii a fost tradusă în românescă de d-l Sion și

(1) v. K. Sathas, Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη 1 (1872) p. 287—312, unde e catalogul mss. de la Μετόχιον τοῦ Ἀγίου Τάφου în Constantinopole; ms. în cestiu are No. 575, la pag. 306.

publicată în *Analele Academiei Române*, Seria II, tom. X (1887—8), Memo-riile Secțiunii Istorice, pag. 89—181.

4.

Sec. XVIII (1765). Hârtie; 191 fol.; 34×23 cm. Cartonat de curând.

Conține o traducere în greaca vulgară a istoriei bizantine a lui Dukas; traducerea însă începe cu capitolul al 15-lea din Dukas. Inc.: Βασιλεία Ἰωάννου υἱοῦ Ἀνδρονίκου. Ὡς εἰσέβη λοιπὸν ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐστέφθη Βασιλεὺς, ἔκαιμε τὸ ἀίτημα τοῦ Μπαγιαζήτ. Adeca: «Domnia lui Ioan fiul lui Andronic. Cum a intrat dar Ioan în Constantinopole și s'a încununat rege, a făcut voia lui Bajazid». (Dukas, ed. Bonn. p. 56: «Ο δὲ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει καὶ στεφθεὶς Βασιλεὺς εἰσῆξε πρῶτον κατὰ τὸ αἴτημα τοῦ Παγιαζήτ πριτήν Τούρκον»).

Pe fol. 2 jos ceteam: Καὶ τόδε ἐκ τῶν τοῦ Ἰωάννου Βακαρεσκούλου μεγάλου βιστιάρη καὶ δικαιοφύλακος τῆς μεγάλης ἑκκλησίας. Adeca: «Să acéstă carte e dintr'ale lui Ioan Văcărescu mare vistier și dicheofilax al bisericiei celei mari».

Pe fol. 17^v găsim notiță următoare: 1765 ὁκτωβρίου 21 ἀρχήθη καὶ νοεμ-βρίου 13 ἐτεληθή, adeca: «în 1765 Octobre 21 s'a inceput și Novembre 13 s'a terminat».

Cronica merge până la mórtea lui Mohamet III (1604); partea finală pare a sta în legătură cu cronica lui Dorothei din Monembasia.

5.

Sec. XIX. Hârtie; 43 fol. scrise, plus 2 la inceput și mai multe la fine nescrise; 35×23 cm. Cartonat.

Regest după 271 documente, primitore la istoria noastră și mai ales la mânăstirea Cotroceni, din a doua jumătate a sec. XVIII și începutul sec. XIX, până la 1817.

6.

Sec. XIX. Hârtie; 242 fol.; 36×23 cm. Cartonat. Scris de mai mulți.

Conține copii după actele înșirate și resumate mai jos.

1. fol. 1. Act din 1816 Octobre 1, prin care se dă voie lui Dimitrie Olteanul să-și facă case pe moșia mânăstirescă Poșta-Veche.
2. fol. 1^v. Idem din 1816 Octobre 7, prin care Stoian schimbă un loc cu Atanasie Icomonu.
3. fol. 2^v. Idem din 1816 Oct. 9, prin care se închirieză lui Dinu Pescarul 5 pogone din moșia mânăstirescă Tzépălia (Cioplea?).
4. fol. 3. Idem din 1816 Oct. 11, prin care Christea Bogasierul plătesc 30 leî vechi chirie pentru via de pe ulița Dudesci.

5. fol. 3v. Idem din 1816 Oct. 15, prin care Πόσχος Λούπη (Pascu Lupu?) se obligă a plăti chirie 10 l. v. pentru un loc de vie pe moșia Măicănesci.
6. fol. 4. Idem din 1816 Oct. 18, prin care se legalizează de mânăstire cumpărarea unui loc de case de către polcovnicul Ioniță.
7. fol. 5. Idem din 1816 Oct. 19, prin care se închirieză lui Stoian Tabacul (Răbacu?) 3 pogóne pentru vie din moșia mânăstirescă Măicănesci.
8. fol. 6. Idem din 1816 Oct. 19, prin care se închirieză lui Manole Tabacul (Răbacu?) 5 pogóne pentru vie din moșia mânăstirescă Măicănesci.
9. fol. 6v. Idem din 1816 Oct. 19, prin care se închirieză lui Zamfir Croitorul 7 pogóne pentru vie din moșia mânăstirescă Τζέπλα (Cioplea?).
10. fol. 7v. Idem din 1816 Oct. 26, prin care se legalizează de mânăstire cumpărarea de către căpitanul Matica a caselor lui Minea Dulgherul de pe moșia mânăstirescă în mahalaua Staicu.
11. fol. 8. Idem din 1816 Novembre 2, prin care se legalizează cumpărarea de către Șerban a caselor lui Neagul Bărbierul (?) (Παρπάρε) de pe moșia mânăstirescă Τζέπλα (Cioplea?).
12. fol. 9. Idem din 1816 Novembre 10, prin care se confirmă drépta stăpânire a Mariei asupra caselor părintesci, de pe moșia mânăstirescă din mahalaua Apostol.
13. fol. 9v. Idem din 1816 Novem. 10, prin care se confirmă de mânăstire cumpărarea de către Theodora văduva a casei lui Gheorghe, situate pe moșia mânăstirescă în mahalaua Cărămidari.
14. fol. 9v. Idem din 1816 Novem. 11, prin care Giovan (Ion?) sin Penu Cupeci bămbăcaru (Γιοβάνος στὸν πένου κούπετον βαμβακάρην) se obligă a plăti 27 l. v. pentru via ce cumpărase de la Ecaterina preotesa.
15. fol. 10. Idem din 1816 Novem. 12, prin care Iene sin Vladu (Γέννης στὸν Βλάδου) ieă cu chirie de la mânăstire un loc în mahalaua Cărămidari.
16. fol. 11. Idem din 1818 April. 4, prin care Cristu Gheorghe capetă voie să facă ce va pofti cu casele lui din mahalaua Radu-Vodă, din jurnal mânăstirii.
17. fol. 11. Idem din 1819 Septem. 24, prin care se constată că s'a făcut măsurăștea locului răposatului Iancu, din mahalaua Radu-Vodă.
18. fol. 11v. Idem din 1797 April. 23, prin care Alexandru Palea Pitarul spune că are cu chirie un loc al mânăstirii Radu-Vodă.
19. fol. 12. Idem din 1817 Iunie 25, prin care se constată măsurarea locului lui Manuil.

20. fol. 12v. Socotela lui Chir Stoian despre veniturile și cheltuelile moșiei Căldărari, de la 1818 Aprilie 23, la 1819 Aprilie 23.
21. fol. 13. Idem a aceluiași, de la 1817 Aprilie 23 la 1818 Aprilie 23.
22. fol. 13v. Socotela lui Laurentios, din 1817 Decembrie 16, pentru chiria mahalalelor.
23. fol. 14. Scrisoare de la un anonim către Ierodiaconul Methodiu din Brașov (28 Noemvrie 1823).
24. fol. 14. Scrisoare anonimă către un Ión Cercyreul (18 Februarie 1824).
25. fol. 14v. Scrisoare a lui Synesiu Iviritul către un anonim (18 Aprilie 1820).
26. fol. 14v. Scrisoare anonimă, fără dată, către un anonim.
27. fol. 15. Copiș după petiționă. Cerere către domn să preciseze suma anuală, ce fiecare Mănăstire va trebui să dea școlei Domnescă.
28. fol. 15. Cererea unuia închis la pușcărie, către Domn, ca să fie liberat.
29. fol. 15v. Idem către domn, în afacerea delimitării moșiei Ghistescă din Vlașca.
30. fol. 16. Idem, spre a sili pe locuitorii moșiei Valea Văleni din Muscel, să achite claca.
31. fol. 16. Idem a unuia, care de 5 ani n'a primit pomana ce i se cuvenia.
32. fol. 16. Idem a egumenului de la Radu-Vodă, ca să silescă pe Gheorghios Kumulos să restitue Mănăstiri 8416 lei.
33. fol. 16v. Idem a unuia anonim către cancelaria Austriacă pentru o despăgubire.
34. fol. 17. Idem către caimacamă în afacerea de la No. 32.
35. fol. 17. Idem a egumenului de la Radu-Vodă în afacerea moșiei Tutana, din Județul Argeș.
36. fol. 17v. Idem de la același în chestia căcașilor de pe moșia Flămîneni.
37. Idem (a călugărilor din Radu-Vodă?) pentru regularea datoriei de la Mănăstirea Cotroceni.
38. fol. 18. Idem în chestia scutelniciilor de la Tutana.
39. Idem pentru călcarea pământului Mănăstiri Papen (Popeni?) din județul Rîmnic.
40. fol. 18v. Idem pentru călcarea pământului moșiei mănăstirescă Paraipan.
41. fol. 19. Idem în aceeași chestie.
42. Idem pentru delimitarea moșiei mănăstirescă Mănescă.
43. Idem pentru partea cuvenită unor mănăstiri din veniturile ocnelor.
44. fol. 19v. Idem pentru plata subvențiunii către școala Domnescă.
45. Idem pentru călcarea moșilor mănăstirescă Glina și Căldărari.
46. Idem pentru regularea subvențiunii ce era a se da școlei domnescă.

47. fol. 20. Idem pentru a chemă în judecată pe un óre-care Nicolae Adam.
48. Idem a călugărilor din Radu-Vodă (de la 1819 Mai 11) în privința unui schimb de moșie făcut de fostul egumen Ignatios.
49. fol. 20v. Idem spre a sili pe nisce locuitoră din jurul Bucurescilor să plătească embatic.
50. Idem în privința vîndării unor case din mahalaia Apostol (1817, Mai 19).
51. Idem pentru regularea unei datorii de 20.000 l. v.
52. fol. 21. Idem în aceeași chestie.
53. fol. 21v. Idem ca să se înapoieze mănăstirii Radu Vodă nisce case de pe moșia Măicănescă.
54. fol. 22. Idem a lui Anthim Bapianu (?) pentru judecata cu schitul Dudulescă, din 4 Septembrie 1818.
55. fol. 22v. Idem a archimandritului Theodosiu de la Radu-Vodă pentru moșile Dealu Spiri și Lupescă (1814 Sept. 20).
56. fol. 23. Idem pentru moșia Strâmba din județul Vlașca.
57. Idem pentru regularea unei datorii a mănăstirii de 25.000 l. v.
58. fol. 23v. Απελάτζια. Idem pentru punerea la ordine a locuitorilor moșiei Popescă.
59. Idem pentru delimitarea pămîntului, încălcat de mănăstirea Văcărescă.
60. Idem ca să dăruiască mănăstirii câțăva țigani.
61. fol. 24. Idem pentru hotărnicirea moșiei Săpunarii din Ialomița.
62. Idem pentru hotărnicirea moșiei Ghistescă din Vlașca (8 Iunie 1819).
63. fol. 24v. Idem pentru fundarea unei biserici în Lupescă-de-sus, mahalaia Poșta-Veche.
64. Idem pentru restaurarea metohului de la Tutana.
65. Idem ca să rescumpere un loc cu o bina la Gorhană (Ghergană ?).
66. fol. 25. Idem a unei vîduve ca să capete vre un ajutor.
67. Idem a unui bolnav cerând un ajutor.
68. Idem pentru vîndarea la mezat a băltii mănăstirescă Cornățelu.
69. fol. 25v. Idem pentru delimitarea moșilor Vorniceasa și Glina.
70. Idem pentru delimitarea moșiei Tufeanca.
71. fol. 26. Idem din cauza încalcării unei moșii mănăstirescă de căluării de la Dudulescă.
72. fol. 26v. Ταχρίρ. Idem a mănăstirii Radu-Vodă în diverse cestiuni bănescă.
73. fol. 27. Idem pentru un ajutor.
74. fol. 27v. Idem pentru rescumpărarea unor liveți de la schitul Tutana.
75. fol. 28. Ταχρίρ περὶ τῆς Μωσίας Ἰλιάνας.
76. fol. 28v. Idem spre a da voie mănăstirii Radu-Vodă să vîndă unele moșii spre a scăpa de datorii.

77. fol. 29. Idem către marele ban, de un necunoscut, spre a-și veni în ajutor.
78. fol. 29^v. Idem către *Dómna*, a unei femei care cere ajutor.
79. fol. 30. Idem a archimandrituluși Grigorie de la Radu-Vodă către spătar (13 Februarie 1819).
80. Idem pentru scoterea profesorului Iatropulos.
81. fol. 30^v. Idem pentru înapoierea către Mănăstire a unui loc.
82. fol. 31. Idem către mitropolit (?) ori egumen (?) a unuia care voia să fie primit din nou.
83. fol. 31^v. Idem a unuia care voește să cumpere nisce cărți.
84. Hotărîre domnescă (?) prin care Clucerul Mihaiță Filipescu e scos din funcțiune.
85. fol. 32. Aceeași cerere de la nr. 80.
86. Contract de închiriere a 12 mori din jud. Muscel.
87. Scrisore din 1820 a unui anonim către Synesiū Iviritul.
88. fol. 32^v. Scrisore din 1820 către Parthenie egumenul schitului Berca.
89. fol. 33. Ἰσα διαφόρων ἐπιστολῶν (Copii după diferite scrise). Scrisore anonimă către un egumen de la Athos, relativă la datoriile Mănăstirei Cotroceni.
90. Idem a unui anonim către altul despre o datorie de 1000 l. v.
91. fol. 33^v. Scrisore anonimă.
92. fol. 34. Idem.
93. fol. 34^v. Idem.
94. fol. 35. Idem către Mitropolitul Larissei Ghermanos.
95. fol. 35^v. Scrisore anonimă.
96. Idem.
97. fol. 36. Idem.
98. Idem.
99. fol. 36^v. Εἰρωνικὴ γράμμα (Scrisore ironică).
100. Scrisore anonimă.
101. Idem.
102. fol. 37. Idem.
103. Idem.
104. fol. 37^v. Idem.
105. Idem.
106. fol. 38. Idem.
107. fol. 38^v. Idem.
108. Scrisore a lui Grigorie de la Radu-Vodă (Bucurescă, 20 August 1819)
109. Scrisore anonimă.
110. fol. 39. Idem.

111. fol. 40. Idem.
112. Răspuns la scrisoarea precedentă.
113. fol. 40^v. Scrisoare anonimă.
114. Testament. (*Διαθήκη*) Anonim.
115. fol. 41. O scrisoare din Atena. 1815, Septembrie 13 către dascălul Veniamin și școalită de 4 efori ai Eteriei și ai Școalei: Ἀλέξανδρος Λογοθέτης Μιχαὴλ Τουρναβίτου, Αντώνιος Καρόρης, I. Παπούσας.
116. Ἡ κατ' αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου Βεννιαμίν γενομένη ἀπόφασις ἐν ἔτει 1818 ὅπτωβρίου παρὰ τοῦ ἀρχοντος πάνου Βραγκοβάνου διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῶν τῆς Βλαχίας συνόρων, ως ἦς αἰτίας του ἐδάρθη ὁ Διδάσκαλος Νεόφυτος Δοῦκας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολεῖου.—Hotărârea făcută în contra dascălului Veniamin, în anul 1818 Octombrie, de către arhon banul Brâncoveanul, ca să iasă din hotarele Valahiei, căci din cauza lui a fost bătut dascălul Neosit Duca de către elevii școlei.
117. fol. 42. Ἰσα διαφόρων συμφωνῶν. Copiș după diserite tocmele. Act de închiriere din 1818 a moșiei mănăstirescă Chioseret și Marotin pe 10 ani.
118. Idem (1818) a moșilor mănăstirescă Valea Văleni, Voinescă și Tămăra (?). (Τζάμερα).
119. fol. 42^v. Idem din 1817, pentru arendarea moșiei Malu Roș din districtul Secuienii.
120. O poliță a lui Gheorghe Kostandache din Chișinău (1822).
121. Un testament a lui Nectarie monahul.
122. fol. 43. Adresa lui Ión Alexandru Nicolae Șuțu Voievod către Mitropolitul Nectarie, la urcarea domnului pe tron.
123. fol. 43^v. Cuvîntare rostită la școala din Téra Românescă de către domnul C. Psomaki (Λόγος ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸ ἐν Βλαχίᾳ σχολεῖον παρὰ τοῦ κυρίου Κ. Ψωμάκη).
124. fol. 45. Alegere din cugetările contelui Otrystir (?) tradusă din franceză. Despre singurătate. (Ἐνλεκτὰ ἐκ τῶν στοχασμῶν τοῦ κόμητος Ὄτρυστιρίου (?) ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Περὶ τῆς μοναξίας).
125. fol. 45^v. Toύ ἵστοριον τοῦ εὑρεθέντος κατὰ τὸ 1580 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ εἰς τὴν χώραν Ἀκυλαν. (Copia hotărîreļ lui Pilat contra mîntuitorului).
126. fol. 46^v. O scrisoare școalită de G. Geninădiu și Iosif Măkriș, și adresată din Odessa la 11 Maiu 1818 către Lampru Ressu.
127. fol. 47. Scrisoare anonimă.
128. fol. 47^v. Scrisoarea lui Theodosie către Mitropolitul Heraclie Meletie (5 Noembre 1817).
129. Scrisoarea patriarhului Serafim către Theodosie (25 Novembre 1817).
130. fol. 48. Scrisoare anonimă.
131. Idem.

132. O scrisoare a lui Μανουλάκης Δίδυμος.
133. fol 48v. Scrisoare din Constantinopol 1819 Octobre 1.
134. O scrisoare semnată Χαρτοφύλαξ Νικήφορος Ἰβηρίτης.
135. Scrisoare anonimă.
136. fol. 49. O scrisoare a lui Gr. Grădișteanu.
137. Răspunsul lui Gr. Romanitu către Gr. Grădișteanu.
138. 49v. Scrisoare anonimă.
139. Petiție către spătărie.
140. fol. 50. Act de lichidare între un Nicolae Adam și Theodosie arhimandritul de la Radu Vodă (1818 Iunie 25, Bucurescă).
141. fol. 50v. Socotelile actului de lichidare de mai sus.
142. fol. 51v. Scrisoare anonimă.
143. Idem.
144. Un testament anonim.
- Foile 52—166 albe.
145. fol. 166. Act de schimb reciproc între mănăstirea Radu Vodă și vistierul Βαζλάμ (1812 Noembrie 16).
146. fol. 166v. Idem din 1813 Ianuarie 11, pentru un schimb de loc între Bărăția și Mănăstirea Radu-Vodă.
147. fol. 167. Act din 1817 Septembre 20 pentru vîndarea locului de mai sus.
148. Act din 1813 Ianuarie 1 pentru 2 roți de sare de la Slănic și Telegra, ale Mănăstirii Radu-Vodă.
149. fol. 167v. Act din 1813 Februarie 4, prin care se dăruiesc Mănăstirii Radu-Vodă nisice case de pe moșia Bălteni.
150. Act din 1813 Februarie 9, pentru o judecată a Mănăstirii Radu-Vodă cu nisice locitorii din Bucurescă.
151. O anafora a boerilor Veliți din 1793 Maiu 6, iscălită de Constantin Muruzi.
- Foile 168v—220v albe.
152. fol. 220v—222v Περὶ τῶν μουλκίων τοῦ μοναστηρίου Πάδουλ Βοεβόδα. Catalogul moșiilor Mănăstirii Radu-Vodă în diferitele județe.
153. fol. 223—223v. Insemnarea veniturilor Mănăstirii Radu-Vodă.
- Foile 224—234v albe.
154. fol. 234v. Copie după un hrisov românesc (1).
- Foile 235 până la fine albe.

(1) Diata ktitoruluī:

Hrisovul măriei sale răposatului Raduluī Voievodă fiul lui Mihnea Voevod ce a imprenoit și a îndreptat sfânta mănăstire și a încinat-o metoh la Ivir. (Urmăză hrisovul).

7.

Sec. XIX. Hârtie. 113 fo^l; 33×22 cm. Cartonat de curind.

Copii de scrisori familiare și de afaceri dintre anii 1821 — 1833. Unele din ele nu sunt copiate în întregime ci numai rezumate.

8.

Sec. XVIII. Hârtie. 269 fo^l; 32×21 cm. Cartonat.

fol. 3. Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου κριτοῦ Θεσσαλονίκης πρόχειρον, τὸ λεγόμενον ἡ ἔξαβιβλος εἰς κοινὴν γλῶσσαν μεταφρασθεῖσα. Διορθωθεῖσα δὲ καὶ ἐκτεθεῖσα κατὰ τὴν τάξιν, τὸ ὄφος καὶ νόημα τῆς πρωτοτύπου ἑλληνικῆς ἔξαβιβλου, παρὰ Ἀλεξίου Σπανοῦ τοῦ ἔξι Ιωαννίνων, ὅφ'οῦ καὶ τὸ περὶ τῶν συγαιεσίων ἐγχειρίδιον προσετέθη, διότι τε κατὰ ἀλφάβιητον πίναξ, προτροπῇ καὶ διπάνῃ τοῦ πανιερωτάτου καὶ σεβασμωτάτου μητροπολίτου Ἡρακλείας κυρίου κυρίου Γερασίμου, οὗ καὶ τοῖς ἀναλόματιν νῦν πρώτον τετύπωται 1772 Ιουλίου 2 (data pare a fi scrisă de altă mână). Adeca: «Al lui Constantin Harmenopoulos, judecător în Salonic, manual numit *hexabiblos*, tradus în limba modernă. Indreptat și aședat după ordinea, caracterul și înțelesul originalului elen, de către Alexios Spanos din Ianina, care a mai adăogat micul tratat despre căsătorie și tabla alfabetică, după indemnul și cheltuiala prea sfîntului și cuviosului mitropolit al Herakleei domnului domn Gherasim, cu ale căruia cheltuieli să a și tipărit acum întâi 1772 Iulie 2.

Atât pentru Harmenopoulos cât și pentru Spanos, veď K. Krumacher, Geschichte der byzantinischen Litteratur, 2 Auflage, (1897) p. 607. Manuscriptul nostru n'are nicăi o importanță pentru text, căci a fost copiat după o edițiune tipărită.

fol. 266^r — 266^v este un catalog al tuturor funcțiunilor din Moldova (Κατάλογος ὅλων τῶν διφοικίων τῆς Πογδανίας).

9.

Sec. XIX. Hârtie. 40 fol. (din care primele 3 și ultimele 13 albe); 33×22 cm. Cartonat de mult și stricat jos la drépta.

Pe scurta e scris cu majuscule titlul următor: Κατάστιχον ἐν ὁ ἐμπερήσχει (sic) ἔσωδα καὶ ἔξωδα τοῦ ἵεροῦ μοναστηρίου Κοτροτζανίου ἀπὸ ὦτοῦ ἔως ὥς ἔσωθεν φένωνται (sic); adeca: «Condică în care se cuprind veniturile și cheltuielile sfintei Mănăstiri Cotroceni de la 814 până la 1815 cum se văd înăuntru».

1. fol. 3^v—13. Socotela cheltuielor și veniturilor Mănăstirii pe anii 1814—1817.

fol. 14 alb.

2. fol. 15—26. Copiă după actele de închiriere înșirate mai jos :

	1.	Act din 1836 Ianuarie 1 prin care se închiriează lui Barbu Olteanu Plugar $\frac{1}{4}$ de pogon.
	2.	Idem, din 1/1/36, lui Tudor Sîrbu $1\frac{1}{2}$ de pogon.
Fol. 15 ^v	3.	» » lui Ion Ungureanu $\frac{3}{4}$ de pogon.
»	4.	» » lui Nicolae Câmpceanu $\frac{1}{4}$ de pogon.
»	16.	5. » lui Pârvu sin Stoica 1 pogon.
	6.	» » lui Dimitrie Junghiatu $\frac{1}{2}$ pogon.
»	16 ^v	7. » lui Iordache Giuraru $\frac{3}{4}$ de pogon.
	8.	» » lui Anton Olteanu $\frac{1}{4}$ de pogon.
»	17.	9. » lui Ion sin Pavel $\frac{3}{4}$ de pogon.
	10.	» » lui Mihail Colivaru $\frac{1}{4}$ de pogon.
	11.	» » lui Dinu Vătășelu $\frac{1}{4}$ de pogon.
»	17 ^v	12. » lui Dinu sin Neculai $\frac{1}{2}$ pogon.
	13.	» » lui Tîranu sin Gheorghe Vătășelu $\frac{3}{4}$ de pogon.
»	18.	14. » lui Stoica sin Manea 2 pogone.
	15.	» » lui Dragnea sin Stan 1 pogon.
»	18 ^v	16. » lui Petru sin Neculai $\frac{1}{2}$ de pogon.
	17.	» » lui Voinea sin Ilie 1 pogon.
»	19.	18. » lui Ioniță sin Stoica $1\frac{1}{2}$ pogon.
	19.	» » lui Ivan sin Ilie $\frac{1}{2}$ pogon.
»	19 ^v	20. » lui Ion sin Hristea $\frac{3}{4}$ de pogon.
	21.	» » lui Marin sin Gheorghe Ungureanu 2 pogone.
»	20.	22. » lui Toma Popescu 2 pogone.
	23.	» » lui Tănase sin Ivan 19 pogone.
»	20 ^v	24. » lui Costache Stăncescu $\frac{1}{2}$ pogon.
	25.	» » lui Vișan Groșaru $\frac{1}{2}$ pogon.
»	21.	26. » lui Radu Botezatu $\frac{1}{2}$ pogon.
	27.	» » lui Mihai sin Șerban $\frac{3}{4}$ de pogon.
»	21 ^v	28. » lui Florea sin Drăghici $\frac{1}{4}$ de pogon.
	29.	» » lui Mihalcea Dascălu $\frac{3}{4}$ de pogon.
»	22.	30. » lui Gheorghe sin Dima Vătășelu 1 pogon.
	31.	» » lui Mihai sin Pârvu 1 pogon.
»	22 ^v	32. » lui Gheorghe sin Pârvu Vătășelu $\frac{1}{4}$ de pogon.
	33.	» » lui Stan Moraru sin Radu $\frac{1}{4}$ de pogon.
»	23.	34. » lui Dumitru sin Ion Zidaru 2 pogone.
	35.	» » Ștefanei Văduvei $\frac{1}{2}$ pogon.
»	23 ^v	36. » lui Papa Panaghioti 3 pogone.
	37.	» » lui Pandele fiul fostului popă Dinu $2\frac{1}{2}$ pog.

Fol. 24. 38. Idem din 1/1/36, lui Dinu Γογώνιας $1\frac{1}{2}$ pogon.

- 39. " " lui Neculai Vizitiul $\frac{1}{4}$ de pogon.
- 40. " " lui Grigore sin Neculai $\frac{3}{4}$ de pogon.
- " 24^v 41. " " lui Gheorghe sin Lester $\frac{1}{4}$ de pogon.
- 42. (1834 Iulie 15) lui Velicu Grădinaru 3 pogóne.
- " 25. 43. (1833 Febr. 20) lui Tudor sin Ion 1 pogon.
- 44. (1836 1/1) lui Constantin Ion 1 pogon.
- " 25^v. 45. " " lui Mușat Sîrbu $\frac{1}{2}$ pogon.
- 46. " " lui Toma Ungureanu 2 pogóne.
- " 26. 47. " " lui Dumitru Sin Spirea $\frac{1}{2}$ pogon.
- 48. " " lui Matei Sin Petru $1\frac{1}{4}$ pogon.

Restul până la fine alb.

10.

Sec. XIII. Pergament. 182 fol. și 2 la urmă, de hârtie; 26×18 cm. Legat cu piele. Avea 31 de caete (caternióne), din care primele 7 și 5 fol. din ultimul aș cazăut.

Logica și Physica lui Blemmydes. Inc.: τὰς ἀντικειμένας ὡς ἐκ θερμότητος εἰς ψυχρότητα. Des. μᾶλλον μὲν οὖν καὶ χάριν ὁμοιογήσαι ἐν τῷ θεῷ.

Textul în Migne, Patr. gr. 142, și începe la col. 840 A. Tablele sinoptice din Migne, de la finele fie căruia capitol, nu se găsesc în acest ms

Pe verso al ultimei foile de hârtie sunt diferite notițe calendarice, fără însemnatate.

11.

Sec. XVIII. Hârtie; 94 fol.; 30×20 cm. Cartonat.

Titlul e: Κώδιξ τοῦ ἀδελφάτου, adeca: Condica fratietăei. E un simplu pomelnic de nume proprii. Pe fol. 1—2 se află următorea prefață:

Κώδιξ τοῦ ἀδελφάτου. Κώδιξ ἱερὸς ἀφιερωθεὶς τῷ ἱερῷ καὶ σεβασμῷ τούτῳ ναῷ, τῷ ἐπ' ὄνόματι τιμωμένῳ τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων τριῶν ἱεραρχῶν, τῷ ἀγιοδομηθέντι (sic) ἐκ βάθρων δι' ἴδιων ἀναλωμάτων τοῦ πανευγενεστάτου περιβλεπτοτάτου καὶ ἐνδιξοτάτου ἀρχοντος μεγάλου σπαθαρίου κυρίου κυρίου Μιχαὴλ Καντακουζηνοῦ καὶ μερικῆς τενὸς βοηθείας καὶ ἐξοδεύσεως καὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λέξει Πάδουλ Κόλτζα, περιέχων τε τὰ ὄνόματα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν γραφθέντων ἀδελφῶν, διορίζων καὶ τὸν τρόπον τῶν μελλόντων γενέσθαι ἀδελφῶν. Γίνεται δὲ ἀδελφὸς ὁ βουλόμενος οὗτως ὅταν μέλλῃ τὸ πρῶτον συναριθμηθῆ ἢ σὺν αὐτοῖς καὶ αὐτὸς ἀδελφὸς εἰς τὸν ῥηθέντα τοῦτον ἱερὸν ναὸν, ἔχει χρέος νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἕνα μόνον γρόσιον, εἰς τὸ νὰ γραφθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὸν κώδικα διὰ ἀδελφόν· ἔπειτα ἀφ' οὗ γραφθῇ, τὸν κάθε χρόνον νὰ χρεωστῇ νὰ διδῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν ἀνὰ ἕν γρόσιον, καὶ τοῦτο νὰ γίναιται (sic) ἐφ' ὅροις ζωῆς αὐτοῦ, δηλαδὴ ὅσον ζῇ. Ἡ δὲ αὕτη ἐκκλησία νὰ χρεωστῇ νὰ τὸν μνημονεύσῃ ἀει, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του νὰ τοῦ κάμῃ ἕνα σαρανταλείτουργον ἀδωροδοκήτως, ζῆσον χωρὶς πληρωμῆν· τρόπος ἐλεημοσύνης θαυμάσιος καὶ

ράδιος παντὶ τῷ βουλομένῳ μὲ διέγον τίποτες νὰ μνημονεύσται τινὰς πάντοτε, καὶ ὅταν ἀποθάνῃ καὶ ὅποι ἀποθάνῃ, νὰ τοῦ γίνεται σαρανταλείτουργον ἀπαραιτήτως, πρᾶγμα ὅποι μὲ πολλὰ ἔξοδα καὶ πληρωμαῖς μεγάλαις μόλις ἀποκτάται. Διὰ τοῦτο πρέπει μὲ τὴν διέγηγ ἐλεημοσύνην γὰρ ἀποκτήσωμεν τοῦτον τὸν μέγιστον θησαυρὸν, αὐτῆγ σχεδὸν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας, ὅτι ἡ προσευχὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀξία τῶν θείων λειτουργιῶν ἔχουσι μεγάλην δύναμιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ μέσου τῶν ὅποιων ἀμποτες ὁ κύριος γένοιτο ἡμῖν θλεως καὶ συμπαθής, παρορῶν τὰ πλημαλήματα (*sic!*) ήμῶν.

Ἐγὼ μὲν παρὰ πάντων ἐλάχιστος, διὰ τῆς αἰώνιου μνήμης, τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐνθάδει ὑπὸ τῶν γραμμάτων ἐτίθην

Μιχαὴλ Κανταζούζηρός.

Iată traducerea acestei prefețe: «Condică frățietăți. Condică sfintă, închinată acestei sfinte și respectabile biserici, care e cinstită cu numele celor 3 sfinți Ierarhi, ridicată din temelie prin cheltuiala prea nobilului, prea cinstițului și prea renumitului arhon mare spătar domn domn Mihail Cantacuzino, și cu ore-care ajutor și cheltuială a repauzatului Radu Colțea; acăstă condică cuprinde numele ortodoxilor creștini, cari s'a scris frații, și arată modul cum să se facă frații pe viitor. Cei ce voiesc, devine frate în modul următor: Când va fi să fie și el socotit frate, împreună cu cei existenți, la acăstă sfintă biserică, are datoria să dea bisericei numai un leu, pentru ca să se scrie numele lui în condică, drept frate; iar după ce va fi scris, va fi dator să dea tot la acăstă biserică câte un leu pe an, și asta se va face tótă viéta lui, adeca atât cât va trăi. Iar acăstă biserică va fi dator a-l pomeni tot-déuna, și după mórte a-i face la 40 de qile un parastas gratis, adeca fără plată. Iată un mod minunat de milostenie, și ușor pentru ori-cine voiesc cu puțin lucru să fie tot-déuna pomenit, iar când va muri și ori-unde va muri, să i se facă un parastas la 40 de qile numai de cât, lucru ce se capătă de-abia cu mare cheltuială și cu multă plată. De aceea se cuvine să dobîndim, cu acăstă mică milostenie, acăstă comoră mare, ba chiar, putem qice, speranța măntuirii nóstre, căci rugăciunea bisericei și valórea sfintelor liturghii aü mare putere în fața lui Dumnezeu, și prin mijlocirea lor fie ca domnul să ne fie milostiv și iertător, trecend cu vederea greșalele nóstre.

Mai 23 în anul de la Christos 1706.

Iar eü cel mai mic dintre toți, pentru vecinică pomenire am pus aci, sub cele scrise, numele meu

Mihail Cantacuzino.

fol. 3—36 pomelnicul de nume proprii.

Restul până la fine alb.

12.

1485X
Sec. XIX (1834). Hârtie, 24 fol., 29×20 cm., era întâi legat cu piele, acum cartonat. Colecțione de formulare de scrisori, un fel de stil epistolar.

Pe scîrta întâia e stema Moldovei: se vede un cap de zimbru, o stea, deasupra o sabie și un buzdugan, la dreptă și la stânga câte un leu și mai multe standarde, jos 3 tobe, 2 tunuri, mai multe puse și ghiulele.

Pe verso se citește: Μαρτίου 19 ἔτος 1834: Martie 19 an 1834.

13.

Sec. XVIII/XIX. Hârtie, 64 fol., 28×18 cm. Broșat.

Copii după diterite scrisori. Scrierea e aşa de urâtă și pe alocurea ștersă în cât e aproape peste putință să descrifeze cineva măcar titlurile scrisorilor.

Partea finală a ms., de la fol. 41^v, cuprinde texte turcescă (poate traducerea scrisorilor grecescă?)

14.

Sec. XIV/XV. Hârtie, 317 fol.+4 albe la început, 26×19 cm., legat întâi cu piele, acum cartonat.

Pe primul fol. nenumerotat cetim: Τῷ πανιερωτάτῳ ἀγίῳ ἀρχιερεῖ (?) κυρίῳ μοι κυρίῳ Ἰωακεὶμ εὐχετικῶν ἀμήν, adeca: «Prea cuviosului sfîntului arhieereu Ioachim blagoslovire (?) amin».

1. fol. 1—315. Traducerea Metamorfozelor lui Ovidiu, făcut de Maximos Planudes. Titlul e rupt în ms.

2. fol. 315^v. <Γνῶμαι?> χρήσιμοι Κάτωνος Ρωμαίου, ἀς ἐκ τῆς Λατίνων εἰς τὴν Ἑλλάδα μετήνεγκεν ὁ φιλοσοφώτατος,..... τατος μοναχὸς κύρος Μάξιμος ὁ Πλανούδης. Adeca: «Maxime folositore ale Romanului Catone pe care le-a tradus din latinesce în grecesce prea învețatul și prea... călugăr domn Maximos Planudes.» Textul e mutilat, necomplet și scris de o altă mâna de cât restul manuscrisulu.

15.

Sec. XVIII. Hârtie; 456 fol.; 73×17 cm. Cartonat.

Miscelaneu, scris de mai multă.

1. fol. 1. Θεμιστίου φιλοσόφου τοῦ ἐπικληθέντος εὑφραδοῦς, λόγος περὶ φιλίας.
Ἐξήγησις.—Inc.: Διὰ ποίαν αἰτίαν καὶ ἀφορμήν. Adeca: A lui Themistios filosoful, supranumit cel eloquent, orațiune despre amicitie. Traducere.
— Inc.: Pentru care caușă și motiv.

10. fol. 163v. Ἐξήγησις τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τυραννοκτόνου. Λόγος δεύτερος. — Inc.: Εἰς ἀνθρωπὸς ἀνέβη. — Traducere din același, cuvîntarea despre ucigașul tiranului; cuvîntarea a 2-a. — Inc.: Un om s'a urcat.
11. fol. 174v. Ἐξήγησις. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἀποκηρυττόμενος, λόγος τρίτος. — Inc.: Ἔνας ἀνθρωπὸς ἀφ'οῦ ἀπεκηρύχθη. — Traducere. A aceluiasi cuvîntare de desmostenire. Cuvîntarea a 3-a. — Inc.: Un om după ce a fost desmostenit.
12. fol. 191. Ἐξήγησις τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ βαδίως πιστεύειν τῇ διαβολῇ. Τέταρτος. — Inc.: Ω ἀκροαταῖ, ή ἀγνωσία. — Traducerea din același, că: Să nu dăm ușor credemînt calomniei. A patra (cuvîntare). — Inc.: Auditorilor, ignoranță.
13. fol. 206. Πλουτάρχου Χαιρωνέως λόγος περὶ παιδῶν ἀγωγῆς. Ἐξήγησις. — Inc.: Δεῦτε ἐλάτε, ω ἀκροαταί. — A lui Plutarh din Cheronea cuvîntare despre crescerea copiilor. Traducere. — Inc.: Venită, auditorilor.
14. fol. 218. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἀρχεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας λόγος εἰς Βαρλαὰμ μάρτυρα. Ἐξήγησις. — Inc.: Προτήτερα τὸν παλαιὸν καρόν. — A răposatului nostru părinte Vasilie cel Mare archiepiscopul Cesareei din Capadoccia, cuvîntarea despre mucenicul Varlaam. Traducere. — Inc.: Mai înainte, în vremea veche.
15. fol. 224. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας. Ἐξήγησις. — Inc.: Ποτὸς χορτασμὸς. — A aceluiasi cuvîntare pentru cei 40 de sfinți mucenici. Traducere. — Inc.: Ce multime.
16. fol. 229. Τοῖς ἐντυγχάνουσιν. — Către Cititor. E prefața, tradusă între rînduri, a lui Daniil, călugăr din Patmos (Δανιὴλ μοναχὸς Πάτμου), la scrierea ce urmează.
17. fol. 230. Τοῖς μαθητῶσιν Ἑλλήνων παισὶν εἰσαγωγὴ περὶ τοῦ ὅπως δεῖ ἐρμηνεύειν τὸν κατὰ γραμματικὴν λόγον, οἷς τὸ χαίρειν ἀπονέμω. Inc.: Ἡ μὲν περὶ τὴν παιδείαν σχολή. — Introducere pentru elevii greci despre modul cum trebuie tălmăcită vorba după gramatică; lor le împart salutare. — Inc.: Ocupațiunea cu învățătura. — Totă scrierea e tradusă printre rînduri în greaca modernă.
18. fol. 246. Ἡσίόδου τοῦ Ἀσκραίου Ἐργα. Τὸ πρῶτον βιβλίον. — Ale lui Hesiod din Askra Opere. Cartea întâia. — E tradus între rînduri.
19. fol. 266—276. Διάλογοι τινες ἀστεῖοι, καὶ εἰς κόσμον συντείγοντες χάριν τῶν ἀρχαρίων. — Câță-va dialogi glumești, cu scop moral, pentru începători. — Sunt în tot 6 dialogi, din care primii 5 sunt traduși printre rînduri.
20. Τοῦ αὐτοῦ γνωμικὰ δίστιχα. Inc.: Ἀρχῆς καλῆς κάλλιστον εἶναι καὶ τέλος. — Ale aceluiasi (Grigorie din Nazianz?) distichuri sentențiose. — Inc.: A începutului bun și sfîrșitul e fără bun.

12.

1485X
Sec. XIX (1834). Hârtie, 24 fol., 29×20 cm., era întâi legat cu piele, acum cartonat. Colecțione de formulare de scrisori, un fel de stil epistolar.

Pe scîrta întâia e stema Moldovei: se vede un cap de zimbru, o stea, deasupra o sabie și un buzdugan, la dreptă și la stânga câte un leu și mai multe standarde, jos 3 tobe, 2 tunuri, mai multe puse și ghiulele.

Pe verso se citește: Μαρτίου 19 ἔτος 1834: Martie 19 an 1834.

13.

Sec. XVIII/XIX. Hârtie, 64 fol., 28×18 cm. Broșat.

Copii după diterite scrisori. Scrierea e aşa de urâtă și pe alocurea ștersă în cât e aproape peste putință să descrifeze cineva măcar titlurile scrisorilor.

Partea finală a ms., de la fol. 41^v, cuprinde texte turcescă (poate traducerea scrisorilor grecescă?)

14.

Sec. XIV/XV. Hârtie, 317 fol.+4 albe la început, 26×19 cm., legat întâi cu piele, acum cartonat.

Pe primul fol. nenumerotat cetim: Τῷ πανιερωτάτῳ ἀγίῳ ἀρχιερεῖ (?) κυρίῳ μοι κυρίῳ Ἰωακεὶμ εὐχετικῶν ἀμήν, adeca: «Prea cuviosului sfîntului arhieereu Ioachim blagoslovire (?) amin».

1. fol. 1—315. Traducerea Metamorfozelor lui Ovidiu, făcut de Maximos Planudes. Titlul e rupt în ms.

2. fol. 315^v. <Γνῶμαι?> χρήσιμοι Κάτωνος Ρωμαίου, ἀς ἐκ τῆς Λατίνων εἰς τὴν Ἑλλάδα μετήνεγκεν ὁ φιλοσοφώτατος,..... τατος μοναχὸς κύρος Μάξιμος ὁ Πλανούδης. Adeca: «Maxime folositore ale Romanului Catone pe care le-a tradus din latinesce în grecesce prea învețatul și prea... călugăr domn Maximos Planudes.» Textul e mutilat, necomplet și scris de o altă mâna de cât restul manuscrisulu.

15.

Sec. XVIII. Hârtie; 456 fol.; 73×17 cm. Cartonat.

Miscelaneu, scris de mai multă.

1. fol. 1. Θεμιστίου φιλοσόφου τοῦ ἐπικληθέντος εὑφραδοῦς, λόγος περὶ φιλίας.
Ἐξήγησις.—Inc.: Διὰ ποίαν αἰτίαν καὶ ἀφορμήν. Adeca: A lui Themistios filosoful, supranumit cel eloquent, orațiune despre amicitie. Traducere.
— Inc.: Pentru care caușă și motiv.

2. fol. 28. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Σέλευκον. — Inc.: Χαιρεῖν κελεύω τὸν καλόν τε καὶ γαθόν. — A aceluiasă către Seleucus.—Inc.: Cel frumos și bun să se bucură. — Fie care vorbă a textului e tradusă între rînduri în gréca modernă.
3. fol. 47. Τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ ταπεινοφροσύνης, σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας. — Inc. Πολλῶν ἀκούω. (Sfîrșitul lipsesce). A aceluiasă cuvîntare despre umilință, prudență și abținere. — Inc.: De la mulți aud.—Intre rînduri e lăsat loc pentru traducere, dar traducerea lipsesce.
4. fol. 52. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλίου ἀρχιεπισκόπου Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου ὁμιλίᾳ ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν πακῶν ὁ θεός. — Inc.: Πολλοὶ τῆς διδασκαλίας οἱ τρόποι. — A repausatului nostru părinte Vasile cel Mare, archiepiscopul Cesarie din Cappadocia, cuvîntare, că Dumneazănu e causa retelelor. — Inc.: Multe sînt chipurile învîțăturei. — Fie care vorbă e tradusă printre rînduri. La finele cuvîntării, fol. 85^r, găsim subscriptiția: Τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα καὶ τῷ διδασκάλῳ μοι ρώμῃ ἀψιη αὐγούστου 78. Nicoláou Ἀναγνώστου Κουρώτου πέφυκεν. Adeca: Sfîrșit și lui Dumneazănu slavă și dascălului meu putere; 1788 August 9; e a lui Nicolae Anagnoste Curiotul.
5. fol. 86. Ἐξήγησις. Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον παραίνεσις. Λόγος πρῶτος. — Inc.: Ὡς εἰς τοῦ Ἰππονίκου, Δημόνικε.—Traducere. Exhortațiunea lui Isokrates către Demonikos. Cuvîntarea I^a.—Inc.: O! Demonikos, fiul lui Hipponikos.
6. fol. 105. Ἐξήγησις. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Νικοκλέα παραίνεσις. Περὶ βασιλείας ὁ λόγος δεύτερος. — Inc.: Ὡς εἰς τοῦ Εὐαγόρου, Νικόκλεις.—Traducere. A aceluiasă exhortațiune către Nikokles. Cuvîntarea a II^a: despre domnie.—Inc.: O! Nikokles, fiu al lui Evagoras.
7. fol. 124. Ἐξήγησις. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Εὐαγόραν ἐγκώμιον. Λόγος τρίτος. — Inc.: Ὡς Νικόκλεις, βασιλεὺς τῆς Σαλαμίνος.—Traducere. Lauda aceluiasă către Evagoras. Cuvîntarea a 3^a.—Inc.: O! Nikokles, rege al Salaminei.
8. fol. 145^v. Ἐξήγησις. Τοῦ αὐτοῦ λόγος Πλαταιϊκός. Τέταρτος.—Inc.: Ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἥμεις οἱ Πλαταιοί. — Traducere. A aceluiasă orațiunea Plateană. A patra (cuvîntare).—Inc.: Bărbați Atenieni, noi Plateenii.—La finele traducerei, fol. 159^v ceteam: ὡδὸς ἔφησαν πέρας οἱ τοῦ Ἰσοκράτους λόγοι: ἀψιθή κατὰ μῆνα μάρτιον, adeca: «Aci a u ajuns la sfîrșit cuvîntările lui Isokrates; 1789 în luna Martie».
9. fol. 160. Ἐξήγησις Λουκιανοῦ Σαμοσατέως εἰς τὸ περὶ πατρίδος ἐγκώμιον. Λόγος πρῶτος.—Inc.: Ὡς ἀκροαταὶ, προτεθρύλληται. Traducere din Lucian din Samosate, la lauda patriei. Cuvîntarea 1-a.—Inc.: Auditorilor, s'a spus mai sus.

10. fol. 163v. Ἐξήγησις τοῦ αὐτοῦ λόγος περὶ τυραννοκτόνου. Λόγος δεύτερος. — Inc.: Εἰς ἀνθρωπὸς ἀνέβη. — Traducere din același, cuvîntarea despre ucigașul tiranului; cuvîntarea a 2-a. — Inc.: Un om s'a urcat.
11. fol. 174v. Ἐξήγησις. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ἀποκηρυτόμενος, λόγος τρίτος. — Inc.: "Ενας ἀνθρωπὸς ἀφ'οῦ ἀπεκηρύχθη. — Traducere. A aceluiasi cuvîntare de desmostenire. Cuvîntarea a 3-a. — Inc.: Un om după ce a fost desmostenit.
12. fol. 191. Ἐξήγησις τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ ῥαδίως πιστεύει τῇ διαβολῇ. Τέταρτος. — Inc.: Ὡ ἀκροσταῖ, ή ἀγνωσία. — Traducerea din același, că: Să nu dăm ușor credemânt calomniei. A patra (cuvîntare). — Inc.: Auditorilor, ignoranța.
13. fol. 206. Πλουτάρχου Χαιρωνέως λόγος περὶ παιδῶν ἀγωγῆς. Ἐξήγησις. — Inc.: Δεῦτε ἐλάτε, ω ἀκροσταί. — A lui Plutar din Cheronea cuvîntare despre crescerea copiilor. Traducere. — Inc.: Veniți, auditorilor.
14. fol. 218. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας λόγος εἰς Βαρλαὰμ μάρτυρα. Ἐξήγησις. — Inc.: Προτίτερα τὸν παλαιὸν καιρὸν. — A răposatului nostru părinte Vasilie cel Mare archiepiscopul Cesarei din Capadoccia, cuvîntarea despre mucenicul Varlaam. Traducere. — Inc.: Mai înainte, în vremea veche.
15. fol. 224. Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τοὺς ἀγίους τεσσαράκοντα μάρτυρας. Ἐξήγησις. — Inc.: Παῖος χορτασμὸς. — A aceluiasi cuvîntare pentru cei 40 de sfinti mucenici. Traducere. — Inc.: Ce multime.
16. fol. 229. Τοῖς ἐντυγχάνουσιν. — Către Cititor. E prefața, tradusă între rînduri, a lui Daniil, călugăr din Patmos (Δανιήλ μοναχὸς Πάτμιος), la scrierea ce urmează.
17. fol. 230. Τοῖς μαθητῶσιν Ἑλλήνων παισὶν εἰσαγωγὴ περὶ τοῦ ὅπως δεῖ ἐρμηνεύει τὸν κατὰ γραμματικὴν λόγον, οἷς τὸ χαίρειν ἀπονέμω. Inc.: Ἡ μὲν περὶ τὴν παιδείαν σχολή. — Introducere pentru elevii greci despre modul cum trebuie tălmăcită vorba după gramatică; lor le împart salutare. — Inc.: Ocupațiunea cu învățătura. — Totă scrierea e tradusă printre rînduri în greaca modernă.
18. fol. 246. Ἡσίόδου τοῦ Ἀσκραίου Ἔργα. Τὸ πρῶτον βιβλίον. — Ale lui Hesiod din Askra Opere. Cartea întâia. — E tradus între rînduri.
19. fol. 266—276. Διάλογοι τινες ἀστεῖοι, καὶ εἰς κόσμιον συντείγοντες χάριν τῶν ἀρχαρίων. — Căță-va dialogi glumești, cu scop moral, pentru începători. — Sunt în tot 6 dialogi, din care primii 5 sunt traduși printre rînduri.
20. Τοῦ αὐτοῦ γνωμικὰ δίστιχα. Inc.: Ἀρχῆς καλῆς κάλλιστον εἶναι καὶ τέλος. — Ale aceluiasi (Grigorie din Nazianz?) distichuri sentențiose. — Inc.: A începutului bun și sfîrșitul e fără bun.

21. Τοῦ αὐτοῦ τετράστιχα.

Γρηγορίου πόνος εἰμὶ τετραστιχίην δὲ φυλάσσω

Γνώμαις πνευματικαῖς, μνημόσυνον σοφίης.

Inc.: Πρᾶξιν προτιμήσειας ἡ θεωρίαν. Adeă: Ale aceluiași tetrastihuri. — Sînt opera lui Grigorie și în forma de patru versuri prin sentințe morale, monument al înțelepciunii (Acele vorbe formeză în grecesc un distih elegiac.) — Inc.: A î preferi practica de căt teoria. — La finele versurilor (fol. 297) ceterum: Τέλος τῷ δὲ θεῷ δόξα αἰώνιος. Pășușează și Dumnezeu Nicolae Curiotul. Sfîrșit, și luă Dumnezeu slavă vecinică. E și a mea Nicolae Curiotul.

22. fol. 297. Σχόλια τῶν τετραστίχων τοῦ ἐν ἀρίστῃ πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. — Scholiu la tetrastihurile repausatului nostru părinte Grigorie Theologul. Sînt o serie de tălmăciri ale versurilor de la No. 21.

23. fol. 331. Τοῦ αὐτοῦ Θεολόγου πατρὸς λαμπροὶ παρανετικοὶ μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον. — Inc. Ἀρχὴν ἀπάντων καὶ τέλος ποιοῦ θεόν. — Ale aceluiași părinte Theologul versuri de indemnare, iambice, după alfabet. — Inc.: Drept început și sfîrșit al tuturor lucrurilor consideră pe Dumnezeu. — E necomplet și comentat între rînduri.

24. fol. 333. Τοῦ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν. Ἐξήγησις. — Inc.: Ποτὸς εἶμαι ἐγώ. — Ale sfîntului nostru părinte Grigorie Theologul despre căile vieței. Traducere. — Inc.: Cine sînt eū.

25. fol. 335. Τοῦ αὐτοῦ ἐπιγράμματα διὰ στίχων ήρωελεγείων εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπικήδεια. Οἷμαι εἴναι καὶ ταύτην τὴν παράφρασιν καὶ οὐχ ἔριηγείαν Νικήτα τοῦ καὶ Δαβὶδ λεγομένου, τοῦ καὶ τὰ ἔτερα ἔριηγνεύσαντος τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου. Σῶμα δίχα ψυχῆς. — Inc.: Ω φίλε Χριστοῦ. — Ale aceluiași epigrame mortuare la Vasilie cel Mare, în distihuri elegiace. Cred că și acăstă parafrasă, nu tălmăcire, este a lui Niketas dis și David, care a tălmăcit și cele-lalte lucruri ale marelui nostru părinte Grigorie. Trup fără suslet. — Inc.: O! prietene al lui Christos.

Pe fol. 336^v găsim număra vorbele: Τοῦ αὐτοῦ γνομικῶν διστίχων ἐξήγησις. Traducerea distihurilor morale ale aceluiași; dar textul lipsesc.

26. fol. 337. Τόξαρις ἡ (sic) φίλα. — Este cunoscută scriere a lui Lucian. Textul necomplet este tradus printre rînduri.

27. fol. 373. Ἐκθεσις κεφαλαίων παρανετικῶν σχεδιασθεῖσα παρὰ Ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ὃν ἡ ἀκροστιχὶς ὁδὲ πως ἔχει τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινανῷ Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος. E forte cunoscută și în Evul Mediū mult citita declamațiune retorică a lui Agapetus, publicată forte des, și în urmă de tot la Migne, Patr. gr. 86, 1, 1153—1186.—In manuscrisul nostru textul e tradus între rînduri.

28. fol. 395. Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἀγίους πάντας τοὺς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτυρήσαντας. — Inc.: Ἐξ οὗ τὴν λερὰν πανήγυριν. — A aceluiasă (Grigorie?) la toți sfintii, care au suferit martirul în lumea întrăgă. — Inc.: De când pre sfânta sărbătoare. — Textul e tradus printre rînduri.
29. fol. 413. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν παραβολὴν περὶ τοῦ ἀσώτου. — Inc.: Άει μὲν, ἀδελφοί. — A aceluiasă (Grigorie?) la parabola fiului pierdut. — Inc.: Totdeauna fraților. — E tradus printre rînduri.
30. fol. 422. Ἰγνατίου τοῦ εὐλαβεστάτου σκευοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας παραίνεσις τοῖς νέοις κατὰ στοιχεῖον. — Inc.: Ἀκουσον, ω παι. — A lui Ignatios prea smerituluă Skevosilax de la marea biserică, îndemnare către tineri, după alfabet. — Inc.: Ascultă, copile. — E tradus între rînduri.
31. fol. 423. Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κατ' ἀλφάβητον τοῖς νέοις παραίνεσις. — Inc.: Ἀκουσον, νιέ. — A lui Ghenadios, patriarchul din Constantinopole, îndemnare către tineri, după alfabet. — Inc.: Ascultă fiule.
32. fol. 425. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ τοῦ θεολόγου λαμβοὶ παραινετικοὶ μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον. — Inc.: Ἀρχὴν ἀπάντων. — A repausatuluă nostru părinte Grigore din Nazianza Theologul iambice de îndemnare, după alfabet. — Inc.: Inceputul tuturor. — E însoțit de comentarii.
33. fol. 431. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς φιλόπονον. — Inc.: Ἄνω πτέρωσον πρὸς θεόν σου τὰς φρένας. — A aceluiasă către un sîrguincios. — Inc.: Intraripéză-ți mințile în sus spre Dumnează.
34. fol. 432. Γνῶμαι παραινετικαὶ τοῦ δίσιου πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Νεῖλου, κατὰ στοιχεῖον. — Inc.: Ἀρχὴ σωτηρίας ἡ ἑαυτοῦ κατάγνωσις. — Sentințe de îndemnare a cuviosuluă nostru părinte abatele Neilos, după alfabet. — Inc.: Inceputul mintuirei e cunoscerea de sine. — Textul e însoțit în parte de traducere.
35. fol. 434. Ὁμιλογία ἦγουν γράμμα ὃποῦ γίνεται ὅταν δανεισθῇ τινὰς ἀπὸ ἀλλοὶ ἀργυρα. — Inc.: Διὰ τῆς παρούσης μου ὥμιλογίας. — Act adică scrisoare care se face, când cineva împrumută de la altul bană. — Inc.: Prin actul meu de față.
36. fol. 435. Ἐξοφλιστικὸν γράμμα. — Inc.: Διὰ τοῦ παρόντος μου ἐνυπογράφου. — Scrisoare de lichidare. — Inc.: Prin presenta, iscălită de mine. — A fost scrisă la 1 Februarie 1790.
37. fol. 436. Tabele de socoteli aritmetice.
38. fol. 438. Εὐχαριστεία πρὸς τὴν μεγάλην κυρίαν καὶ τρισσέβαστον τῶν Ῥωσῶν Αἰκατερίναν β·αν ἐκφωνηθεῖσα ἐπ' ἐκκλησίας ἐνώπιον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ

θρόνου αὐτῆς ὑπὸ Εὐγενίου ἀρχιεπισκόπου Σλαβινίου καὶ Χερσῶνος μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ ἔτει αψοε ὀκτωμβρίου (*sic*) α. — Inc.: Καὶ τὸ δύναμαι πρὸς εὐχαριστείαν γὰρ εἰπῶ. — Multumire către marea și prea cinstita stăpână a Rușilor Ecaterina a II-a, rostită în biserică în fața tronului ei imperial de către Eugeniu archiepiscopul Slaviniulu și Chersonesulu după hirotonisirea lui, în anul 1775, Octobre 1. — Inc.: Și ce pot să spun spre multumire.

39. fol. 438v. Προσλαλιὰ πρὸς τὸν πανιερώτατον καὶ σοφολογιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Μοσκοβίας κύριον Πλάτωνα, ἐκφωνηθεῖσα ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ νῦν ἀρχιεπισκόπου Σλαβινίου καὶ Χερσῶνος, ὅτε αὐτὸν εἰς ἵερα ἐχειροθέτησεν, ἔτει αψοε, αὐγούστου λ. — Inc.: Κατὰ τὸ ἐπ’ ἡμοὶ ἄπειρον ἔλεος. — Cuvîntare către prea sfîntul și învățatul archiepiscop al Moscovei domnul Platon, rostită de Eugeniu care acum e archiepiscop al Slaviniulu și Chersonesulu, când l'a hirotonisit pe acesta (din urmă) ca preot, în anul 1775, august 30. — Inc.: După nesfîrșita milă intru căt mă privesce.
40. fol. 441. Τῷ ὑπερτάτῳ ἱγγεμόνι Ποτέμκηνι ἀρχιγέτῃ (*sic*) καὶ ηγδεμόνι τῶν ἐν παραλίοις Μαιώτιδος λίμνης καὶ Χερσῶνος ἀποικιῶν. — Inc.: Κεῖντ’ ἐν Ταυρίδι. — Prea înaltului prinț Potemkin, conducătorul și tutorele coloniilor de pe țermurile lacului Maiotis și din Chersones. — Inc.: Sînt în Taurida. — In versuri hexametre.
41. fol. 441v. Τῷ αὐτῷ δίστιχον. — Inc.: Χρησμὸς Ἀπόλλωνος. — Un distich către același. — Inc.: Oracolul lui Apollon.
42. fol. 441v. Εἰς στρατηγὸν Σουβόροφ (*sic*) δίστιχον. — Inc.: Ὅζος Ἀρηρος. — Un distich către generalul Suvarof. — Inc.: Odrasla a lui Marte.
43. fol. 441v. Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπίγραμμα. — Inc.: Ἐγ ἀὐτῇ Νικάνωρ, — Epigramă către același. — Inc.: In luptă Nicanor.
44. fol. 441v. Στίχοι καρκινικοί. — Inc.: Νίφον ἀνομήματα, μὴ μόναν ὄψιν. — Versuri cari merg ca racul. — Inc.: Spală neleguirile, nu numă obrazul. — Aceste versuri se pot citi indiferent de la stînga spre drépta ori, pe dos, de la drépta spre stînga; de aci numele lor.
45. fol. 442. Ιαμβικοί. — Inc. Φρεγῶν ὅσοις μέτεστι δῆλον γίνεται. — Versuri iambice. — Inc.: Câștigă aș minte e vădit.
46. fol. 443. Θέματα εἰς τὸ πρῶτον εἶδος. — Teme la felul întâi. — Sînt o serie de exercițiî gramaticale.
47. fol. 452. Ικετηρία τοῦ γένους τῶν Γραικῶν, πρὸς πᾶσαν τὴν χριστιανικὴν Εὐρώπην. — Inc.: Ή εὐτυχία τῶν καιρῶν τῆς παλαιᾶς Ἐλλάδος. — Imploarea neamului Grecilor către totă Europa creștină. — Inc.: Fericierea timpurilor Elladei vechi.

b. belarus
P. Potemkin

8

16.

Sec. XIX (1822). Hârtie; 124 fol.; 24×19 cm. Cartonat.

E un manuscris miscelaneu.

Pe fol. 2 găsim titlul și data: Πλουτάρχου περὶ πολυπραγμοσύνης. Εἰς Τζερ-
νεούτζι τῇ 16 αὐγούστου 1821.—A lui Plutarh despre curiositate. La Cernăuți
în 16 August 1821. Apoi notița: Ex libris Constantini Demetrii Sturza.

1. fol. 3. Περὶ πολυπραγμοσύνης.—Inc.: Τὸ νὰ ἀποφύγῃ τις.—Despre curiosi-
tate.—Inc.: Să fugă cineva.—E traducerea neogreacă a operei
lui Plutarh.

2. fol. 16. Πλουτάρχου περὶ τοῦ ἀκούειν.—Inc. (fol. 17): Ὡ Νικανδρε, ἐγὼ
ἀφ' οὐ ἔγραψα.—A lui Plutarh despre ascultarea (poemelor).—Inc.:
O! Nikandre, ești după ce am scris.—E tot o traducere neogreacă.

3. fol. 36. Μέγας Βασίλειος; fol. 37: Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἀρχιεπισκόπου
Καισαρείας Καππαδοκίας πρὸς τοὺς Νέους.—Inc.: Ὡ πνευματικά μου τέκνα.
—Vasile cel Mare. A lui Vasile cel Mare archiepiscopul Cesariei
din Cappadocia, către tineri.—Inc.: O! copiii mei spirituali.—La
urmă găsim notița: Τζερنεούτζι τῇ 13 Ιανουαρίου 1822. Cernăuți în 13
Ianuarie 1822.—E tot o traducere în neogreacă.

4. fol. 52. Ἐπιστολάριον τοῦ Συνεσίου. 1822 τῇ 23 Ιανουαρίου Τζερνεούτζι.—
Colecțiunea de epistole a lui Synesios. 1882 în 23 Ianuarie, Cer-
năuți.—Sunt în total 58 de scrisori, traduse în greacă modernă.
Fol. 96—100 albe.

5. fol. 101. Ἡρωδιανοῦ τῆς μετὰ Μάρκου βασιλείας ἱστοριῶν.—Inc.: Θυγα-
τέρες μὲν ἐγενήθησαν ἀπὸ τὸν βασιλέα Μάρκου πολλαῖ.—A lui Herod-
ian istoriș de după domnia lui Marcu.—Inc.: Din regele Marcu s'a
născut multe fiice.—E traducerea neogreacă a cunoscutei istorii a
lui Herodian (180—238).

Fol. 122—124 albe.

17.

Sec. XVIII. Hârtie; 452 fol.; 24×17 cm. Legat cu piele.

Manuscris miscelaneu. Pe fol. 1 jos, e notița următoare: Παναγιώτου
Θεοδοσιάδου τοῦ ἐκ Τραπεζούντος ἐστίν: Este a lui Panagiotis Theodo-
siadis din Trapezunt.

1. fol. 2. Ἐκ τῶν ἐκλογῶν Ἰωάννου τοῦ Στοβαίου συνοπτικὴ προδιάθεσις εἰς
σαφήνειαν τῆς Συνεσίου πρὸς Ἐρκουλιανὸν τετάρτης ἐπιστολῆς διὰ Νεοφύτου
ἱεροδιακόνου τῶν Ἐβραίων εἴτ' οὖν τῆς ὁλῆς.—Inc.: Ἡ τῶν ἀρετῶν τετρακ-
τύς.—Din florilegiul lui Ion Stobeul pregătire sumară pentru lămu-

rirea epistolei a 4-a a lui Sinesiu către Herculian, de ierodiaconul Neofit; apoia 137-a din Ebrei.—Numărul quaternar al virtuților. Fol. 4^v—15 albe.

2. fol. 16. Χριστὸς ἡγοῦν. "Ἐκθεσίς ἑρτορικῶν τινῶν κανόνων ἱεροκήρυξι μάλιστα συμβαλλομένων, οὓς ἐκ τῆς λατινίδος φωνῆς ὁ ἐν ἱεροδιακόνοις Μακάριος εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἀπανθισάμενος τοῖς φιλολόγοις προσύθηκεν." — Inc.: Mică parte a propriețății sale aici este cunoscută. — Christos ajută. Expunerea cătorva regule retorice adunate mai ales pentru predicatori, pe care ierodiaconul Macarie, traducându-le din latinescă în grecescă, le-a oferit doritorilor de învățătură. — Inc.: Puțin se preocupă oratorii. — La urmă (fol. 44) ceteam:

Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις
δῶρον τὸ παρὸν τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ

αψεῖθ μαρτίους, Adecă: Luî Dumnezeu, împlinitorul celor bune, mulțumire, darul de față prin ajutorul lui Dumnezeu; 1769, Martie 6.

Fol. 44^v—47 albe.

3. fol. 48. Χρυσάνθου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου τοῦ ἀπόστολικοῦ τῶν Ἱεροσολύμων ἀγωτάτου πατριαρχικοῦ θρόνου περὶ ἀφορισμοῦ, κατ' αἰτησιν τοῦ γαληγοτάτου καὶ θεοσεβεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίου (*sic!*) Βασιράβα Πραγκωβάνου βοεβόνδα. — Inc.: Toate afacerile sunt deosebit de frumoase. — A lui Hrisant, presbyterul și archimandritul prea sfântului tron apostolic și patriarhal din Ierusalim, despre afurisenie; după cererea prea seninului și cuvișosului stăpân și domn a tătarilor Ungro-Vlachia domnului domnului Ion Constantin Basarab Brâncoveanu Voievod. — Inc.: Vorba afurisesc, din care vine și afurisenia.

4. fol. 54. Ἐπιστολὴ ἐγκωμιαστικὴ. Γεωργίῳ τῷ περὶ τὴν ἀρετὴν ἀσχολουμένῳ, Φιλόθεος εῦ πράττειν. — Inc.: Ο μὲν Σπαρτιάτης ἐπὶ δόρατι. — Scrisoare de laudă. Filoteiu salută pe George, cel care se ocupă de virtute. — Inc.: Spartanul pe suliță.

Fol. 54^v—55 albe.

5. fol. 56. Διήγημα τὸ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. — Inc.: Ο τὸν ἀπόστολον Παῦλον διὰ θαύματος ἄγων. — Povestirea despre apostolul Pavel. — Cel ce conduce prin minune pe apostolul Pavel.

6. fol. 56^v. Ἐτερὸν διήγημα τὸ κατὰ τὸν πελεκᾶν. — Inc.: Ο τὸν πελεκᾶν θαυμάζων. — Altă povestire despre pelican. — Inc.: Cel ce admiră pe pelicanul.

7. fol. 56^v. Χρεία λογική. Ρίζαν πάντων τῶν κακῶν τὴν φιλαργυρίαν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνόμασε. — Inc.: Θαύσαι (*sic!*) εἴξεστι τῷ βουλομένῳ τὸν ἀπόστολον Παῦλον. — Intrebuițare logică. Apostolul Pavel a numit avariția ră-

dăcina tuturor retelelor. — Inc.: Cine vrea pote admiră(?) pe apostolul Pavel.

fol. 58v—61v albe.

8. fol. 62. Προσάρμον εἰς τὰς στάσεις.—Inc.: Ἰκανῶς περὶ τῶν προγυμνασμάτων. — Introducere la *locurile retorice*. — Inc.: Destul despre pregătiri.
fol. 125 alb.

9. fol. 126. Tractat de retorică. Incepulturul lipsesce. Inc.: αὐτὴν, αἱ δὲ μεθ' (sic) αἰτίας, ὡς τὸ ἀλημόσ ἔσο. — Prea ea, iar cele-lalte cu caușă, precum expresia și puternic. La urmă (fol. 164v) e notița: Τέλος τῶν προγυμνασμάτων, μαρτίου 27, 1768. Sfîrșitul pregătirilor, 27 Martie 1768.
fol. 165 alb.

10. fol. 166. Εἰς ἀπασαν τὴν λογικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους μέθοδον προδιοίκησις γητοι εἰσαγωγή. — Inc.: Ἡ περὶ τὴν φιλοσοφίαν σπουδὴ ὑμᾶς ἀποδέχεται. — Introducere la totă metoda logică a lui Aristotel. — Inc.: Vă priimesc studiul filosofiei.

In capul paginei 166 citim notița: Πρὸν Γρηγορίου νῦν Μιχαήλου, întâi a lui Grigore, acum a lui Mihai; apoi de altă mână: Τοῦ λογικάτου κυρίου Σουγδουρῆ τοῦ ἐπὶ σοφίᾳ μέγιστον ὄνομα ἐσχηκότος, adeca: A prea învețatului domn Sugduri care a avut mare renume pentru sciința lui. Iar la fol. 210v citim: Τέλος μὲν ἔστω τῷ δὲ παναιτίῳ θεῷ δόξα καὶ κράτος ἀμήν, πάντως γένοιτο. Ηέρας εὐληφεν αὐγούστου 12, 1757. Ca și tădeș părăsătoarei slavă și putere amin, în total să fie. A luat sfîrșit la 12 August 1757. Si astă pe lîngă cele-lalte e dintr'ale lui Constantin H.(?)

11. fol. 211. Τοῦ σοφικάτου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Βλεμμύδου λόγος περὶ ψυχῆς ἀναγνωστατος. — Inc.: Ἡ μὲν οὖν ὁρμὴ τοῦ λόγου. — A prea înțeleptului călugăr și presbiter Blemmydes, cuvântare fără trebuință despre suslău. — Inc.: Incepulturul cuvântării. — Sfîrșitul lipsesce.

12. fol. 222. Νικηφόρου τοῦ Βλεμμύδου εἰσαγωγικῆς ἐπιτομῆς βιβλίον πρῶτον περὶ λογικῆς, (fol. 322) βιβλίον δεύτερον περὶ τῶν φυσικῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων. — A lui Nikephoros Blemmydes, din manualul introductory, carteia întâia despre logică, (și fol. 322) carteia a doua despre începuturile și causele fizice. Cf. și manuscrisul No. 10. Pe fol. 423v avem notița: Τέλος μὲν αὕτη εὐληφεν διὰ χειρὸς Ἀγαστασίου Σάββα τῷ 1769 ἀπριλίου 29: Sfîrșitul l'a primit acăstă scriere prin mâna lui Anastasie Sava la 1769 Aprilie în 29.

fol. 424 tabla de materii la scrierea precedentă.

fol. 425 alb.

13. fol. 426. Νέα ἔκθεσις τῆς σφαίρας, ἐν ᾧ αἱ κινήσεις τῶν ἀστέρων, τὰ συσ-

παρ' ἡμῶν καὶ ἐξεδόθη εἰς τὸ νὰ διενεργήται εἰς ὅλα τὰ κριτήρια τῆς τέλεως ταύτης διὰ τὴν διαιτησιν τοῦ δικαίου, θεμέλιον ὃν καὶ βαστηρία εἰς ἐνέργειαν ὅλων τῶν νόμων καὶ δικαίων κρίσεων. Παραγγέλλομεν λοιπὸν καὶ ἐντελλόμεθα εἰς ὅλους τοὺς κριτὰς τοὺς τε ἀρχοντας τοῦ αὐθεντικοῦ ἡμῶν διβανίου καὶ λοιποὺς τῶν μερικῶν κριτηρίων διὰ νὰ φυλάττετε εἰς κάθε ὑπόθεσιν τὰ κατὰ νόμους δίκαια ἀπαρασταλεύτως προσαρμόζοντες προσφυῶς καὶ ἀρμοδίως τὰς νομικὰς διαταγὰς εἰς κάθε ὑπόθεσιν ἀπαθῶς καὶ ἀφιλοπροσώπως καὶ πρότεχοντες ὅλῳ νοῦ εἰς τὸ δίκαιον, οὐδόλως ἀνατροπήν τινα τοῦ δικαίου ποιοῦντες ἐφ' οἰαδήτινι αἰτίᾳ ἐξάπαντος, ὡσάν όποι δύστις φωραθῆ ἀνατρέπων τὸ δίκαιον καὶ τοὺς νόμους λυμανόμενος θέλει δοκιμάσει τὰς ἐκ τῶν νόμων ποινάς. Οὕτως ἀποφαινόμενοι ἐξεδώκαμεν καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον αὐθεντικὸν χρυσόβουλλον γράμμα.

'Εν ἔτει σωτηρίω αψέ

Iată traducerea română a acestui hrisov:

Ion Ștefan Mihai Racoviță Voevod, din mila domnului stăpân și domn a tótă Ungrovlahia. Considerând datoria stringentă pe care o avem, ca să îngrijim, cu priviri neadormite și cu mintea tréză, de tóte căte contribuiesc și privesc buna îndrumare și orînduială a domniei, de care ne-am învrednicit de la Dumneșeu, și avênd grijă de tóte acestea, pe cât ne stă în puțință, am voit după puterea nôstră să reînviem buna ordine a acelora, cari din întâmplare sînt guvernați neregulat și sînt conduși fără orînduială; în conformitate am luat hotărîrea să stabilim maș întâi legile politice. Pentru acest scop, lucrând adequat și potrivit atât cu gândul cât și cu dorința particularilor, să nu-l trecem cu vederea, când sînt tratați și nepotrivit și nechibzuit, cum erau tratați de ordinar până acum; acest lucru devenia pricină de mare stricăciune pentru fie-care din împriicinați, și caușă să supărăm și noi pe sfîntul Dumneșeu, care ne-a dăruit cu acéstă domnie, și să sim acuzați de neîngrijire și de nerecunoscință; de neîngrijire, ca unii ce n'am purtat grijă de buna cărmuire a năvii politice, bătute de talazurile mării și n'am ancorat-o în limanuri sigure prin dreptatea cuvenită fie-cărui; căci noi avem datoria să facem dreptate în tótă afacerea și cu acesta să procurăm fie-cărui linisce, ca să nu murmură și să nu se indigneze, că e bătut de nedreptate ca de furtună; iar de nerecunoscință am fi acuzați, ca unii ce n'am dat la ivelă fructe de recunoșință către Dumneșeu, atât prin alte fapte virtuoșe ce datorim să împlinim, cât și, maș ales, prin dreptatea, întrucare domnul se odihnesce. Apucându-ne deci de lucrarea presentă cu amindouă mâinile, am hotărît să punem în lucrare înfințarea acestor legi politice; ele fiind nu numai neclare, dar și împrăștiate, aveau nevoie și de traducere după înțelesul lor adevărat, și de adunare, ba chiar și de alegere. Din acéstă caușă și pentru împlinirea acestui scop am numit un bărbat în-

cercat și potrivit, care cunoște și sciința profană și pe cea religiosă, și e bun cunoscător într'ale legilor, pe prea cinstițul și învețatul arhon suprem filosof al marei Biserici a lui Christos Mihail Fotino din Chios, care a fost și mare paharnic, iar acum pe lângă noi mare gramatic; acesta cercetând amănuntit și controlând cu totă sîrguința, tōte ordonanțele legale, precum și obiceiurile pămîntului cari până acum sînt în uz, adunând tot ce a găsit folositor și potrivit la aceste cestiuni, luând materialul și din legile regescă și din canónele bisericescă și din diferite alte cărți de legă, și după puterea lui adunându-le pe tōte la un loc, a eșit tractatul de față împărțit în 3 volume, fără complet și exact, la care s'a u maș adăogat și câte-va ordonanțe fără trebuințiose și folositore la buna cîrmuire și rînduială a acestei țeri păzite de Dumnezeu. Acăstă carte fiind cercetată cu deamănuțul de omeneș înțeleptă și găsindu-se identică cu legile, căci păzesce neschimbăt înțelesul propriu și scopul legilor, precum și bine tradusă după înțelesul legilor, a fost aprobată și de noi și dată în vîleag, pentru ca să fie pusă în aplicare la tōte judecătoriile acestei țeri, fiind ca o temelie pentru orînduirea dreptății și toiaig pentru aplicarea legilor și judecăților drepte. Ordonați deci și poruncim la toți judecătorii, la boerii domnescului nostru divan și la cei din judecătoriile țeri, să păziți în orî-ce afacere nestrămată dreptatea legilor, aplicând cum se cuvine poruncile legale la fie-care cestiune, fără patimă și părtinire, și fără să faceți cum-va, pentru nici o caușă, vre-o răsturnare a dreptății; căci cine va fi prins călcând dreptatea și pângăriind legile, va încerca pedepsele legilor. Astfel hotărînd, am dat și acest hrisov domnesc al nostru.

In anul măntuirii 1765.

Fol. 6—7^v avem o prefăță a autorului, fără vre-o deosebită importanță. Repetă, într'un stil și mai umflat, ceea ce a spus Domnitorul în chrisovul de mai sus.

Fol. 8—12^v indicele alfabetic; fol. 13—15 albe.

fol. 16. Περὶ ὁρθοδόξου πίστεως. Inc.: Καλῶς γινώσκοντες ὅτι ἡ κοινὴ ἡμῶν μάτηρ. — Despre credința ortodoxă. — Inc.: Bine sciind, că mama noastră comună.

No. 21, fol. 1—5 albe; fol. 6—8 indice alfabetic.

fol. 10. Περὶ Πατριάρχου. — Inc.: Πατριάρχης ἐστὶ εἰκὼν ζῶσα Χριστοῦ. — Despre Patriarh. — Inc.: Patriarhul este chipul viu al lui Christos.

Este important acest manuscris și din cauza următoare: Pe lîngă alte isvôre de cari s'a servit, autorul a utilizat și obiceiul pămîntului; el are obiceiul de a nota la fie-care articol isvorul de unde l'a luat; sînt însă multe articole, unde indicațiunea isvorului lipsesce; e probabil că acestea

sînt din obiceiul pămîntului. Un studiu aménunțit al acestuia tractat inedit, ar da, pîte, lumină neașteptate.

22.

Sec. XVIII. Hârtie; 359 fol.; 23×16 cm. Cartonat.

Pravilă bisericescă. În fruntea fol. 1 cetim: *Καὶ τόδε πρὸς τοῖς ἄλλοις Μεθοδίου ἱερομονάχοις Λερίου β<ιβλίον>*. — Si acăstă carte împreună cu altele e a lui Methodie ieromonachul din Leros.

1. fol. 1. Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν ἐμπεριεχομένων ἀπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἵεροῖς καὶ θείοις κανόσις πονηθέν τε ὅμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις κυρίῳ Ματθαῖῳ. Προθεωρία. — Inc.: Τὸ τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων. — Intocmire după alfabet a tuturor cestiunilor cuprinse în sfintele și Dumnezeesile canone, operă lucrată și compusă de ieromonachul domnul Matei. Introducere. — Inc.: A sfintelor și dumnezeeselor canone.

Textul propriu își începe la fol 40.

2. fol. 351. Ἐκ τοῦ κανονικοῦ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ. — Inc.: Ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν νηστευτὴν θείον Ἰωάννην. — Din pravila sfîntului Ioan postitorul. — Inc.: Dar și pe sfîntul Ioan postitorul.
3. fol. 356v. Νικήτα τοῦ μακαριωτάτου Ἡρακλείας ἀποκρίσεις πρὸς τινα Κωνσταντίνον ἐπίσκοπον, περὶ ὧν ἐρωτήθη. — Inc.: Ἡ μὲν ἀκρίβεια. — A reșpoatalui Niketa din Heraclia răspunsuri către un episcop ore-care Constantin, despre cele ce a fost întrebăt. — Inc.: Exactitatea.
4. fol. 357v. Τοῦ ἐν ἀγίοις Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὄμολογγοῦ κανόνες ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ συντάξεων καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀγίων πατέρων. — Inc.: Ἐὰν κατὰ ἀγνοιαν πλυνθῇ. — A repauzatului Nicephor Confesorul din Constantinopol canone din poruncile bisericesci ale lui și ale sfintilor părinți, cari erau cu el. — Inc.: Dacă din nescință se va spăla.
5. fol. 359v. Ἐκ τῶν ἀποκρίσεων τοῦ ἱερώτατου ἐπίσκοπου Κίτρους (?), πρὸς τὸν ἱερώτατον ἐπίσκοπον Δυρραχίου τὸν Καβάσιλαν. — Din răspunsurile prea sfîntului episcop din Kitros (?), către prea sfîntul episcop al Dyrrachiulu Cavasila. — Textul lipsesc.

23.

Sec. XVIII. Hârtie; 117 fol.; 22×17 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Παρνασσῷ. Πάρεργα Νικολάου τοῦ Σκορδίλλου. — Inc.: Μὲ μεγάλον σκάνδαλον τῶν προκομμένων καὶ ἀξιωματικῶν προσώπων. — Secretele lui Apolline în Parnas. Opere suplimentare ale lui Nicolae Scordilles. — Inc.: Cu mare scandal al fețelor cinstite și distinse.

2. fol. 117. "Ονειρού ὅπου εἶδα εἰς τὸν 1791 δεκεμβρίου 13 πρὸς τοὺς 14. — Inc.: "Οὐτὶ ἔνας κοσμοκαλόγηρος. — Vis pe care l'am vădut la 1791 Decembrie 13 spre 14. — Inc.: Că un călugăr lumesc.

24.

Sec. XVIII. Hârtie, 98 fol.; 21×15 cm. Cartonat de curind.

Cuprinde Iliada lui Homer, și anume cântul I și II până la versul 701 inclusiv, καὶ δόμος ἡμιτελῆς.

Pe fol. 2 cetim notiță: 1783 ἀπριλίου 24 ἡρξάμην ἡμέρᾳ 3, 1783 Aprilie 24 am început, într'o Lună.

Fie-care cuvînt al textului e tradus și parafrasat între rînduri.

25.

Sec. XVIII. Hârtie, 146 fol.+3 albe la fine, 22×15 cm., legat cu piele.

La legătură s'așă intrebuințat foă dintr'un ms. slavon, scris cu litere majuscule. Pe copertă chipul lui Isus și literile IC. Pe prima fâie găsim notiță Δημητρίου τοῦ Στούρζα πέλω κάτω σὸν ἄλλοις 1784 φευρ. (sic) 10, adecă: A lui Dimitrie Sturza sînt și eu împreună cu altele, 1784 Februarie 10, apoī is-călitura în monocondyl a lui Dimitrie Sturza.

1. fol. 3v. Εὖσταθίου καθ' Ὑσμίνιαν καὶ Ὑσμίνην δρᾶμα. Inc. Πόλις εὐρύκωμις. — Des. (fol. 90r) καὶ τὸν Ὑσμίνιαν ἐμέ. (1)
2. fol. 91v. Λόργγος ποιμενικῶν τῶν κατὰ Δάφνην καὶ Χλόην. Inc. Ἐν Λέσβῳ θηρῶν. — Des. ἦν ποιμένων παῖγνια. — Este textul grec al mult cunoscutului roman despre Daphnis și Chloe. (2)

26.

Sec. XVIII. Hârtie, 268 fol., 23×17 cm. Cartonat.

Miscelaneu, scris de mai mulți.

Pe scîrta întâia o cruce cu inscripția Ιησοῦς Χριστὸς Νικᾶ, apoī în românesce: Cazanie la sârbătorile sfintilor.

Pe fol 1—2 tabla de materii; apoī 3 foă albe.

1. fol. 6. Ομιλία ῥήθεισα παρὰ Σαμονήλι μητροπολίτου Λιβύνης εἰς τὸν Γαλατᾶν, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ μεγάλου Νικολάου καὶ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ, αὗτῇ δεκεμβρίου ζ'. — Inc.: Ποιμένος μνήμη. — Homilie rostită de Samuel Mihailopolitul Libieș, la Galata în biserică marelu Nicula și întru poemirea lui. 1708 Dechemvrie 6. — Inc.: Amintirea păstorului.

(1) Acet roman a fost publicat de Istdor Hilberg, Eustathii Macrembolitae protonobilissimi de Hysmines et Hysminiae amoribus libri XI (Vindobonae 1876).

(2) v. edițunea lui Courier (Roma 1810).

- Dom. Grigore de...
sec. XVII*
2. fol. 15. Τῇ κυριακῇ πρώτης Χριστοῦ γεννήσεως.—Inc.: Σήμερον, εὐλογη-
μένοι ἀδελφοί.—In Duminica primei nasceri a lui Hristos.—Astă-dă
fraților bine-cuvîntați.
  - Fol. 17 alb.
  3. fol. 18. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινού-
λεως (*sic*) τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν κυριακὴν τῆς λαμπροφόρου ἀνα-
τάσσεως, μεταφρασθεὶς εἰς κοινὴν διάλεκτον παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ Μαξι-
μου.—Inc.: Εἴ τις εἶναι πιστὸς καὶ εὐσεβὴς χριστιανός.—A repausatului
nostru părinte Ión Chrisostomul, arhiepiscopul Constantinopolei, cu-
vîntare la Duminica strălucitei învieri, tradus în limba modernă de
prea înțeleptul chir Maxim.—Inc.: Dacă cine-va e creștin fidel și evla-
vios.
  4. fol. 20. Τῇ κυριακῇ τῆς πεντηκοστῆς.—Inc.: Τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.—La Du-
minica Rusaliilor.—Inc.: In dîua cea din urmă.
  5. fol. 26v. Ὁμιλία εἰς τὴν κυριακὴν τῶν ἀγίων πάντων.—Inc.: Πᾶς ὅστις ὁμο-
λογήσει.—Homilie la duminica tuturor sfintilor.—Inc.: Oră-cine va
mărturisi.
  6. fol. 36. Λόγος εἰς τὴν κυριακὴν τῶν βαΐων.—Inc.: Πρὸ ἔξη ἡμερῶν. Cuvînta-
re la Duminica Floriilor.—Inc. Acum 6 dile.
  7. fol. 44. Λόγος εἰς τὴν τρίτην κυριακὴν τῶν νηστειῶν, εἰς τὴν προσκύνησιν
τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ.—Inc.: Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν.—
Cuvîntare la a treia Duminică a postului, la adorația unea cinstitiei și
de viêtă dătătorei crucii.—Inc. Cine vrea să urmeze în urma mea.
  8. fol. 53. Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.—Inc.: Πᾶσα δικαιοσύνη
εἶναι.—La Duminica înainte de nascerea lui Christos.—Inc.: Oră-
ce dreptate este.
  9. fol. 60v. Κυριακῇ πέμπτῃ τοῦ τυφλοῦ, λόγος ι. —Inc.: Οὕτε οὗτος ἡμαρ-
τεγ. — La a cincea Duminică a orbului, cuvîntarea 19-a.—Inc.: Nică-
cesta n'a greșit.
  10. fol. 67v. Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν πάπα καὶ πατριάρχου
Ἀλεξανδρείας κυρίου Γερασίμου λόγος εἰς τὴν κυριακὴν τῶν βαΐοφόρων. Προοί-
μιον. — Γυρίζει ἡ ἡλιακὴ ἄμαξα.—A prea fericituluși și înțeleptuluși
nostru părinte, patriarch al Alexandriei, domnul Gherasim, cuvînta-
re la Duminica Floriilor. Introducere.—Inc.: Se învîrtesce carul
solar.
  11. fol. 73. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.—Inc.: Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.—Christos
a înviat din morți.—Inc.: Slavă Domnului în înălțime.
  12. fol. 77v. Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ σωτῆρος.—Inc.: Ἀν τινας ποτέ.—La
schimbarea la față a Mîntuirorului.—Inc.: Dacă cine-va vre-o dată.
  13. fol. 86. Τοῦ Γερασίμου πρώην Καστορίας λόγος περὶ ξερωσύνης.—Inc.: Ὄλοι

- ηξένερτε καλά. — A lui Gherasim mai înainte al Castoriei cuvîntare despre preoție.—Inc.: Toți sciță bine.
14. fol. 92. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου Καστορίας λόγος εἰς τὸ ῥῆτὸν „οὐδεὶς δύναται δυστικοῖς δουλεύειν“. Προοίμιον.—Inc.: Ως τῆς ἔξι σοφίας καὶ τῆς ἔσω μέγας διδάσκαλος.—A aceluiasă Gherasim al Castoriei cuvîntare asupra maximei «nimeni nu poate slujii la doile domni». Introducere.—Inc.: Ca mare profesor al sciinței laice și religioase.
15. fol. 100. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου Ἀλεξανδρείας λόγος τῇ κηριακῇ τρίτῃ Μαρθαίου, εἰς τὸ «ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστίν ὁ ὄφιταλμός». Προοίμιον.—Inc.: Ἐνας ἥρωρ ὅποι συμβουλεύει. — A aceluiasă Gherasim al Alexandriei cuvîntare la Dumineca a treiea a lui Matei, la vorba «lampa trupului este ochiul». Introducere.—Inc.: Un orator care sfătuiesce.
16. fol. 102v. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν δευτέραν τοῦ κυρίου παρουσίαν. Προοίμιον.—Inc.: Προβλέπουσι οἱ ἔμπειροι ναῦται τὸν καιρόν. — A aceluiasă Gherasim patriarch al Alexandriei cuvîntare la a doua venire a Domnului. Introducere.—Inc.: Prevăd vremea corăbierii experimentații.
17. fol. 106. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας λόγος περὶ θυνάτων.—Inc.: Ὅποιος ἀγνθρωπος ἡθελεν ἔχη.—A aceluiasă Gherasim patriarch al Alexandriei cuvîntare despre mórte.—Inc.: Oră ce om ar avea.
18. fol. 108v. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου..... — Inc.: Ἐστερεύθη ὁ μακάριος ἐκεῖνος Ἰάβ. — A aceluiasă Gherasim..... (restul titlului nu se poate ceta). — Inc.: A fost lipsit acel fericit Iov.
19. fol. 112. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου πρώην Καστορίας λόγος τῇ κηριακῇ τῶν δύο δαιμονιζομένων.—Inc.: Καθὼς ἐκεῖνοι οἱ κατάδικοι.—A aceluiasă Gherasim înainte al Castoriei cuvîntare la Dumineca celor doi chinuiti de diavoli.—Inc.: După cum acei condamnați.
20. fol. 114v. Τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου Ἀλεξανδρείας λόγος τῇ τρίτῃ κηριακῇ τῶν νηστειῶν.—Inc.: Θαυμάζομε τὴν μεγάλην πρόνοιαν.—A aceluiasă Gherasim al Alexandriei cuvîntare la a 3^a Duminecă a postului. — Inc.: Admir providența cea mare.
21. fol. 118v. Εἰς τὸ σωτήριον πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Προοίμιον. Inc.: Ei și războinicii săi sunt salvați. — La patima măntuitore a domnului nostru Isus Christos. Introducere. — Inc.: În vreme de atâtă întristare.
22. fol. 125v. Ὡ γενεὰ ἀπιστος, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ὁ θεὸς, λόγος κατὰ Μάρκου. Προοίμιον.—Inc.: Διατί λοιπὸν γάρ μην εἶσαι ἐδώ σήμερον.—O! neam nelegiuit, până când voi și către voi Dumnezeu, cuvîntare după Marcu. Introducere.—Inc.: De ce dar să nu fi așa aici.
23. fol. 132. Γερασίμου πρώην Καστορίας λόγος τῇ κηριακῇ τῶν δέκα λεπρῶν.—

- Inc.: Πολὺν πόθον εἴχασι παλαιὰ οἱ Ἐβραῖοι. — A lui Gherasim mai înainte al Alexandriei cuvîntare la Dumineca celor de ce leproși. — Inc.: Multă dorință avură în vechime Evreii.
24. fol. 140. Κυριακῇ τρίτῃ τοῦ Λουκᾶ. — Inc.: Θρήγους μεγάλους καὶ ὀλολυγμούς ἵσχυροὺς ἀπούω. — La a treia Duminică a lui Luca. — Inc.: Aud mari plingeri și văetări puternice.
25. fol. 152. Τῇ κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. — Inc.: Βιβλίον βαθύιατον καὶ μυστικώτατον εἶναι. — La Dumineca înainte de nașterea lui Christos. — Inc.: Este o carte foarte adincă și foarte tainică.
26. fol. 159v. Εἰς τὴν ἡγίαν καὶ λαμπροφόρον ἀνάστασιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λόγος ὥραίος πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυρίου Νεκταρίου. — Inc.: Ἀρίστη καὶ σοφωτάτη διδασκαλία φαίνεται νὰ είναι. — La sfânta și strălucita înviere a Domnului nostru Isus Christos, cuvîntare foarte frumoasă a patriarhului Ierusalimului domnului Nectarie. — Inc.: Pare a fi o învățatură foarte bună și înțelită.
27. fol. 163v. Ὁμιλία εἰς τὸν αὐχμὸν. — Inc.: Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὄδωρ. — Cuvîntarea la secesă. — Cine va da apă capuluă meu.
28. fol. 166v. Εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου. — Inc.: Καλῶς ἐφήρμωσεν ἡ τάξις. — La tăierea capuluă cinstiituluă Prodrom. — Inc.: Bine a aplicat regula.
29. fol. 171v. Περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ὄδάτων ἐλέχθη τῇ ἑορτῇ τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. — Inc.: Διττῆς προφάσεως σήμερον συνέλευσιν ἄγομεν. — Despre dojenirea apelor; s'a rostit în sărbătoarea sfântului mare mucenic Dimitrie. — Adăugem adunare din două motive.
30. fol. 174. Εἰς τὸν μακαρισμόντος ἐλέχθη ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου. — Inc.: "Οτε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θείαν αὐλήν ὁ δεσπότης. — La «fericirii». S'a rostit în amintirea cuviosuluă nostru părinte Nicolae. — Inc.: Când stăpânul către curtea lui divină.
31. fol. 179. Ὁμιλία περὶ τοῦ οἴον τῆς χήρας. — Inc.: Ἄλλην ὑπόθεσιν ὠρμημένος. — Cuvîntare despre fiu văduvei. — Inc.: Alt subiect începeând.
32. fol. 184. Εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν. — Βλέπωντας ὁ θεόςօφος. — La nașterea lui Christos. — Inc.: Vădând prea înțeleptul. — Pe fol. 191v citim notița: 1735 Δεcembrίου 25 ἐξεφωγήθη παρ' ἐμοὶ Διονυσίου ιερομονάχου Σπλατηγιώτου τοῦ ἐξ Ἀγράφων εἰς Ἰτινα (?) , adecă: 1735 Dechemvrie 25 a fost rostit de mine Dionisie ieromonahul Slătinénul din Agrasă la Itina (?).
33. fol. 192. Σεπτεμβρίου (sic) ἦ εἰς τὸ γενέσιον τῆς θεοτόκου. — Inc.: Ἐκείνης τῆς παγκοσμίου ἑορτῆς. — Septemvrie 8, la naștere Maicei Domnului — Inc.: A acelei sărbători universale.
34. fol. 196. Καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς

- δρειλέταις ἡμῶν. — Inc.: Εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἀμέτρητα χρέη. — Si lasă-ne nouă greșalele noastre, precum și noi lăsăm greșitilor noștri. — Inc.: La mariile și nenumăratele datori.
35. fol. 206. Τῇ ἀγίᾳ κυριακῇ τῶν βαΐων, λόγος σύντομος. — Inc.: Ἀνίσως καὶ πολλὰ εἶναι τὰ χρειάζομενα. — La sfânta Dumineca a Floriilor, cuvînțare scurtă. — Inc.: Chiar dacă sunt multe cele trebuințioase.
36. fol. 210. Τῇ κυριακῇ τῆς ὁρθοδοξίας. — Inc.: Καθὼς ὁ μέγας τῆς οἰκουμένης φωστήρ. — La Dumineca dreptei credințe — Inc.: După cum marele luminător al lumii.
37. fol. 222. Εἰς τὸν εὐαγγελισμόν. — Inc.: Ἀγαλλὰ καὶ ὑψηλῆς καὶ βαθυτάτης θεωρίας ὑπόθεσις γὰ εἶναι. — La Buna-Vestire. — Să fie subiectul unei cercetări înalte și fără profunde.
38. fol. 230. Εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. — Inc.: Βλέποντες σήμερον οἱ θεῖοι. — La adormirea Maicei Domnului. — Inc.: Vădând ați divini.
39. fol. 240. Εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. — Inc.: Τὸ ἐστοχάσθης λοιπὸν, ὁ ἥλιος. — La adormirea Maicei Domnului. — Inc.: O! Săre, te-ai gîndit aşa dar la asta.
40. fol. 248. Λόγος πανηγυρικὸς εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. — Inc.: Ὁλίγον τώρα λογιάζουσιν οἱ ἄνθρωποι. — Cuvîntare de laudă la adormirea Maicei Domnului. — Inc.: Omenișii socotesc acum puțin.
41. fol. 262. Τῇ κυριακῇ τρίτῃ. — Inc.: Θαυμάζεται ὁ σοφώτατος Ἀριστοτέλης. — La a treia Duminecă. — Inc.: Se admiră prea înteleptul Aristotel.

27.

Sec. XVIII. Hârtie; 86 fol., 23×16 cm., broșat.

E un manuscris miscelană.

1. Inceputul lipsesc. Primele vorbe sunt: Οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν: «Multimea ignorază adeverul și se uită numai la glorie». — Urmăză aşa o serie de maxime; foile fiind absoluțe încurate, nu se poate da de rostul și sirul lor.

2. fol. 49. Mai multă dialog cunoșcuți aici lui Lucian.

3. fol. 63. Ξενοφῶντος ἀπομνημονευμάτων βιβλίον τέταρτον. — Inc.: Οὗτο δὲ ὁ Σωκράτης ἦν ἐν παντὶ πράγματι. «Din Memorabilele lui Xenophon cartea a IV». Inc. «Si aşa era Socrate în totă lucrurile».

Totăxitele sunt parafrazate și explicate printre rînduri în greacă vulgară.

28.

Sec. XVIII. Hârtie; 168 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

Ίούστου Λιψίου περὶ εὐσταθείας ἥτοι καρτερίας. — Inc. (fol. 8): Πρὸ ἐνιαυτῶν

τινῶν ἀπερχόμενος εἰς τὴν Βιέννην τῆς Ἀουστρίας. — A lul Justus Lipsius despre constantă. — Inc.: Acum căși-va anii plecând la Viena din Austria.

La fol. 164 găsim o epigramă în distihuri elegiace a lui V. Vulcaniu, pentru opera de față. Inc.:

Λιψιάδου σελίδας σκολιῷ φθόνος ὅμματι πήξας.

Invidia privind eu ochi pismaș cartea lui Lipsius.

La fol. 167^v se află notiță: Καὶ τόδε Ἰωάννου Βακκοῦ <εσκοίλου> μεγάλου βιστιάρη καὶ δικαιοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. «Si acesta e a lui Ion Văcărescu mare vîster și dicheofilax al marei biserici». Pentru acest personaj, vezi și manuscrisul No. 4.

29.

Sec. XIX. Hârtie; 160 fol.; 23×17 cm.; broșat.

Psaltichie; conține cântări bisericesci cu note muzicale. Pe fol. 160^v citim următorile: Δι^τ ἐπιταγῆς τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου ἐπισκόπου Μπουζαίου κυρίου Κωνσταντίου ἔγραψα ἐγώ δ' Δημήτριος Ματθαίου αὐτὴν τὴν παπαδικὴν 1817 Δεκεμβρίου 15. ΔΜΤ (monogram) MAT (monogram). — Din porunca prea sfântului episcop al Buzăului domnul Constantie am scris eu Dimitrie al lui Matei acăstă psaltichie. 1817 Dechemvrie 15. Dimitrie al lui Matei.

30.

Sec. XIX. Hârtie; 79 fol.; 23×16 cm. Cartonat.

Psaltichie.

La fol. 67 se află notiță următoare: Ψαλμὸς τρίτος ἐκ τῶν πολυηελέου ψαλμός τῆς, ἐμελοποιήθε παρὰ Γρηγορίου Λαμπαδαρίου δι^τ αιτήσεως τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου Μολδαβίας κυρίου κυρίου Βενιαμίν. — Psalmul al treilea, din polieleon un psalm ore-care, a fost pus pe muzică de către Grigorie Lampadariul, după cererea prea sfântului său al Moldovei domn domn Veniamin.

31.

Sec. XVIII. Hârtie; 148 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Istoria lui Herodian. Începutul lipsescă. — Inc.: τὸν βίον μετήλλαξεν Βηρίσσιμος δέ τὸν ὄνομα αὐτῷ. — A murit și se numia Verissimus. — La fine, fol. 129^v se află notiță: Ἡρωδιανοῦ τῆς μετὰ Μάρκου βασιλείας τέλος. «Sfîrșitul istoriei lui Herodian, a domniei de după Marcu.»

2. fol. 130. Ἐπικτήτου ἐγγειρίδιον. — Inc. (fol. 131): Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν. — Manualul lui Epictet. — Inc.: Dintre lucrurile existente, unele sunt asupra noastră. — Pe ultimele două foî se găsesc diferite notițe și

socoteli incoherente; între ele următoarea mai importantă: Αὕτος ὁ χειρόγραφος ἡρωδιανὸς ἐγράφθη παρ' ἐμοῦ Κωνσταντίνου Ἰωάννου ἐν τῇ τῆς Μολδαβίας σχολῇ ὃν ἐν ἑτίησι (sic) 1796 εἰς τῶν (sic) Ρόμανον. «Acest Herodian manuscris a fost scris de mine Constantin Ión, fiind în școala Moldovei, la anul 1796 la Roman».

32.

Sec. XIX. Hârtie; 289 fol.; 22×17 cm. Cartonat. Primele 8 fol. precum și ultimile de la 273 înainte sunt albe.

Psaltichie; conține cântări bisericesci grecescă și românescă, cu note muzicale.

33.

Sec. XVIII. Hârtie; 475 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

Psaltichie grecescă.

Pe fol. 474^v se află notița următoare: Ἐγράφθη ἡ παροῦσα βίβλος παρ' ἐμοῦ Ξάνθου Αἰνίτου, τοῦ ἐκ κώμης Ἀμηγδαλᾶς 1799 Ἰουλίου πρώτη ἐν Βουκουρεστίῳ (sic). — S'a scris carteau de față de mine Xanthos Enitul din satul Amigdalia 1799 Iulie 1 la Bucurescă.

34.

Sec. XVIII. Hârtie; 282 fol.; 22×15 cm. Cartonat.

Psaltichie.

La fol. 281 cetim: Τέλος σὺν θεῷ ἀγίῳ ὡδὲ τοῦ τετάρτου τόμου, «Sfîrșitul cu ajutorul sfîntului Dumnezeu, aici al volumului al 4-lea.

35.

Sec. XIX. Hârtie; 116 fol.; 21×26 cm. Cartonat.

Psaltichie grădă și română, cu note musicale.

36.

Sec. XIX/XV. Hârtie; 218 fol.; 22×14 cm. Legat cu lemn.

E un florilegiu de sentințe morale, luate din Evanghelie, Părintii bisericești și din autorii clasică; ultimul autor—cronologicește—pe care l-am găsit citat e patriarhul Photios. E ceva în felul scrierii lui Antonios «Melissa». Inc.: Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας: τοῦ ἀγίου εὐαγγελίου: Στενὴ ἡ ὄδος ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν. — Inc.: Despre virtute și răutate: din sfânta Evanghelie: Strîmt e drumul care duce la viață.

La fine e mutilat.

Fol. 216^v găsim scris de mâna mai modernă, și în monocondyl: Μητροφάνης ἱερομόναχος βατοπεδιώδες ἐκ νήσου Λέρνης. — Mitrofan ieromonah la Vatopedi, din insula Lernos. — Aceeași iscălitură se află și pe fol. 218^v, însotită de data: 1777 Ianuarie 15.

37.

Sec. XVII. Hârtie; 210 fol.; 21×54 cm. Cartonat; e scris pe 2 colone, în întregime de aceiași mâna.

O poemă istorică a lui Ioachim din Cyprós.

fol. 1. Βιβλίον δυομαζόμενον πάλη γῆραιον μάχη τῶν Τουρκῶν μετὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἐκλαυπρωτάτου μεγάλου αὐθεντὸς καὶ πριντέπου τῆς λαμπρωτάτης Βεναντίας. — Carte numită luptă adecă bătălie a Turcilor cu prea cuviosul și strălucitul mare stăpân și prinț al strălucitei Venetii.

fol. 2. Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ ὀρθοδοξωτάτοις ἄπασῃ (sic) χριστιανοῖς, ἔλαιος (sic), σωτηρίαν παρὰ τοῦ ἑνὸς ὑμνουμένου τοῦ ἐν τριάδῃ (sic) θεοῦ παντοκράτωρος, Ἰωακείῳ ἀρχηγονδρίτῃς (sic) Κύπριος ὁ καντζελλιέρης εὐ πράττειν. — Tuturor prea cuviosilor și drept credincioșilor creștină, milă, măntuire de la a tot puternicul Dumneșteu, unul cel cântat în Treime, Ioachim arhimandritul din Cypru cancelarul salutare. — Vine apoi introducerea autorului.

fol. 4^v Ἰωακείῳ ἀρχηγονδρίτῃς ὁ Κύπριος. Urmăză indicarea cuprinsului.

fol. 5 începe textul. Inc.:

Εἰς δόξαν τῆς ζωαρχικῆς τριάδος παναγίας

Ποῦ σέβεται χριστιανῶν πᾶν γένος εὐσεβείας.

Adeca: Spre gloria prea sfintei și de vieta dătatorei Treimii, pe care o cinstesce tot némul creștinilor. — E scrisă în versuri politice rimate. Pe fol. 207^v este notița: 'Ἐκ (sic) σωτηρίου ἀχεῖ ἐν μηνὶ αὐγούστῳ. — In anul mântuirii 1665 în luna August.

Urmădă apoi în proză numele castelelor din Creta luate de Turci, și povestirea scurtă a unei expediții a Turcilor contra Germanilor.

38.

Sec. XIV/XV. Hârtie; 357 fol.; 20×15 cm. Legat în lemn.

Κυριλλον ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας περὶ τῆς ἐνοποστάτου καὶ ὅμοουσίου τριάδος. — A lui Chiril arhiepiscopul Alexandriei despre treimea cea de o ființă și substanță.

39.

Sec. XVIII. Hârtie; 370 fol.; 20×14 cm. Cartonat.
Psalichie.

40.

Sec. XVIII. Hârtie; 418 fol.; 20×15 cm. Cartonat.

E un manual de stilistică și frazeologie greacă.

1. fol. 6—59 tabla alfabetică de materii.

2. fol. 60. Φράσεων ἑλληνικῶν ἀπὸ ἐβδομήκοντα τριῶν συγγραφέων συνειλεγμένων καὶ εἰς κοινοὺς τόπους κατεστρωμένων βιβλίον ὡφελιμώτατον καὶ ἀναγκαιότατον, οὐ μόνον τοῖς προβεβηκόσι μαθηταῖς, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτοῖς τοῖς εἰς ἄκρον παιδείας ἑληλαχόσι καθηγηταῖς, ἑλληνιστὶ συγγράφειν μέλλουσι. — Inc.: Ἐμποδίζω τινὰ τοῦ σκοποῦ. — De fraze grecescă adunate din 73 de scriitori și înșirate după locuri comune, carte fără folositore și trebuinciosă, nu numai școlarilor înaintați dar chiar și profesorilor ajunși la capătul învățăturii, dar care vor avea să scrie grecesce. — Inc.: Impiedic pe cineva de la scop.

Pe fol. 3^r—3^v sunt două poesiile ale lui Nicolae Constantin Belgrădeanul, relative la această scriere. da

41.

Sec. XVIII. Hârtie; 159 fol.; 20×15 cm. Broșat.

Psaltichie. Mutilat la început și la fine.

42.

Sec. XVIII. Hârtie; 229 fol.; 24×17 cm. Cartonat.

fol. 1—2 albe; fol. 3—5 tabla de materie; fol. 6—7 albe.

fol. 8. Περὶ Βλαχίας. Ἡ ρουμάνα τέλος ἣν ἡ αὐτὴ μετὰ τοῦ Ἑρδελίου καὶ τῆς Μολδαβίας. — Despre Valachia. Téra Românescă era aceeași cu Ardélul și cu Moldova. — E o istorie anonimă, care merge până la 1775, urmată de o descriere geografică a țării.

fol. 110—150 albe.

43.

Sec. XVIII (1781). Hârtie; 90 fol.; 24×16 cm. Cartonat.

Titlul general Păterișor.

1. fol. 4. Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἀγίῳ τοῦ πατερικοῦ. — Inc.: Ο ἄγιος ἀββᾶς Ἀντώνιος παθεζόμενος ποτὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ. — Începutul, cu ajutorul lui Dumnezeu, a Cazaniei. — Inc.: Sfintul părinte Antonie se sfînd când-va în pustie.

2. fol. 86^v. O rugăciune în versuri politice. — Inc.: Απὸ τὴν κλίνην ἐγερθεὶς πρὸ τοῦ νὰ ἔγμερώσῃ. — Sculându-te din pat până a nu se face dinuă.

Pe fol. 88^v, ceteam notiță: Γεγραμένον καὶ ἐγνωσμένον (sic) ἔτει αὐτοῦ κατὰ μῆνα Ιούνιον. — Scrisă și cedită (?) în anul 1781 în luna Iunie.

politică = profane

nu este nici
verificat

do

44.

Sec. XVIII. Hârtie; 258 fol.; 24×17 cm. Cartonat.

1. fol. 1. O poesie anonimă. — Inc.: Γλῶσσά μοι ἔνεπε ἔργα Παμβασιλέως Ἰησοῦ. — Limbă, cîntă-mă faptele marelui rege Isus.
2. fol. 1v. O scurtă cronologie de la facerea lumiř. — Inc.: Ἀπὸ Ἀδὰμ ἦως κατακλυσμοῦ. — Inc.: De la Adam până la potop.
3. fol. 3. Sus cetim: Αὐτῷ (sic) τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Ἀνδρέου οὗτος τοῦ κυρίου Ζαμφύρη: Acéstă carte este a lui Andrei fiul lui domnul Zamfir. — Apoi: Ἰγνατίου τοῦ εὐλαβεστάτου σκευοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας παραίνεσις τοῖς νέοις, κατὰ στοιχεῖον. — Inc.: Ἀκουσον, ω παῖ, τῆς ἐμῆς συμβουλίας. — A lui Ignatiu prea cuviosul schevo filax al marei biserici îndemnare către tineri, după alfabet. — Inc.: Ascultă, copile, de sfatul meu.
4. fol. 4v. Ἐτέρα ἀλφάβητος παραίνετική πρὸς τοὺς νέους, Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. — Inc.: Ἀκουσον, οἵτε πατρικῶν διδαχημάτων. — Alt alfabet de îndemnare către tineri, al lui Ghenadie patriarchul din Constantinopole. — Inc.: Ascultă, fiule, de învățările părintesci.
5. fol. 6. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου (sic) Νανζηανζηγοῦ (sic) τοῦ θεολόγου ἀλφάβητος παραίνετική πρὸς φιλόπονον. — Inc.: Ἀνω πτέρωσον πρὸς θεόν σου τὰς φρένας. — A repausatului nostru părinte Grigorie din Nazianz teologul, alfabet de îndemnare către un iubitor de muncă. — Inc.: Inaltă-ți mințile în sus spre Dumneleū.
6. fol. 7v. Τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν ἀγίοις Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐτέρα κατὰ ἀλφάβητος (sic) παραίνεσις. — Inc.: Ἄρχηγὸς ἀπάντων καὶ τέλος ποιοῦ θεόν. — A aceluiiaș părinte repausat Grigorie Teologul altă îndemnare, după alfabet. — Inc. — Consideră pe Dumneleū drept începutul și sfîrșitul tuturor lucrurilor.
7. fol. 9v. Στίχοι: Σιβύλλας τῆς ἐρυθραίας περὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἔχοντες ἀκροστιχίδα τήγδε: Ἰησοῦς Χριστὸς θεοῦ οὗτος σωτήρ σταυρός. — Inc.: Ὑδρώσει γάρ χθῶν κρίσεως σημεῖον ὅτ' ἔσται. — Versuri ale Sibyllei erythree despre domnul nostru, având următorul acrostich: Isus Christos, fiul Domnului, mântuitor, cruce. — Inc.: Va asuda pămîntul când va fi semnul judecății.
8. fol. 12. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου θιαφόρων βίων μακαρισμοῦ. — Inc.: Ὁλβιος ὅστις ἔρημον ἔχει βίον. — A repausatului nostru părinte Grigorie Teologul, fericirea diferitelor vieții. — Inc.: Fericit cel ce are o viêtă pustie.
9. fol. 17. Γνῶμαι μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφόρων ποιητῶν. Eiç ἀγαθοὺς ἄνδρας. — Inc. Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μαστὶ ποτέ. — Maxime în cîte

- un vers, după alfabet, din diferiți poeti. Despre omenii bună. — Inc.: Un bărbat bun nu urăscă nici odată pe un om bun.
10. fol. 35. Χρηστογένθεια συντεθεῖσα παρὰ τοῦ τιμωτάτου καὶ λογιωτάτου ἀρίστου τε ἐν τε γραμματικῇ καὶ φιλοσοφίᾳ καὶ πάσῃ ἄλλῃ παιδείᾳ διδασκάλου τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς κυρίου κυρίου Ἀντωνίου τοῦ Βυζαντίου. Προοίμιον. — Inc.: Tezauratul meu până în târziu era în astăzi și distinsul în gramatică, filosofie și origine altă școală, profesor la școala patriarhală domnul Anton Vizantie. Introducere. — Sufletul e, dintre toate părțile omului, partea cea mai cinstită. — La urmă, fol. 92 citim notița: 1764 noemvrie în 12, Bucurescă. fol. 92v—93 albe.
11. fol. 94. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐπισκόπου Ναζιανζηνοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα. — Inc.: Ἐπὶ τῆς φολοκῆς μου στήσομαι. — A repausatului nostru părinte Grigorie Teologul, episcop de Nazianza, cuvîntare la sf. Paște. — Inc. Voi să te încălzești mea.
12. fol. 184. Γρηγορίου τοῦ θεολόγου τετράστιχα. — Inc.: Πρᾶξιν προτιμήσεις ἢ θεωρίαν. — Tetraстихuri ale lui Grigorie Teologul. — Inc.: Ați prefera practica teoriei.
13. fol. 216. Τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως, τοῦ ὕστερου διὰ τοῦ θείου καὶ μοναχικοῦ σχήματος θεοδοσίου μετονομασθέντος, ἔκθεσις περὶ ἐπιστολικῶν τύπων. — Inc.: Τῆς ἐπιστολῆς ἡδὺ μὲν. — A prea învățatului domn Theophil Korydaleu, care mai apoi să numească călugărie Theodosie, expunere despre tipurile epistolare. — Inc.: Este placută partea scrisorii.

La fine, fol. 258 avem notița: Τέλος τῶν ἐπιστολικῶν τύπων. Νικολαΐδιον βρεφύλλιον, 176a. (sic) Σεπτεμβρίου κδ (sic). «Finele tipurilor epistolare. Odraslă a lui Nicolae. 1761 Septembrie 25.

45.

Sec. XVIII. Hârtie; 266 fol.; 22×26 cm. Cartonat.

Pe fol. 1 cetim: Ex libris Ioannis Vaccarescul.

fol. 2. Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως σχολαστικοὶ παρασημειώσεις εἰς τὸ μεῖζον (?) αὐτῶν μετὰ τὰ φυσικὰ Ἀριστοτέλους. Προοίμιον. — Inc.: Ακροτάτη οὖσα τῶν τελειωτικῶν ἐν ἀνθρώποις ἔξεων ἡ φιλοσοφία. — A prea înțeleptului și învățatului domn Theophil Corydaleu însemnările școlare la prima carte(?) a metafizicei lui Aristotel. Introducere. — Inc.: Filosofia fiind dintre cunoșințele omenesci cea mai superioară.

46.

Sec. XVIII. Hârtie; 406 fol.; 23×16 cm. Cartonat.

1. fol. 1. *Téχην ὥρητορικήν*. Τὶ εἶγαι ἡ ὥρητορική, πόθεν ὠνομάσθη, πῶς ὄμοιάζει καὶ διαφέρει ἀπὸ τὴν διαλεκτικήν. — *Tratat de retorică*. Ce e retorica de unde a fost numită, în ce séménă și se deosebesce de dialectică, fol. 325—334 albe.
2. Πρᾶξις εἰς τὰς ὥρητορικὰς ἐρμηνείας κατὰ συντομίαν συντεθεῖσα παρὰ τοῦ διδασκάλου κυρίου Βικεντίου Δαμοδοῦ (?). — Inc.: Ἐπειδὴ τῆς ὥρητορικῆς τὰ μαθήματα. — Aplicațiune la tălmăcările retorice, compusă pe scurt de dascălul d-l Vicențiu Damodes (?). — Inc.: Fiind că învățăturile retoricei

47.

Sec. XVIII. Hârtie; 376 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

Fol. 1—15^r albe.

Pe fol. 15^v cetim: Καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις... αρελίου ἱερομονάχου Σουμεριώτου Τραπεζούντιου τοῦ Μεταξοπούλου, αψη. «Și aceasta împreună cu alte este a ieromonahulu. . . . Sumeriotul din Trapezunt, fiul lui Metaxa, 1768».

Fol. 16—18^r diferite notițe logice, rețete medicale, și însemnări gramaticale.

Pe fol. 17^v jos cetim: αψιη μιν (sic) νοεμβρίου ἦ ηρξάμην τῆς λογικῆς, καὶ τέλος αὐτῆς αὐγούστου ἦ. «1748 la 14 a lunei Noemvrie am început logica și sfîrșitul ei la 1 August. — Fol. 18^v—20 albe.

1. fol. 21. Περὶ τοῦ καθόλου.—Inc.: Τὸ τοίνυν καθόλου. — Despre general.—Inc.: Generalul deci.

2. fol. 23. Εἰς ἄπασαν τὴν λογικὴν πραγματείαν προσοίμων. Ἐκ τῶν τοῦ Ἡλιάδου Μανασσῆ. — Inc.: "Οσα ἔνεκά του κινεῖται. — Introducere la întreaga disciplină a logicei. Din ale lui Eliade Manasses. — Inc.: Tote căte se mișcă din cauza cui-va.

3. fol. 24. Εἰς ἄπασαν τὴν λογικὴν πραγματείαν προσοίμων. Καὶ τόδε Διαμάντου Πεταλᾶ τοῦ ἐκ Τυρνάβου, νῦν δὲ ἐκ τῶν τοῦ Ἡλιάδου Μανασσῆ. — Inc.: Où munov nălăc, altăra și lăcaș de rădăcini. — Introducere la totă disciplina logicei. Si acăsta e din ale lui Diamant Petala din Tirnavos, iar acum din ale lui Eliade Manasses. — Inc.: Nu numai bine, dar și forte drept.

4. fol. 25^v. Προδιαρισμὸς τῶν λεχθησομένων καὶ ζητήματα τὰ τῆς διλης λογικῆς πραγματείας. — Inc.: Τῶν ζητουμένων περὶ ἑκάστου τῶν ὅντων. — Notătirea celor ce se vor spune și cercetările întregei discipline logice. — Inc.: Dintre cercetările relative la fie-care lucru existent.

La urmă, fol. 347^v cetim: Κτῆμα ἐμοῦ τοῦ Διαμάντου Πεταλᾶ τοῦ καὶ

Βρύλλου ἐκ Τυρνάβου τῆς Θετταλίας, πέρας εἶληφεν αὕτη ἡ πραγματεία ἐν ἔτει ἀψίῳ ἐν Βουκουρεστίῳ: «Posesiunea mea Diamant Petala numit și Vryllos din Tirnavul Thessalieř: s'a terminat acest tractat la anul 1743 în Bucurescî.

Fol. 348—376 albe.

Fol. 376^v resumate din logică.

48.

Sec. XVIII. Hârtie; 367 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

Toū σοφωτάτου Θεοφίλου Κορυδαλέως προλεγόμενα ἐν τῷ περὶ φυχῆς βιβλίῳ. — Inc.: Τὸ φυσιολογικὸν τῆς θεωρίας μέρος. — A prea învățatului Teophil Corydaleu introducere la cartea despre susflet. — Inc.: Partea învățăturei privitore la studiul firei.

Pe fol. 1 citim: Καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Φιλοθέου ἱερομονάχου Περιστεριώτου. Si acesta împreună cu cele-lalte e a lui Filoteiu ieromonahul Peristeriot.

Pe fol. 367^v se află notiță următoare, bisată cu negru: Ἐπεραιώθη δὲ ἡ περὶ φυχῆς παρούσα πραγματεία ραδήσει ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψίῳ κατὰ τὴν ἡβὴν νοεμβρίου μηνὸς ἐν Βουκουρεστίῳ κτῆμα καὶ πόνος ἐμοὶ Ματθαίου πρωτοσυγέλου τοῦ ἐν Πογονιανῇ. — Si s'a sfîrșit tractatul de față despre susflet pentru învățatură, în anul măntuirii 1745 în 22 a lunei Noemvrie la Bucurescî. E munca și avereia mea Matei protosyngel din Pogoniana.

49.

Sec. XVIII. Hârtie; 561 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

Εἰς τὸλοσοφίαν προδιοίκησις. — Inc.: Τῶν ὅσα θηράσιμα πέψυκε τοῖς ἀνθρώποις καλά. — Introducere la filosofie. — Inc.: Din câte lucruri există bune de urmărit pentru ómeni.

Pe fol. 1 citim: Κτῆμα Φιλοθέου ἱερομονάχου Περιστεριώτου. Posesiune a lui Filoteiu ieromonahul Peristeriot.

La urmă, fol. 561^v se află notiță: Τέλος τῶν δικτῶν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως βιβλίων, περαιωθήσεις (sic) ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψίῳ μουνιχώνος ἐνάτῃ μετὰ εἰκάδα ἐν τῇ μεγάλῃ κυριακῇ τοῦ ἀγίου Πάτρας Ἰσθορίῳ τῷ χωρίῳ τῆς Βλαχίας, παραδόσει μὲν τοῦ κυρίου διδασκάλου μοι Γεωργίου τοῦ Λαρισσαίου, γράμματι δὲ μεταχειτιῶνος ὅγδοῃ: ἐπὶ τοῦ Γρηγορίου Γκένα βοεβόδος (sic) πάσης Οὐγγροβλαχίας, ἀρχιερατεύοντος ἔτι κυρίου Νεοφύτου τοῦ ἐκ Κρίτης (sic): Θεῷ δὲ τῷ τριηγίῳ ἀεὶ ἔστω τε δόξα, ἀμήν. — Sfîrșitul celor 8 cărți ale Fisicei, care a fost terminată în anul măntuirii 1752, luna Munychion în 29 (29 Martie?), în ținutul de Dumineca sf. Pasce, în satul Isvor al Valachiei, după predarea profesorului meu d-l Gheorghe din Larissa; iar de scris, la 8 ale lui Metageitnion (8 Iulie?).

pe vremea lui Grigorie Ghica Voevod a tótă Ungro-Vlachia, pe când încă era mitropolit(?) d-l Neofit din Creta: iar prea strălucitului Dumnezeu, să-i fie slavă în veci, amin.

50.

Sec. XIX. Hârtie; 277 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

Psaltichie.

51.

Sec. XVIII. Hârtie; 358 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

fol. 1—6 albe.

fol. 7. Suntarima nata στονχεῖον τῶν ἐμπεριεχομένων ἀπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἵεροῖς καὶ θείοις κανόσι πονηθέν τε ἅμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις κυρίῳ Ματθαίῳ. Προθεωρία. — Inc.: Τὸ τῶν ἵερῶν καὶ θείων κανόνων ἔγινθησε. — Coordonare, pe alfabet, a tuturor cestiunilor cuprinse în sfintele și divinele canóne, lustrată și compusă de ieromonachul d-l Matei. Precuvîntare. — Inc.: Sfintele canóne aŭ înflorit.

fol. 31—37 tabla de materii.

fol. 38 începe textul. Ήρι τῆς ὁρθοδόξου πίστεως.—Inc.: Τὰς τῶν ἵερῶν τοῖνυν ὑποθέσεις κανόνων. — Despre drépta credință. — Cestiunile sfintelor canóne. Pe fol. 358^v se află notița: Ἐτελειώθη τὸ παρὸν νόμιμον διὰ χειρὸς ἐμοῦ, τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου Κυρίλλου ἱερομονάχου, τοῦ ἐκ νήσου τῆς Λαΐρου (*sic!*) ὁρμωμένου, τοῦ τάχα καὶ πρωτοσυγκέλλου τοῦ μακαριωτάτου ἀγίου Ἀλεξανδρείας κυρίου κυρίου Γερασίμου, κατὰ τὸ αὐτῆς ἔτος τὸ σωτήριον Ἰουλίου ιδ ἡμέρᾳ ἔκτῃ ὥρᾳ ὧσε ἔκτῃ τῆς ἡμέρας ἐγράψη ἐν ἡμέραις ὅλαις πεντήκοντα. — Presenta carte de legi s'a terminat prin mâna mea prea umilitul și plecatul ieromonach Chiril, care se trage din insula Leros și care a fost și protosinghel al repausatului sfînt al Alexandriei domn Gherasim, în anul mânăstirii 1788, Iulie în 14, dîua a 6-a (Sâmbătă?) ora 6 a dîle; s'a scris în tot în 50 de dîle.

52.

Sec. XVIII. Hârtie; 479 fol.; 23×17 cm. Cartonat.

O serie de cuvîntărî bisericesci anonime în neogreaca.

1. fol. 1—96. Patru-spre-dece cuvîntărî având drept subiect *Nascerea lui Christos*.
2. fol. 97—479. Cinci-deci și una de cuvîntărî având drept subiect *Pantomele lui Christos*.

53.

Sec. XIX. Hârtie; 8. fol.; 30×21 cm. Broșat.

Ἡ εἰκοστὴ τετάρτη Ἰανουαρίου. Ὅμινος Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννῃ Α'. Ἡγεμόνι τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν Φωμυνίας καὶ Μαλδαύιας, ὑπὸ Ἐπαρι. I. Φραγκούδη. — Inc.:

Ἡ εὐφρόσυνος ἡμέρα τῆς Δακίας ἀνατέλλει. — Diuă de 24 Ianuarie. Hymn lui Alexandru Ión l-iū domn al Principatelor Unite, a României și a Moldovei, de Epam. I. Francudi. — Inc.: Diuă veselă a Daciei răsare.

54.

Sec. XIX. Hârtie; 193 fol.; 26×20 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Γεωμετρίας στοιχεῖα. — Inc.: Σημείων είναι πράγμα χωρὶς καμπίαν ἔκτασιν. — Elemente de geometrie. — Inc.. Punctul e ceva fără nică o dimensiune. La urmă, fol. 72 e notiță: Ἐγραφὸν ἐν Ἰασίῳ τῷ 15 Ιανουαρίου 1818, τῷ δὲ θεῷ χάρις. — Scrim la Iași în 15 Ianuarie 1818, iar lui Dumnezeu mulțumire.
- Fol. 72v—74 albe.
2. fol. 75. Στοιχεῖα φυσικῆς. — Inc.: Φύσις εἶναι νόμοι ἐγκεχαραγμένοι ἐν τοῖς σώμασιν. — Elemente de fizică. — Inc. Natura e un complex de legi gravate în corpuri. La fine, fol. 142 e notiță: Ἐγραφὸν ἐν Ρωμάνῳ τῷ 1817 Δεκεμβρίου 12: Scrim la Roman, în 1817 Decembrie 12.
- Fol. 143—146 albe.
3. fol 147. Περὶ μετεωρολογιῶν. — Inc.: Ἄφ' οὐ ἔξετέθησαν τὰ ἐπὶ γῆς φαινόμενα. — Despre meteorologie. — Inc.: După ce s'a să expus fenomenele de pe pămînt.
La urmă, fol. 190v e notiță: Ἐγραφὸν ἐν Ρωμάνῳ τῇς Μολδαβίᾳς τῷ 1817 ἔτει Σεπτεμβρίου 12: Scrim în Romanul Moldovei în anul 1817 Septembrie 12.
- fol. 191—193 albe.

55.

Sec. XIX. Hârtie; 236 fol.; 25×19 cm. Cartonat.

Fol. 1 alb.

1. fol. 2. Ἀριθμητική. — Inc.: Πᾶν ὅτι μὲ τὴν πρόσθεσιν αὐξάνει — Aritmetică. — Inc.: Tot ce crește prin adunare. — Sfîrșitul lipsesc.
2. fol. 9. Începe un tratat de morală și psichologie, cu vorbele: ἐκδεχόμενον εἰς ἄλλον νὰ φαίνηται τοιοῦτον: «Susceptibil să pară altuia așa». La urmă, fol. 235v e notiță: Ἐγράφῃ τῷ αὐτῷ αὐγούστου γ ἐν Ρωμάνῳ τῇς Μολδαβίᾳς: să scriș în 1813 August 3 în Romanul Moldovei.
- Fol. 236 alb.

56.

Sec. XIX. Hârtie; 176 fol.; 27×20 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Βασιλείου τοῦ μεγάλου ἀρχιεπισκόπου Καισα — Καππαδοκίας — ρεῖας (*sic!*), πρὸς τοὺς νέους, ὅπως ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ὀφελοῖντο λόγων παραίνεσις. — Inc.: Ὡ πνευματικά μου τέκνα. — A lui Vasilie cel Mare, archie-

578.771

piscopul Cesareei din Cappadocia, indemnare către tineri, cum să se folosescă de scriserile păgâne. — Inc.: O! copii mei spirituali.

La urmă, fol. 14^v notiță: Τέλος τῇ 13 Ἰανουαρίου 1822: sfîrșit la 13 Ianuarie 1822.

2. fol. 14^v—30^v. O serie de discursuri morale, cuvîntărî de serbători, cu motto-urî din Evanghelie. Incepîtul lipsesce; ordinea foilor e în mare parte perturbată, multe fîi s'aû percut, înainte de a se cartona manuscrisul, încât acum e imposibil să se dea de rostul diteritelor bucăți.
3. fol. 31. Δημιοσθένους κατὰ Φιλίππου πρώτος (τῇ 25 μαΐου 1821). — Inc.: Ἀνίσως, ὁ ἄγδρες Ἀθηναῖοι. — A lui Demosthene contra lui Philip cuvîntarea 1-a (la 25 Maiu 1821). — Inc.: Dacă cumva, bărbaților Atheniensi.
4. fol. 40. Πλουτάρχου περὶ τῶν ἀκούειν, τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1821. — Inc.: Ὡ Νίκανδρε, ἐγὼ ἀφ'οῦ ἔγραψα. — A lui Plutarh despre ascultare, la 26 Septembrie 1821. — Inc. O! Nikandru, ești după ce am scris.
5. fol. 53. Un tractat de Aritmetică; începutul lipsesce de aici, și e legat, din erore, în manuscrisul No. 55, fol. 2—9.
6. fol. 73. Στοιχεῖα μεταφυσικῆς. — Inc.: Ἐκ φύσεως οἱ ἀνθρωποι, ἀποφαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης. — Elemente de metafizică. — Inc.: De la natură omenei, dice Aristotele. — Textul e necomplet.
7. fol. 81. Ήερὶ λογαρίθμων. — Inc.: Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἀλλοθι ὀνομάσαμεν. — Despre logarithmi. — Inc.: Lucrul pe care ai urea l'am numit.
8. fol. 55. Ἡ ἐν Βιέννῃ συνέλευσις. — Inc.: Ὡ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἡ τριακοστὴ πρώτη τοῦ Μαρτίου 1814. — Adunarea din Viena. — Inc.: O! ce să, săua de 31 Martie 1814.
9. fol. 93. Un discurs religios. Incepîtul lipsesce. Inc.: ἡμπορεῖτε τάχα ἐτεῖς. — Inc.: Ore putetă voi.
10. fol. 106. Λόγος ἀπολογητικὸς τῶν Μοναχῶν εἰς τὸ κριτήριον τῶν Κοσμικῶν. — Inc.: Δὲν λέσθω (sic) ἀκροαταῖ. — Discurs de desvinovățire a călugărilor la tribunalul lumesc. — Inc.: Nu sci, auditorilor.
11. fol. 119. Λόγος εἰς τὰ σωτήρια πάθη. — Inc.: Κάμετε χαράς. — Cuvîntare la măntuitorele patimî. — Inc.: Bucurati-vă.
12. fol. 137^v. Τῇ κυριακῇ τῶν Βαΐων. — Inc.: Καταλαμβάνω ἐγὼ Ἰησοῦ μου. — La Duminica Floriilor. — Inc.: Înțeleg eu, Isuse.
13. fol. 145. Αἱ τοῦ Ἀγαθαγγέλου προφητίεις, παρὰ τοῦ ἀρχοντος απαθανίου Γεωργίου Πάλσα. — Inc.: Ἐγὼ ὁ ἀδελφὸς Ἱερώνυμος Ἀγαθάγγελος ἀμαρτωλός. — Prevestirile lui Agathangel, (scrise ?) de arhon spătarul Gheorghe Balș (?). — Inc.: Eu fratele Hieronym Agathangel cel păcătos.
14. fol. 168. O poesie: Ἀθλιος ὁ ἀνθρωπος. — Inc.: Ζῶον παναθλιώτερον οὗτον

ζέειεν ή φύσις. — Omul e miserabil. — Inc.: Un animal mai nenorocit în tôte nici n'a produs natura.

15. fol. 171. Παλαιφόδια. Ὁλβιος ὁ ἀνθρωπος. — Inc.: Ζώου πανολβιώτερον οὗτον ζέειεν ή φύσις. — Poesie contrară. Omul e fericit. — Inc.: Animal mai fericit intru tôte nici n'a produs natura. //

57.

Sec. XVII. Hârtie; 23 fol.; 26×18 cm. Legat cu piele.

Pe copertă e reprezentată adormirea sf. Fecioare.

Fol. 1. Ἡ θεία λειτουργία τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Χριστόμου (*sic*). — Inc.: Ο θεὸς, ὁ θεὸς ἡμῶν. — Sfinta liturghie a repausatului Ión Chrisostomul. — Inc.: Dumnedeul, dumneadeul nostru.

Pe fol. 22 se află notiță, scrisă cu roș: Τέρπικα λογικῆς λατρείας Χριστοῦ (?) ἐνέτι (*sic*) σωτηρίω αχπε.: Sfîrșitul slujbeî logice a lui Christos în anul mîntuirei 1685.

58.

Sec. XVIII. Hârtie; 103 fol.; 26×19 cm. Cartonat.

Σύντομος εἰσαγωγὴ τῆς ἀραβικῆς γλώσσης. «Scurtă introducere în limba arabă». E un tractat de gramatică.

59.

Sec. XIX. Hârtie; 132 fol.; 23×16 cm. Cartonat.

I. fol. 1—63. Colecțiune de poesii neogrecesci.

1. fol. 1. Τὸ γένος πρὸς τὴν Ἐλλάδα. — Inc.: Ὡ μῆτερ, μῆτερ. — Neamul către Grecia. — Inc.: O! mamă, mamă.
2. fol. 4. Χωρισμός. — Inc.: Ἄλι, ποῦ εἶσαι. — Despărțire. — Inc.: Ah! unde ești.
3. fol. 9. Fără titlu. — Inc.: Ἀρέ της ὄρας. — Din ceasul cînd.
4. fol. 9v. Fără titlu. — Inc.: Ὅταν καθίσω. — Cînd voi să sedă.
5. fol. 10v. Fără titlu. — Inc.: Ο ἔρως ἀπεφάσισε. — Amorul a hotărît.
6. fol. 12. Fără titlu. — Inc.: Ποιος ἄλλος. — Care altul
7. » » » — Inc.: Σὲ ἀγαπῶ. — Te iubesc.
8. fol. 13. » — Inc.: Εἰς τὴν Κρότωνα. — La Crotona.
9. fol. 14v. Ἰέλεγος. — Inc.: Ὡ ἀστρον. — Elegie. — Inc.: O! stea.
10. fol. 25v. Εἰς τὸν θάνατον τοῦ νίσοι τοῦ ἄρχι: γατρί: Κωνσταντίνου Σούτζου. — Inc.: Ὡ γάτρα. — La moartea fiului lui arhon hatman Constantin Sutu. — Inc.: O! zi!
11. fol. 27. Αἴνυμα. — Inc.: Ἀν μὲ εἰπῆς. — Enigmă. — Inc.: De-mă vei zice.

12. fol. 27v. Ἀπόκρισις. — Inc.: Αχθών. — Răspuns. — Inc.: Luând.
13. 29v. Φυσική. — Inc.: Ως πότε.. — Fisică. — Inc.: Pănă cînd.
14. fol. 30v. Ἀστασία. — Inc.: Θεέ μου. — Inconstanță. — Inc.: Dumnezeul meu.
15. fol. 31. Χωρισμός. — Inc.: Ἡ ωρα ἡ ἐσχάτη. — Despărțire. — Inc.: Ceasul cel din urmă.
16. fol. 32v. Fără Titlu. — Ὡ σελήνη. O! lună.
17. fol. 33v. » — Ψυχὴ ἀθλία. — Suflet nenorocit.
18. » » Φθόγος. — Inc.: Εἰς τόπον γῆσυχον. — Invidie. — Inc.: În loc liniștit.
19. fol. 35. Ἐξόδιον. — Inc.: Ω μητέρων. — Exod. — Inc.: O! mamelor.
20. fol. 36v. Πρὸς τὸν Νέρτερον. — Inc.: Λαμπρὰ σκιά. — Cître Nerter. — Inc.: Umbră strălucită.
21. fol. 38. Aceiași cu No. 17.
22. fol. 38v. Ἔπιτύμβιον. — Inc.: Περισσίτα. — Epitaf. — Inc.: Drumețule.
23. fol. 38v. Ἄλλο. — Inc.: Γῇ ὅπου μ' ἔβλεπες. — Alta. — Pămînt, care mă vedeaă.
24. fol. 38v. Ἄλλο. — Inc.: Τὶ κωττάζεις; — Alta. — Inc.: Ce te uiți?
25. fol. 39. Ἐλλὰς ἀπηλπισμένη. — Inc.: Ὡ τλήμων. — Grecia desperată. — O! nenorocită.
26. fol. 59. Fără titlu. — Ηλιδί, τί θέλεις. — Copile, ce vreă.
27. fol. 60v. » — Inc.: Εἰς τὸν κήπον μου. — În grădina mea.
28. fol. 61v. » — Inc.: Θρήνος καὶ κλαυθμός. — Tînguire și plîngere.
- fol. 63v. — fol. 92 albe.
- II. fol. 93. Ἀριστοτέλους ὥητορικὴ πρὸς Ἀλέξανδρον. Κεφ. β. — Inc.: Trei gînji. — A lui Aristotel retorică către Alexandru. Cap. 2. — Trei neamuri.
- III. fol. 102v. Ἀριστοτέλους περὶ ποιητικῆς. — Inc.: Περὶ ποιητικῆς ἀντῆς τε. — A lui Aristotel despre Poetică. — Inc.: Despre poetică însăși. — Ne-complet.
- fol. 107v.—120 albe.
- IV. fol. 121—127. Texte (poesii?) turcesci, cu notițe grecesci pe margine.
- fol. 128 pănă la fine albe.

60.

Sec. XVIII. Hârtie; 30 fol.; 23×17 cm. Cartonat.

Ἀλεξανδροβόδας ὁ ἀσυνείδητος. Κωμῳδία συντεθείσα παρά τινος ἀνωνύμου ἐν ἔται αὐτῷ: 1785. Inc.: Λοιπὸν πλιὰ δὲν ἔχεις. — Alexandru Vodă cel ticălos. Comedie compusă de un anonim la anul 1785. — Inc.: Va să zică nu mai aă.

61.

Sec. XVIII Hartie; 188 fol.; 23×16 cm. Legat cu lemn.

Pe fol. 1 ceterim: Μεταφυσική συντεθεῖσα μὲν καὶ συνεργανισθεῖσα ἐκ τε παλαιῶν καὶ νέων παρὰ τοῦ σοφολογιωτάτου κυρίου Βικεντίου Δαμώδου τοῦ ἐκ Κεφαληνίας, μεταφρασθεῖσα δὲ καὶ ἐν πολλοῖς πληρωθεῖσα ὀλλὰ καὶ κατὰ τάξιν βιβλίων, κεφαλήσιων καὶ σελίδων τεθεῖσα, ναι μὴν καὶ διασπαργμένη στηθεῖσα πρὸς ῥαστέραν κατάληψιν παρὰ τοῦ ταπειγοῦ διδασκάλου Σαμουήλ Μοναχοῦ Γεωργιάδου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν αὐτῆς ἀπριλίου καὶ. «Metasfizică compusă și adunată din scriitori vechi și noi de către prea învețatul domn Vichentie Damodes din Cefalonia, tradusă și completată în multe părți, aranjată după cărți, capitole și pagini ba chiar și explicată pentru o mai ușoră înțelegere de către umilitul dascăl Samuil Georgiadi călugărul din Atena, 1787 Aprilie 23.»

fol. 2—6 o prefată a lui Samuil.

fol. 7 alb.

fol. 8—12^v tabla de materii.

fol. 13—15 albe.

fol. 16—20 Προσήμων εἰς ἀπαταν τὴν μεταφυσικήν. — Introducere la totă metafizica.

fol. 21. Τῆς μεταφυσικῆς βιβλίου πρώτου. — Inc.: Τῆς ἐπιστήμης ταυτησὶ τούνομα — Cartea întâia a metafizicei. — Inc.: Numele acestei discipline.

62.

Sec. XVIII. Hartie; 170 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

fol. 1 e scris cu capitale următorul titlu: Ό τῆς ἀπάντης ἀπαλλαγεῖς ἢ τὸ κριτικὸν Βαλταζάρ Γρατιανοῦ μεταφρασθὲν ἐκ τῆς γαλλικῆς φωνῆς παρὰ Ιωάννου Ράλη πρώην μεγάλου στολινοῦ τοῦ ἐκ Μιτιλήνης, τόμος πρώτος, ἐν Ιατίῳ τῆς Μολδαβίας αὐγῆ. «Cel scăpat de înșelăciune sau critica lui Baltazar Gratian, tradus din franțuzesc de Ion Rali fost mare stolnic, din Mitylene, volumul întâi, în Iași Moldovei 1754.»

fol. 2. Ό παρὼν πρώτος τόμος περιέχει τὰ περὶ νεότητος ἢτοι τῆς πρώτης ἡλικίας. — Inc.: Ό βασιλεὺς τῆς Ισπανίας Φλέιππος δεύτερος. — Acest prim volum cuprinde cele relative la tinerețe adecă la vîrstă dintâi. — Inc.: Regele Spaniei Filip al doilea.

63.

Sec. XVIII. Hartie; 133 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

fol. 1 e notiță: αὕτη ἡ πολυπερίεργος ἴστορία ὑπάρχει ἐκ τῶν ἐμῶν βιβλίων ZR (în monogram) 1791 σεπτ. 17: acăstă fără curiosă istorie e din cărțile mele, ZR. 1791 Septembrie 17.

Fol. 2. Πρόλογος. — Inc.: Τὴν καλλητέραν γρῆσιν ὅποι ὁ ἀνθρωπος. — Prefață. — Inc.: Cea mai bună întrebuițare pe care omul.

Fol. 8—9 albe.

Fol. 10. Μέρος πρώτου. Περὶ νεότητος ἢ περὶ τῆς πρώτης γῆκοίς τοῦ ἀνθρώπου. — Inc.: Φιλίππος ὁ δεύτερος ὥηγας τῆς Ἰσπανίας. — Partea întâia. Despre tinerețe sau despre prima vîrstă a omului. — Inc.: Filip al doilea regele Ispaniei. Aceiași istorie ca în No. 62.

64.

Sec. XVIII. Hârtie; 92. fol., 21×15 cm. Broșat.

1. fol. 1. Ἐξήγησις, Δημοσθένους διλογίου λόγος πρώτος. — Inc.: Ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ἐγὼ νομίζω. — Traducere, a lui Demosthene primul discurs olynthiac. — Inc.: O! bărbați Atenieni, ești cred.
  2. fol. 12v. Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ διλογίου. — Inc.: Ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, φαίνεται εἰς ἐμένα. — Inceputul celuil de al doilea discurs olynthiac. — Inc.: O! bărbați Atenieni, mie îmi pare.
  3. fol. 23v. Ἀρχὴ τοῦ τρίτου. — Inc.: Ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ἐγὼ δταν ἐνατενίζω. — Inceputul celuil de al treilea. — Inc.: O! bărbați Athenieni, ești când privesc.
  4. fol. 36v. Ἀρχὴ τῶν κατὰ Φιλίππου. Λόγος πρώτος. — Inc.: Ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ἀνίσως ἐβάλλετο ἐμπρός. — Inceputul Filippicelor. Discursul întâi. — Inc.: O! bărbați Athenieni, dacă să propus cumva.
  5. fol. 54v. Τοῦ αὐτοῦ κατὰ Φιλίππου λόγος δεύτερος. — Inc.: Ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, πολλαὶ δύολοιγικα. — Al aceluiasi în contra lui Filip discursul al doilea. — Inc.: O! bărbați Athenieni, multe mărturisiri.
  6. fol. 77. Inceputul lipsesce. Primele vorbe sunt: ὡς κύριε, ὡς δέσποτα, αὐθέντα, παρακαλώ νά μὴν ἀποέμψῃς: «dómne, stăpâne, rogu-te să nu respingă.
- La urmă, fol. 83 ceteam notița: Τέλος τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου. Ἐξ γερὸς κάμεοι Σταυρού Χατζή 1798 Ιούνιοι 20 εἰληφε τέρμα. «Finele parbolei fiului risipitor. A luat sfîrșit prin mâna mea Hagi Stavrinos 1798 Iunie în 20.
- Fol. 84 alb,
7. fol. 85. Ἐξήγησις, τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου γραμματὰ διστίχα. — Inc.: Τὰ πέρατα, τὰ τέλη, αἱ ἐκβάσεις τῶν ἔργων. — Traducere, a repausatului nostru părinte Grigorie Theologul maxime în distihuri. — Inc.: Capetele, finiturile, sfîrșiturile faptelor.
- Pe fol. 91 avem notița: Τέλος τῶν γνωμῶν διστίχων. 1798 αὐγούστου 5 Σάββατον. «Sfîrșitul maximelor în distihuri. 1798. August 5 Sâmbătă. fol. 92 alb.

65.

Sec. XVIII. Hârtie; 112 fol.; 19×14 cm, Cartonat.

fol. 1 e titlul următor: Λευκαιμονοῦσα ὥητορική εἰτουν (?) Ἀχθονίου προγράφαστα ἐκ τῆς λατίνων ἀνθολογγθέντα φωνῆς καὶ ἐν ἑλληνικῇ διαλέκτῳ ὑποστρωθέντα, σπουδὴν καὶ πόνον Ἀναστασίου παπᾶ Βασιλοπόλεως τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων ἐν τῇ κομοπόλει Τύρναβῳ τῆς Θετταλίας διατριβούτος, χάριν τῶν ὑπὸ αὐτοῦ διδασκομένων πρωτοπείρων μαθητῶν. «Retorică îmbrăcată în alb, adeca pregătirile lui Aphthonios culese din latinesce și asternute pe grecesce prin silința și munca preotului Anastase Vasilopoulos din Ianina, care locuiesc acum în orașelul Tirnavos al Thessaliei, făcută pentru elevii săi începători».

Pe fol. 1^v găsim 2 poesiile ale lui Iacob ierodiaconul din Cypru.

fol. 2. Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ τῆς ὁμιωτάτης μητροπόλεως Λαρίσης καρίφ καρίφ Παρθενίῳ ὑπερέψιμῳ καὶ ἐξάρχῳ δευτέρᾳ Θετταλίᾳς καὶ πάσῃς Ἑλλάδος.—Inc.: Ἔπειπεν ἄρα, δέσποτα. — Prea sfîntului și învechitului mitropolit al prea sfîntei mitropoliilor Larisa domn domn Parthenie prea cinstiitului și exarhului celei de a doua Thessaliei și al întregei Ellade. — Inc.: Se cuvenia óre, stăpâne.

Pe verso alte 2 poesiile ale lui Iacob ierodiaconul din Cypru.

fol. 3. Προσίμων. — Inc. Ἔνορῶν ὑμῶν τὸν οἱρὶ τὰ καλὰ ζῆλον. — Inc.: Vădend rîvna D-voastră pentru cele frumoase.

fol. 4. Στοιχεῖα τῆς ὥητορικῆς. — Inc.: Τί ποτὲ ἔστιν ἡ ὥητορική; — Elemente de retorică. — Inc. Ce este oare retorica?— La fine, fol. 112^v data: Κατὰ τὸ ἔφην μάζου 20, adeca: La 1758 Mai 20.

66.

Sec. XVIII. Hârtie; 58 fol., plus 3 foî volante la urmă; 20×13 cm. Cartonat.

Cuprinde câteva texte turcescă, amestecate cu texte grecescă; aceste din urmă să compun din fruse de 2–3 rînduri, fără nici o legătură între ele și închise fiecare în câte un parenteză. Mi-e imposibil să determin ce este.

67.

Sec. XVIII. Hârtie; 75 fol.; 19×14 cm. Broșat.

1. fol. 1. Manual de teme. Conține o serie de bucăți în gréca modernă și traducerea lor în gréca clasică.

2. fol. 48. Un manual epistolar, cu modele de scrisori către diferite persoane înalte, mitropolit, episcop, etc. . .

fol. 73–75 tabla de materii a părții a doua.

68.

Sec. XIX. Hârtie; 29 fol.; 20×13 cm. Cartonat.

fol. 1. Δημητρίου Καντεμήρ ἡγεμόνος τῆς Μολδανίας συμβεβηκότα τῶν ἐν τῇ Βλα-

χίᾳ Καντακούζηγων καὶ Βραγκοβάνων, μεταγλωττισθέντα μὲν ἐκ τῆς Γερμανικῆς γλώσσης εἰς τὴν ἡμετέραν ὀπλήγη διάλεκτον παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυρίου Γεωργίου Ἰωάννου Ζαβίρα τοῦ ἐκ Σικελίας 1795 αὐτού. «Α λού Dimitrie Cantemir domnul Moldovei întâmplările Cantacuzinescilor și Brâncovenilor din Valahia traduse din nemțesce în limba nôstră simplă de către prea învêtatul domn Ión Zavira din Sătiște 1795». — E o copie cu totul modernă după un manuscris mai vechi.

fol. 2. Τῷ ἀναγνώσκοντι. — Inc.: Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπισήμων συγγραφέων τοῦ αἰώνος τούτου. — Către cetitor. — Inc.: Printre cei laiți scriitori iluștri ai secolului acestuia.

fol. 4. Συμβεβηκότα τῶν ἐν τῇ Βλαχίᾳ Καντακούζηγων καὶ τῶν Βραγκοβάνων. — Inc.: Κονσταντῖνος ὁ Καντακούζηγος (οὗτος Σικελίαν ὀγλοῦ Καντακούζηνος) (*sic!*). — Intâmplările Cantacuzinescilor și Brâncovenilor din Valahia. — Inc.: Constantin Cantacuzin (fiul lui Şaitan Oglu Cantakuzan).

69.

Sec. XVIII. Hârtie; 60 fol.; 21×15 cm Cartonat.

fol. 1 e notiță: Ἐδωσεν ὁ δάσκαλος ταῖς διδαχαῖς τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κώρο Μαναγρότη: «Dascălul a dat lui chir Panaghioti învêtăturile lui Chrysanth.

fol. 2 - 3 alb.

fol. 3^v cetim: καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Φιλοθέου ἵερομονάχοι Περιστεριώτου: «Si asta împreună cu altele e a lui Filothei ieromonahul Peristeriot.»

1. fol. 4. Σημανόμενα τῶν προθέσεων. «Înțelesurile prepozițiunilor». Table sinoptice despre construcțunea și înțelesul prepozițiunilor grecescă.

2. fol. 11. Κανὼν δι' ἴαμψων στίχων τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως. Η ἀκροστιχίς δι' ἡρωῶν. — Inc.: Ἐσωτε λαόν. -- Canon în versuri iambice al sfîntului Ión Damaschinul la sărbătoarea nașterii lui Christos. Acrostihul în versuri eroice. — Inc.: A salvat poporul. — cf. W. Christ, Anthologia graeca carminum christianorum, p. 205—209. E parafrazat între rînduri. La urmă, fol. 17 găsim notiță: Τέλος ὁ ἴαμψικὸς κανὼν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως ἐν ἔτει, ἀπὸ Χριστοῦ αὐλῆς εἴληφεν, καὶ τῷ θεῷ χάρις ἀμήν. — Canonul iambic al nașterii lui Christos a luat sfîrșit în anul de la Christos 1736, iar lui Dumnezeu grație, amin.

3. fol. 19 — 60. Traducerea în neogrecă a unui mare număr de poesii religiose, în special canone. Vorbele poesiilor nu sunt scrise întregi ci prescurtate, d. ex: σταυρός: χαράξ: μωσ: etc.; subt fie-care din ele e o cifră; iar la urma strofei vine traducerea, unde fie-care cuvînt e precedat de cifra corespondentă a textului. Tote canónele de aici sînt publicate în opera citată a lui Christ.

70.

Sec. XVIII. Hârtie; 76 fol.; 20×15 cm. Cartonat.

Cuprinde un tractat de gramatică greacă, după gramatica lui Apollonios.

Pe fol. 2 cetim aceste 2 notițe, de mâni diferite:

Ἐκ τῶν τοῦ Ἡλιάδου Μανασσῆ

Νῦν δὲ Εὐγενεῖον Σούμεριώτου.

adecă: Dintr'ale lui Eliade Manasse

Iar acum a lui Eugeniu Sumeriotul

71.

Sec. XVIII. Hârtie; 168 fol.; 19×13 cm. Cartonat.

fol. 1^v. Καὶ τόδε Φιλοθέου ἱερομονάρχου Περιστεριώτου τοῦ ἐκ Τραπεζοῦντος πόλεως, adecă: Și acăstă carte e a lui Filotheu ieromonahul Peristeriot din orașul Trapezunt.

fol. 2 sus cetim notița: Ήττε μὲν ἦν τοῦ Μανασσῆ νῦν δὲ Φιλοθέου Περιστεριώτου, adecă: Altă dată era a lui Manasse iar acum e a lui Filotheu Peristeriotul; iar puțin mai jos: Ἐκ τῶν τοῦ Μανασσῆ Ἡλία τοῦ ἐν Μελενίκῳ ἴδιόχειρον, adecă: Dintr'ale lui Manasse Ilie din Melenic, autograf.

1. fol. 2. Διονυσίου Ἀλκαρνατέως (*sic*) περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. — Inc.: Δώρου τοι ἔγω. — A lui Dionisie din Halikarnas despre compunerea vorbelor. — Inc.: Eș ca dar.

fol. 83—fol. 85 albe.

2. fol. 86. Περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος. — Despre forța lui Demosthene.

Textul e mutilat la început și la fine.

3. fol. 88^v. Η μικτή καὶ σύνθετος λέξις, ὥπὸ Θρασυμάχου τὸ πρώτον ἀρμοσθεῖσα, εἶτα ὥπ’ Ἰσοκράτους μὲν καὶ Πλάτωνος ἐξεργασθεῖσα, ὥπὸ Δημοσθένους δὲ τελειωθεῖσα. — Inc.: Trîță λέξις ἦν ἡ μικτή. — Stilul amestecat și compus, întocmit mai întâi de Thrasytmach, apoi prelucrat de Isokrate și de Platon, terminat de Demosthene. — Al treilea din stiluri era cel amestecat. — Textul e necomplet.

fol. 92 alb.

4. fol. 93—110. O serie de mici texte latine, un fel de exerciții de compozițuni.

fol. 111—fol. 151 albe.

5. fol. 152. Περὶ ἀσαφείας καὶ ἀπιθάνου. Θέωνος σοφιστοῦ ἐκ τῶν προγραμμάτων, ἐν τῷ περὶ μάθου. — Inc.: Așașeia μὲν σὺν γίνεται. — Despre obscuritate și neverosimilitate. A lui Theon sofistul, din pregătirile, din carteă despre fabulă. — Inc.: Obscuritatea se face. — Pentru acest scriitor cf. Walz, Rethores graeci, I 145—257.

fol. 156—fol. 168 albe.

72.

Sec. XVIII. Hârtie; 124 fol.; 20×15 cm. Broșat.

<'Ερμηνεία?> κατά ἐρωταπόκρισιν εἰς τὰ ιερὰ εὐαγγέλια τῶν Κορινθῶν ὅλοι τοῦ χρόνου καὶ ἄλλων τινῶν ἑορτῶν κατά τὸν θεῖον Θεοφύλακτον ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας, εἰς σύντομον ἐκλογήν, διὰ τὸ εὐμνημόνευτον.—Inc.: Τὸ ἐν ἀρχῇ τὸν ὁ Λόγος τί σημαίνει; — [Tâlmăcire?] pe întrebări și răspunsuri la sfintele evangheliă ale Duminecilor anului întreg și ale altor câteva sărbători, după sfântul Theophylakt archiepiscopul Bulgariei, scurtă alegere pentru ușoara ținere de minte. — Inc.: Vorba la început era Cuvîntul ce însemnă?

E scris în limba neogrecă.

73.

Sec. XVIII. Hârtie; 160 fol; 21×15 cm. Cartonat.

fol. 1 e coperta unei cărți tipărite; iată cuprinsul ei:

Ἐκκλησιαστικὴ
ἱστορία
τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς καὶ
καθολικῆς ἐκκλησίας

Συνταχθεῖσα τε καὶ φιλοπονηθεῖσα σπουδῇ καὶ πόνῳ τοῦ Ἀοιδοῦⁱ
μων Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Καὶ Μελετίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων
Ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκουμείας τοῦ Καὶ ἡμῶν
Ἴησοῦ Χριστοῦ μέχρι τοῦ ἥψη. Ἐτοις.

Νῦν τε πρώτου Τύποις ἐκδοθεῖσα καὶ προσφωνηθεῖσα,
Τῷ Ψηλοτάτῳ, Γαληνοτάτῳ τε καὶ Ἐνσεβεστάτῳ Αὐθέ^v
τῇ καὶ Ἡγεμόνῃ πάσης Οὐγγροβλαχίας

Κυρίῳ Κυρίῳ Ἰωάννῃ

Αλεξάνδρῳ

Σκαρλάτῳ (sic) Γκίκα Βοεβόδᾳ

Ἐπὶ τῆς θεοτηρίκτου καὶ θεοσώτου Ἡγεμονείας

τῆς αὐτοῦ Ψηλότητος

Ἀρχιερατεύοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου

Οὐγγροβλαχίας κυρίου

Γρηγορίου.

Ἐπιμελείᾳ τε καὶ διορθώσει Γεωργίου Κωνσταντίνου

τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.

Ἐν τῇ Νέᾳ Τυπογραφίᾳ τοῦ Ὁρθοδόξου Γένους τῶν Ρωμαίων, τῇ συ-
σταθείσῃ ὑπὸ τὴν Ἐκλαμπρού Ἡγεμονίκην Προστασίᾳ καὶ ὑπεράσπι-
σιν τῆς αὐτοῦ Ψηλότητος,

Συνδρομῇ καὶ κηδεμονίᾳ τοῦ αὐτοῦ Πανιερωτάτου Οὐγγροβλαχίας.

Restul lipsescă căci partea de jos e tăiată. Se mai distinge abia partea de sus a literilor majuscule E' B, de sigur 'Ev Βασιλείως τοῦ Πατρὸς.

Iată traducerea română: Istoria bisericăescă a bisericii ortodoxe de răsărit, compusă și întocmită cu sîrguință și munca renumitului Mitropolit al Atenei d-l Meletie din Ianina, începând de la întruparea domnului nostru Isus Hristos până la anul 1700. Acum pentru prima óră tipărită și dedicată prea înaltului, prea seninului și prea credinciosului stăpân și domn a totă Ungro-Vlachia domnul domn Ioan Alexandru Scarlat Ghica Voievod, pe vremea domniei de Dumnezeu păzite și salvate a Inăltimiei sale, păstorind prea sfântul Mitropolit al Ungro-Vlahiei domnul Grigorie; cu îngrijirea și îndreptarea lui Gheorghe Constantin din Ianina; în Tipografia Nouă a neamului ortodox al Grecilor, înființată sub protecțunea și apărarea domnească a Inăltimiei sale, cu ajutorul și susținerea prea sfântului Ungro-Vlahiei, <la Bucurescî>.

2. fol. 2. Incepe manuscrisul, un fel de stil epistolar, cu modele de scrisori către diferite persoane de distincție.

3. fol. 13. Καλλίνικος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Τρόμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.—Inc.: Ήερώτατε μητροπολίτα Σμύρνης. — Calinic, din mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei Roma Nouă și patriarh ecumenic. — Inc.: Prea sfinte Mitropolit al Smirnei.

4. fol. 17. Μελέτιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Τρόμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.—Inc.: Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Πιωγωνιανῆς. — Meletie din mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei Noua Romă și patriarh ecumenic. — Prea iubitule de Dumnezeu arhiepiscop al Pogonianei.

5. fol. 19. Θεοδόσιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Τρόμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. — Inc.: Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Πιωγωνιανῆς. — Theodosie din mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei Roma Nouă și patriarh ecumenic. — Inc. Prea iubitule de Dumnezeu arhiepiscop al Pogonianei.

6. fol. 21. Ἀντώνιος τῷ φίλῳ χαιρεῖν.—Inc.: Ό μὲν μῦθος Ἡφαίστῳ συνοικίζεται. — Antonie către prietenul său salutare. — Inc.: Mitul pune într'o casă cu Vulcan. — E dedicația scrierii ce urmăză.

7. fol. 21^v. Un tractat despre encliticile grecescă. — Inc.: Πρὸ δὴ τῶν ἄλλων ἐγκλιτικῶν. — Inaintea altora, enclitice.

8. fol. 27. Κυρίου Θεοδοσίου θεματοεπιστολαὶ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ πεμφθεῖσαι. — Ale domnului Theodosie epistole-tip trimise lui Martin Crusius. — O serie de scrisori în limba greacă vulgară și cu traducerea în greaca veche.

9. fol. 44. Ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ. — Scrisori particulare.

10. fol. 53^v. Θέματα ἔξω τῶν εἰδῶν. — Teme (exerciții de traducere) din gréca vulgară în gréca veche.

11. fol. 60. Fără titlu. Iarăși o serie de scrisori particulare, cele mai multe anonime.

fol. 72 alb.

12. fol. 73. Θέματα εἰς τὴν γραμματικὴν τοῦ σοφωτάτου Ἀλεξάνδρου. — Teme la gramatica prea înțeleptului Alexandru. — Pe fol. 109^v ceteim: Τέλος τῆς παρόντης θεματογραφίας εἰς τὴν τοῦ ἐξ ἀπορήτων γραμματικῆν. 1769, ἀπρ. 19 Bucu. — Sfîrșitul cărții de teme la gramatica lui Exaporitul 1769 Aprilie 19 București.

13. fol. 111. Περὶ ὁρθογραφίας διὰ στίχων πολιτικῶν. — Despre ortografie, în stihuri politice. Inc.: Ὁρθογραφίας μαθητά. — Elev al ortografiei. — E lucrarea lui Anastasie ierodiacaonul Gordianul.

14. fol. 127. Ἐξήγησις τοῦ περὶ προσενγῆς λόγου Χρυσοστόμου. — Traducerea cuvîntării lui Hrisostomul despre rugăciune.

15. fol. 137. Σύντομος διάλεκτος περὶ μορίων τῆς ἑλληνικῆς πραγματείας. — Scurt tractat despre elementele componițiunii (?) grecescă. — Un tractat de retorică. Necomplet.

16. fol. 145. O hartă tipărită a Asiei, lucrată de Gheorghe Constantin din Ianina.

17. fol. 146. Περὶ ποσότητος. — Despre cantitate. Tractat de prosodie gréacă.

18. fol 157^v. O serie de poesiore în distih elegiac și în metru iambic, dedicate lui Ipsilante.

74.

Sec. XVIII. Hârtie; 221 fol.; 20×15 cm. Broșat cu un inveliș de piele.

La broșat s'aștăruințat mici fâșii de pergamant, dintr'un manuscris grecesc din sec. XIII.

Pe fol. 1^v ceteim: Ἐξ τῶν τοῦ ἀστερίου ἵεροθέου Δρύστρας τοῦ Κομνηγοῦ, οὗ αἰωνία ἡ μνήμη: dintr'ale renumitului episcop al Silistrei, Comnenul, a căruia pomenire să fie vecinică.

1. fol. 2. Ἡμέτερα εἰς τὴν κανδήλαν τοῦ ἀγίου σπηλαίου. — Inc.: Τῷ ἐν σπηλαιῷ. — (Versuri) ale mele la cabela sfîntului Mormînt. — Celui din speluncă.

Εἰς τὴν κανδήλαν τοῦ Γολγοθᾶ. — Inc.: Τῷ στήσαντι τρόπαιον. — La candela Golgota. — Inc.: Celui ce a aşezat trofeu.

Εἰς τὴν κανδήλαν τῆς ἀποκαθήλωσεως. — Inc.: Τῷ σταυρωθέντι. — La candela întinuirei. — Inc.: Celui răstignit.

Εἰς τὴν κανδήλαν τῆς ἀναστάσεως. — Inc.: Τῷ ωστι διττά. — La candela învierii. — Inc.: Se cinstesce îndoit.

2. fol. 3. Ἐνταλτήμιον. — Inc.: Ἡ μετριότης ἡμῶν ἐπείπερ εὑρε. — Scrisore de însărcinare. — Inc.: De óre-ce modestia nóstřa a găsit.
3. fol. 4^v. Εὕρεσις τοῦ Πάσχα ἐκ τυγος πολαιᾶς βίβλου. — Inc.: Κράτησον τὸν ἔνεστῶτα (*sic*) θεμέλιον. — Găsirea Paștelui, dintr'o carte veche. — Inc.: Reține temelia actuală.
4. fol. 5. Ήπειρὶ μηγῶν, καλαγδῶν, νόγνων καὶ ἰδῶν. — Inc.: Οἱ μῆνες. — Despre lună, calende, none și ide. — Inc.: Lunile.
5. fol. 6. Εὐτραπελίαι τινὸς χάριν μετιάμψατος. — Inc.: Σχολαστικὸς κολυμβῶν. — Glume ale cuiva pentru surîs. — Inc. Un cărturar înnotând.
6. fol. 8^v. Παροιμίαι. — Inc.: Κατὰ πετρῶν σπείρεις. — Proverbe. — Inc.: Semenii pe stânci.
7. Ζώων φωναί. — Inc.: Ἐπὶ ἀνθρωπον φωνεῖν. — Vocile animalelor. — Inc.: Despre om a vorbi.
8. fol. 9. Στίχοι παρκινοί. — Inc.: Νοσῷ σῶτερ ὑπὸ πυρετῷ σῶσον. — Ver-
suri ca racul. — Inc.: Sînt bolnav mîntuitorule de friguri, scapă-mă.
9. O listă a regilor, cu anii de domnie, de la Indieni până la împărați creștini.
10. fol. 11. Ὅροις Ἀπόλλωνος Νειλόου ἱερογλυφικὰ, ἢ ἐξήγεγκεν μὲν αὐτὸς αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φιλιππος εἰς τὴν Ἑλλάδα διάλεκτον. — Inc.: Alăoasi σημαίνοντες. — Hieroglifele lui Horos, Apollonul de la Nil, pe care el le-a dat pe limba egiptiană, iar Filip le-a tradus în limba gréacă. — Inc. Însemnând secolul.
11. fol. 22. Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὡν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὃ ἐν ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ στηλιτευτικῶν. — Inc.: Ο λόγος ὃ στηλιτευτικός. — Adunarea și explicarea istoriilor pe cari le-a amintit răposatul nostru părinte Grigorie Teologul în primul discurs stilpnic (de condamnare). — Inc.: Discursul stilpnic.
12. fol. 38. Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὡν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὃ ἐν ἀγίοις πατήρ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς Βασίλειον τὸν Μέγαν ἐπιταφίῳ. — Inc.: Πρώτη μὲν ἴστορία. — Adunarea și explicarea istoriilor pe care le-a amintit răposatul nostru părinte Grigorie Teologul în discursul funebru despre Vasile cel Mare. — Inc. Prima istorie.
13. fol. 41. Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὡν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὃ ἐν ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὰ φῶτα λόγῳ τοῦ. — Inc.: Πρώτη ἴστορία. — Adunarea și explicarea istoriilor pe care le-a amintit răposatul nostru părinte Grigorie în discursul său de la Bobotéză. — Inc.: Prima istorie.
14. fol. 44^v. Ήπειρὶ ἐπωνυμίας πολέμων (*sic!* de sigur πόλεων) καὶ τόπων. — Inc.: Αμπὶ πόλις. — Despre numirea din nou a orașelor și localităților. — Inc.: Orașul Amai.
15. fol. 45^v—48 o tablă de materii a istoriilor pomenite de Grigorie Teologul în primul discurs stilpnic.

16. fol. 49. Ἐκλογὴ θωάνου τοῦ Κομνηνοῦ. — Excerpte ale lui Ioan Comnenul.

Ἐκ τῶν Μιχαήλ τοῦ Γλυκᾶ χρονικῶν. — Inc.: Ο θεὸς ἐν μιᾷ ὥρᾳ. — Din cronicile lui Mihail Glykas. — Inc.: Dumneadeu într'un ceas.

17. fol. 65. Φωίδων ἡ περὶ φυχῆς. — Inc.: Αὐτὸς παρεγένου Σωκράτει. — Phaedon sau despre suflet. — Inc.: Tu însușit erai lîngă Socrate.

18. fol. 65v. Ιωάννου Ζωαρᾶ. — Inc.: Ἀννα καιτάρισσα θυγάτηρ Ἀλεξίου. — Ale lui Ioan Zonaras. — Inc.: Ana crăiasa fiica lui Alexios.

19. fol. 80. Χωνιάτου. — Inc.: Καὶ τοῦ καλοῦ αὐτόφυτου τρέφοντες ἔρωτα. — A lui Choniates. — Inc.: Si hrânind o dragoste înăscută de frumos.

20. fol. 84. Σημειώσεις. — Inc.: Τὸν λογοθέτην Λατῖνοι κανελάριον. — Insemnări. — Inc.: Pe logofăt Latinii cancelar.

21. fol. 85. Κουροπαλάτου. — Inc.: Μίοι τοῦ βασιλέως. — A lui Curopalatul. — Inc.: Fiul regelui.

22. fol. 88. Λέοντος βασιλέως τοῦ σοφοῦ Τακτικά. — Inc.: Τακτική ἐστιν ἐπιστήμη. — Tactica împăratului Leon înțeleptul. — Tactica este arta.

23. fol. 90v. Νικηφόρου Βρυεννίου ὅλη ἱστορίας ἐν τόμοις 4. — Inc.: Δομέστικον τῶν σχολῶν. — A lui Nikephoros Bryennios materie istorică în 4 volume. — Inc.: Domestikos al școalelor.

24. fol. 81. Ἀνηγῆς τῆς Κομνηνῆς τῆς Καισαρίσσης Ἀλεξιᾶς ἐν βίβλοις εἰ. Ο πρόλογος. — Inc.: Τέων ὁ χρόνος. — Alexiada Anei Comnene împărătesei, în 15 cărți. Introducere. — Inc.: Curgend timpul.

25. fol. 92. Γεωργίου Ἀκροπολίτου μεγάλου λογοθέτου ἱστορική συγγραφή. — Inc.: Ποδόπης ὄρος. — Scuirea istorică a lui Georgios Akropolites mare logofăt. — Inc.: Muntele Rhodopei.

26. fol. 92. Ιωάννης χρονογραφία ἐν συνόψει. — Inc.: Ἄδημ. καὶ Εὕας ὀνόματα — Cronografia rezumată a lui Ioei. — Inc.: Numele lui Adam și al Evei.

27. fol. 94. Σημειώσεις Λέοντος Ἀλλατίου. — Inc.: Μυσοὶ οἱ Βλάχοι. — Insemnări din Leon Allatius. — Inc.: Mysieni Români.

28. fol. 98v. Γεωργίου τοῦ Φραντζῆ μεγάλου λογοθέτου χρονικὸν ἐν βίβλοις δ'. — Inc.: Ἀλέξιος ἄγγελος. — Cronica în 4 cărți a lui Georgios Phrantzes mare logofăt. — Inc.: Alexios Angelos.

29. fol. 99. Θεμιστίου ἐνέργειας λόγοι. — Inc.: Ἐπιλύται. — Discursuri ale lui Themistios cel eloquent. — Inc.: Mă minunez.

30. fol. 99v. Στράβωνος τὸ πρῶτον. — Inc.: Εὐβοια. Ηπαρχίης ἐστίν. — A lui Strabon carteau întâia. — Inc.: Eubea. Este lungărēță.

31. fol. 101v. Περὶ παρθενίας — Inc.: Ο ἄγιος Ἰγνάτιος φησι. — Despre feciorie. — Inc.: Sfintul Ignatie dice.

32. fol. 103. Πρᾶξις ἐπισκόπου. — Inc.: Ἐπειδὴ ἔμελλε. — Faptă de episcop. — Inc.: Fiind că trebuia.

33. fol. 104. Ἐκ τῶν Ἰωάννου Κομνηγοῦ τοῦ ἱατροῦ ἐκλογῶν. Ἰωσὴφ Βριεννίου ἀπὸ τοῦ κῆρυκος ἔως τέλους. Inc.: Νοῦν ὕσπερ ἡ αἰσθησις. — Din excerptele lui Ión Comnenul doctorul. A lui Iosif Bryennios de la cuvîntarea 22 până la urmă. Inc.: Minte precum simțul.

34. fol. 114^r. Φωτίου βιβλιοθήκη. — Inc.: Θεόδωρος πρεσβύτερος ἀπέδειξεν. — Biblioteca lui Photios. — Inc.: Theodor cel bătrân a arătat.

35. fol. 159. Ἐν Ἡρακλείᾳ τῆς Θράκης εὑρίσκεται βιβλίον νόμων ἡ ἑξάβιβλος τοῦ Ἀρμενοπόλου. — In Herakleia Traciei se află o carte de legă, hexabiblul lui Harmenopoulos.

36. fol. 160^r—160^v. Diferite notițe din Harmenopoulos.

37. fol. 161. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου. Κατάλογος τῶν ἐν Κων/πόλει πατριαρχευσάντων. — Din aceiași carte. Catalogul patriarhilor din Constantinopol.

38. fol. 163^v. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου σημείωμα τοῦ Ἀγαλλιανοῦ. — Inc.: Μετὰ τὸν Τιμόθεον. — Din aceiași carte, însemnare a lui Agallianos. — Inc.: După Timotheos.

fol. 165—167 albe.

39. fol. 168. Τοῦ Ψελλοῦ ἐγκώμιον εἰς τὴν φύλλαν. — Inc.: Τὸν κώνωπα φασί. — A lui Psellos lauda puricelu. — Inc.: Se dice că fișarul.

40. fol. 171. Τοῦ σοφωτάτου ὑπερτίμου τοῦ Ψελλοῦ περὶ τῶν ὄνομάτων τῶν παρ' Ἑλλησι δικῶν. Inc.: Ὁρῶν ὄμῶν ἐνίσιν. — A prea învățatului și cinstituitului Psellos despre numele judecăților de la Greci. — Inc.: Vădend pe unii dintre voi.

41. fol. 176. Χρυσοστόμου. — Inc.: Θάνατον ὁ ἀπόστολος. — A lui Hrisostomul. — Inc.: Apostolul pe morte.

42. fol. 176. Θεοφράστου. — Inc.: Νάρκη γίνεται ἐν τοῖς ποστίν. — A lui Theofrast. — Se face amortela la picioare.

43. fol. 177. Διάταγμα τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου πρὸς τὸν οἶδον αὐτοῦ τὸν Ἡρακλωνᾶν τὸν καὶ Κωνσταντῖνον ὄνομαζόμενον. — Inc.: Ἡ θεία καὶ παναγία τριάς. — Porunca împăratului Heraklios către fiul său Heraklonas care se mai numește Constantin. — Inc.: Divina și prea sfânta treime.

44. fol. 179—220 indice alfabetic.

fol. 221 alb.

75.

Sec. XVII. Hârtie; 157 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

Miscelaneu scris de mai mulți, la diferite epoci.

1. fol. 1. Περὶ ποιητικῆς εἴτε μετρικῆς τέχνης, διαιρεσίς εἰς δύο. — Inc.: Tί εἰσι ποιητική; — Despre arta poetică sau metrică, împărțire în două. — Inc.: Ce este poetica?

Pe fol. 1 sus cetim următoarele 3 notițe, de 3 mâni deosebite: Ἐκ τῶν τοῦ

Σεβαστοῦ Τραπεζούντιον τοῦ Κυμινήτου: Dintr'ale lui Sevastos Kiminitul din Trapezunt. — Nău ăe Kăllayinou ieromonachou τοῦ Φυτιάνου: Iar acum a ieromonahulu Calinic Fitianul. — Nău ăe Εὐγενίου ieromonachou Σουμεριώτου: Iar acum a ieromonahulu Eugeniu Sumeriotul.

fol. 25—27 albe.

2. fol. 28. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ὄμιλίαν συγγράψειν. — Inc.: Μέλλοντι ὄμιλίαν συγγράψειν. — Despre cum trebuie compusă o homilie. — Inc.: Celuī ce va avea să compue o homilie.

Pe fol. 50 cetim: Τέλος τοῦ περὶ πῶς δεῖ ὄμιλίαν συγγράψειν διδάσκοντος τρόπου μετενεγχθέντος παρὰ τῆς τῶν Ἰταλῶν πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων φωνὴν παρὰ Γεωργίου ιερέως Σουγδοορῆ τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, καὶ τῷ θεῷ ἔστω χάρις, 1691 Αὐγούστου δεκάτη εἰς Ἰωάννινα. — Sfîrșitul modulu care învață cum să se compue o homilie, tradus din limba italiană în limba gréacă de Georgie Sugduri preot din Ianina, și lui Dumnezeu mulțumire. 1691 August în 10 la Ianina. — Iar pe verso cetim: Ἐγράφῃ διὰ χειρὸς τοῦ χριστοδούλου καὶ αὐταδέλφου Ἀγαπίου, ἐκεῖθεν δὲ μετεγράφῃ ἐν τῷ παρόντι διὰ χειρὸς Σεβαστοῦ Τραπεζούντιον τοῦ χρηματίσαντος πρώτου διδασκάλου τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Οὐγκροβλαχίας φροντιστηρίου, ἐν αὐτῷ διατρίβοντος καὶ διδάσκοντος ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ εὐαερεστάτου ἐνδιξοτάτου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου αὐθεντὸς καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας κυρίου κυρίου Κωνσταντίνου Μπασαράβα τοῦ Μπραγκοβάγου αχγ' δικτωθρίου ια. — S'a scris prin mâna fratelui și serv al lui Christos Agapios, iar de acolo s'a transcris aici prin mâna lui Sevastos Kiminitul din Trapezunt, care a fost primul dascăl al școlei din București Ungrovlahie, locuind și protesând în ea pe timpul domniei prea evlaviosulu, prea renunțului și prea strălucitulu stăpân și domn a totă Ungrovlahia domnului domn Constantin Basarab Brâncovénul 1696 Octombrie 11.

fol. 51 alb.

3. fol. 52. Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὁ ἐν ἀγίοις πατήρ ἡμῶν Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ στηλιτευτικῶν. — Inc.: Ο λόγος ὁ στηλιτευτικός. — Adunarea și explicarea istoriilor pe care le-a amintit sfîntul nostru părinte Grigorie Teologul în primul discurs stilpnic (de condemnare). — Inc.: Discursul stilpnic.

4. fol. 78v. Συναγωγὴ etc..., ἐν τῷ κατὰ Ἰουλιανοῦ στηλιτευτικῷ δευτέρῳ. — Inc.: Πρώτη ἐστὶν ἴστορια. — Adunare etc..., în al doilea discurs stilpnic contra lui Julian. — Inc.: Prima istorie este.

5. fol. 90. Συναγωγὴ καὶ ἐξήγησις ὧν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὁ ἐν ἀγίοις Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς Βασιλείου τὸν Μέγαν ἐπιταφίῳ σὺν ἡ ἀρχῇ: ἔμελλεν ἅρα. — Inc.: Πρώτη ἐστὶν ἴστορια. — Adunarea și explicarea istoriilor pe care le-a amintit sfîntul Grigorie Teologul în discursul funebru la Vasilie cel Mare, al căruī început este «era óre». — Inc.: Prima istorie este.

6. fol. 96. Συναγωγὴ καὶ ἑξῆγησις ὡν ἐμνήσθη ἴστοριῶν ὁ ἐν ὄγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος ἐν τῷ εἰς τὰ φῶτα λόγῳ, οὐδὲ ἀρχῇ: Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς καὶ πάλιν. — Inc.: Οἱ ἀνότητοι θεολόγοι. — Adunarea și explicarea istoriilor pe cari le-a amintit sfîntul nostru părinte Grigorie în discursul său la Bobotéză, al căruia început este «iarăș și iarăș Isus al meu.» — Inc.: Teologii cei fără minte.

7. fol. 102. Περὶ ἐπωνυμίας πολέμων (sic! de sigur πόλεων) καὶ τόπων. — Inc.: Αὕτη ἡ πόλις. — Despre numirea din nou a orașelor și localităților. — Inc.: Orașul Amai.

fol. 103—105 indice alfabetic la istoriile lui Grigorie.

8. fol. 106. Σase versuri. — Τοῦ Ψελλοῦ τὸ κτιστὸν καὶ τὸ περιγραπτόν. — Inc.: Θεὸς τὸ διττόν. — A lui Psellos zidirea și descrierea. — Inc.: Dumnedeoare partea dublă.

9. fol. 106^v. Indice, fără indicație la ce scriere.

10. fol. 107. Ἐπιφανίου ἐπισκόπου περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν. — Inc.: Εἴ τις δὲ θέλει. — A episcopulu Epifaniu despre măsură și greutăți. — Inc.: Iar dacă cine-va voesce.

11. fol. 119. Ἐρμηνεία τῆς προσευχῆς τοῦ πάτερ ἡμῶν. — Inc.: Τὶ πρᾶγμα εἶναι. — Explicarea rugăciunii Tatăl nostru. — Inc.: Ce lucru este.

12. fol. 123. Τῷ εὐλαβεστάτῳ, ἵερολογιωτάτῳ, ἀγγειωτάτῳ καὶ κατὰ πάντα μοι ἐν Χριστῷ ἐρασμιωτάτῳ κυρίῳ Χρυσάνθῳ ἀρχιδιακόνῳ τοῦ μακαριωτάτου ἡμῶν αὐθεντὸς καὶ δεσπότου κυρίου κυρίου Δοσιθέου, πᾶν ἐν Χριστῷ καταθύμιον. Περὶ τοῦ μαστηρίου τῆς εὐχαριστίας. — Inc.: Τίπερ μὲν σὸν ὅν. — Prea cuviosulu, prea învețatulu în cele sfinte, prea pătrundătorulu cu mintea și prea iubitulu meu întru Christos domnului Hrisant arhidaconul prea fericitulu nostru stăpân și despot domnulu domn Dositei, (îi doresc) întru Christos tot ce poftesce. Despre taina cuminicături. — Inc.: Despre cele ce.

La fol. 147^v cetim notița: Ό ἐλάχιστος ἐν σπουδαίοις καὶ σός ποτε χρηματίσας εἰ καὶ εὐτελής ὅμως εἴπω καθηγητής, Σεβαστὸς Τραπεζούντιος ὁ Κυμινήτης. αὐτὸς νοεμένος οὐκέτι, ἀπὸ Τραπεζούντος εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Prea smeritul între învețați și care și-a fost când-va, deși de mic preț, dar ori-cum profesor, Sevastos Kiminitul din Trapezunt, 1687 Noemvrie 25, de la Trapezunt la Constantinopol.

13. fol. 148. Ἔνστασις τοῦ μακαριωτάτου μοι αὐθεντὸς καὶ δεσπότου κυρίου Δοσιθέου πρὸς δύο τινὰ τῶν ἐμφερομένων ἐν τῷ ἡμετέρῳ σχεδίῳ καὶ ἀπάντησις πρὸς αὐτήν. — Inc.: Εἰς τὸ σχέδιόν σας. — Obiecțiune a prea fericitulu meu stăpân și despot domnulu domn Dositei la două lucruri din lucrarea mea, și răspuns la obiecțiune. — Inc.: In lucrarea d-vosstră.

76.

Sec. XIX. Hârtie; 84 fol.; 20×17 cm. Cartonat.

fol. 1 alb.

1. fol. 2. Γνωμολόγιον περιέχον τὰ κατὰ ἀλφάβητον γνωμικὰ μονόστιχα τοῦ Χρυσολωρᾶ ἔτι δὲ συντόμους ἐπιστολάς διαφόρων παλαιῶν συγγραφέων καὶ ἀποφθέγματα τῶν ἐπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων φιλοσόφων. Τὰ πάντα χρησιμώτατα τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, φων. Ἐνετίησι 1801. Παρὰ Πάνω Θεοδοσίῳ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων.— fol. 3. Γνῶμαι μονόστιχαι (*sic*) κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφόρων ποιητῶν. Εἰς ἀγαθὸὺς ἄνδρας. — Inc.: Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς, χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτέ. — Colecțiune de sentințe cuprindând versurile sentențioase pe alfabet ale lui Chrysoloras precum și scrisori scurte de la diferiți scriitori vechi și sentințe ale celor 7 înțelepți ai Helladei și ale altor filosofi. Tote fără folositore pentru tinerii doritori de învățatură. 1801 în anul (sau la Veneția?) 1801. De Banul (?) Theodosie din Ianina. — fol. 3. Sentințe în cîte un vers, pe alfabet, din diferiți poeți. Despre bărbătii buni. — Inc.: Bărbatul bun nu urăscе nică odată pe un bărbat bun.

Tote sentințele sunt parafrasate între rînduri.

fol. 38 alb.

2. fol. 39. Χρηστογήθεια. Προοίμιον. — Inc.: Τιμιώτατον μὲν τῶν ἐν ἀνθρώπῳ μερῶν ἡ ψυχή. — Bunătatea de caracter. Introducere. — Inc.: Cea mai de preț parte a omului este sufletul.

fol. 83—84 albe.

Pe fol. 84^v ceteim: Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι διὰ τοὺς νέους ὅποι μαθένον (*sic*) τὴν ἑλληνικὴν γλώσσα (*sic*) πρὸς χρῆσιν τους, urmat de traducerea română: acăstă carte îl de trebuință pentru tinerii cără învață limba grecescă.

77.

Sec. XVIII. Hârtie; 70 fol.; 20×15. cm. Cartonat.

fol. 1 ceteim notiță: Μαΐου 28 ἐβάπτεισεν ὁ μέγας ποστέλνικος Γιακοβάκης τὸν Νικολαῖτζα σίδην Φλορεσκούλου 1757, adeca: Mai 28 a botezat marele postelnic Iacovache pe Nicolaiță fiul lui Florescu 1757.

fol. 2—3 albe.

fol. 4 notiță: Καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Φιλοθέου ἵερομονάρχου Περιστεριώτου 1767, adeca: Si acăsta împreună cu cele-lalte e a lui Filotei ieromonahul Peristeriot 1767.

1. fol. 5. Τὰ ὀνόματα τῶν ἐπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος. Numele celor 7 înțelepți ai Helladei. Urmăredă numele lor, apoii: Τῶν ἐπτὰ σοφῶν καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς καταριθμουμένων ἀποφθέγματα, συμβουλαι καὶ ὑποθήκαι γουθε-

σιαν.—Κλεοβούλου τοῦ Εὐαγόρου Λινδίου ἀποφθέματα. — Sentințe, consiliu și sfaturi ale celor 7 înțelepți și ale celor ce se numără cu dinșii.— Sentințele lui Cleobul fiul lui Evagoras din Lindos. — Inc.: Ἀρετῆς αἰνεῖον ἔστι πανίστιν μισεῖν.— E proprietatea virtuții să urască răutatea. Tote sentințele sunt traduse și explicate în neogrecă.

2. fol. 65v. Διήγησις πάνω ωφέλιμος τινὶς φιλοσόφου Διογένους περὶ τῶν ἐπτὰ ἑλλήγων φιλοσόφων, διὰ τὴν ἄνω πρόνοιαν. — Inc.: Ἐν ταῖς ἡμέραις Διογένους τοῦ φιλοσόφου. — Povestire fără folositore a unui filosof Diogene, despre cei 7 filosofi greci, pentru providența de sus. — Inc.: In di-
lele filosofului Diogene.

78.

Sec. XVIII. Hârtie; 62 fol.; 21×15 cm. Cartonat. La legătură s'aș intrebuințat foii dintr'un manuscris slavon, scris cu litere majuscule.

Pe copertă e gravat chipul lui Christos răstignit; de o parte și de alta Maria și Ion.

1. fol. 1. Παλαιφάτου περὶ ἀπίστων ἴστοριῶν. Πρόλογος.—Inc.: Τάδε περὶ ἀπίστων.—A lui Palefat despre istorii de necredut. Introducere.—Inc.: Acestea despre lucrurile de necrezut.

fol. 23—24 albe.

2. fol. 25. Ἐπικτήτου ἐγγειρίδιον. — Inc.: Τῶν ὄντων τὰ μὲν. — Al lui Epicitet manual.—Inc.: Dintre cele ce sunt unele.

Pe fol. 25 sus cetim: αψοα, σεπτεμβρίου γ, 1771, Septembrie 13.

fol. 43—45 albe.

3. fol. 46. Θεοφράστου ἡθικοὶ (sic) χαρακτῆρες. Προοίμιον. — Inc.: Ἡδη μὲν καὶ πρότερον.—Ale lui Theofrast caractere etice. Introducere.—Inc.: Si acum și mai înainte.

Pe fol. 46 sus cetim: αψοα μαΐου θ' εις γι, 1771 Mai 9 Isus Christos.

79.

Sec. XVIII. Hârtie; 114 fol.; 19×14 cm. Cartonat.

fol. 1. alb.

fol. 2 (sus, de altă mână de căt restul manuscrisului) Καὶ τόδε πρὸς τοὺς ἄλλους Μεθοδίου ἱερομονάχου Λερίου: Și acăsta pe lângă cele-lalte e a lui Metodie ieromonahul din Leros. Apoi vine cu roș titlul:

Ἄκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ, μετὰ τὸ εὐλογητόν, Θεὸς κύριος, εἰς ἥκιον δ'. Τροπάρια εἰς ἥκιον δ'. — Inc.: Τῇ θεοτόκῳ ἐκτενώς νῦν προσδάμωμεν (sic). — Liturghia sfintirei mică, după bine cuvîntare, domnul Dumnedeu, pe glasul al 4-le. Tropare pe glasul al 4-le. — Inc.: Să alergăm cu grăbire la Născătoarea de Dumnedeu,

Pe fol. 113^v cetim: Τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα 1780 ιουλίου κ': Sfîrșit și lui Dumnezeu slavă 1780 Iulie 20.

fol. 114 alb.

80.

Sec. XVIII. Hârtie; 76 fol.; 20×15 cm. Cartonat.

fol. 1 alb.

fol. 2. Τυῆμα πρῶτον, τὸ ὅποῖον περιέχει τὴν μαθητὴν διήγησιν τοῦ Στεφανίτου καὶ Ἰχηνλάτου. — Inc.: Ο βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν Ἀβεσσαλὼψ ἐρώτησεν ἔνα ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους του λέγωντας. — Secțiunea întâia, care cuprinde povestirea mitică a lui Stefanit și Ihnilat. — Inc.: Regele Indienilor Abessalom a întrebat pe unul din filosofii lui dacând.

81.

Sec. XVIII. Hârtie; 65 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

fol. 1 alb.

fol. 2. Σύνοψις τέχνης ῥητορικῆς κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν, Ἀλεξάνδρου τοῦ ἑξ Ἀπορρήτων. — Inc.: Δ<ιδάσκαλος>. Tî este r̄h̄t̄orikă; — Rezumatul artei retorice pe întrebări și răspunsuri, al lui Alexandru exaporitul. — Inc.: P<rofesorul>. Ce este retorica?

Necomplet.

82.

Sec. XVIII. Hârtie; 51 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

fol. 1 alb.

1. fol. 2. Τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως τοῦ ὕστερον διὰ τοῦ θείου καὶ μοναχικοῦ σχήματος Θεοδοσίου μετονομασθέντος ἐκθεσις περὶ ἐπιστολῶν τύπων. Προοίμιον. — Inc.: Τῆς ἐπιστολῆς ἡδὺ μὲν τὸ δημοτικόν. — A prea înțeleptului domn Theofil Corydaleu, care mai târziu prin haina sfîntă monachală s'a numit Teodosie, expunere despre tipurile epistolare. Introducere. — Inc.: Urbanitatea epistolei este plăcută.

Necomplet. Comentat pe margini.

2. fol. 21. Προοίμιον εἰς τὰς στάσεις. — Inc.: Ικανῶς περὶ τῶν προγρμνασμάτων τοῦ Ἀρθονίου ἐξακριβώσαντας (sic). — Introducere la preceptele retorice (?). — Inc.: Cercetând în de ajuns despre pregătirile lui Aftonios. — E un tractat de retorică, probabil tot al lui Corydaleu. Necomplet. Comentat pe margini.

83.

Sec. XVIII. Hârtie; 111 fol.; 21×16 cm. Cartonat.

Pe fol. 1—2 diferite notișe reslete.

1. fol. 2v—5v. Τραγούδια ἐρωτικά. — Poesii de dragoste; sunt compuse în limba greacă vulgară.

2. fol. 6. Κιτσία δουλεύουσα. — Inc.: Τὸ παλαιότατον γένος. — Chitaia robită.— Inc.: Némul cel mai vechi.

Pe fol. 79v ceteim: Ἐσχεδιάσθη ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει Μοσχοβίᾳ κατὰ τὸ αὐγὴν ἔτος τὸ σωτήριον. — S'a compus în orașul regesc Moscova în anul mințiurei 1693. — Iar mai jos: 1748, σεπτεμβρίου 26—1748 Septembrie 26.

Acăstă scriere a lui Hrisant Notara a fost publicată de d. E. Legrand, Bibliothèque grecque vulgaire 3 (1881) pp. 342—441.

3. fol. 80. Δεῆγησις περὶ τοῦ Σιμπηρίου ἐν συνάψει. — Inc.: Ἡ τοῦ Σιμπηρίου αὐθεντεία. — Povestire pe scurt despre Siberia. — Inc.: Domnia Siberiei.

4. fol. 95v. Σούλτανοι. — Sultani. Lista sultanilor cu ani de domnie de la 1299 până la 1757.

5. fol. 97. Βεζύριδες. — Viziri. Lista vizirilor de la 1359 până la 1743.

6. fol. 99v—101v. O poesie. — Inc.: Δωνατὸς εἰνπα. — E puternic.

7. fol. 102. Αὐθένται Βλαχίας. — Domnii Munteniei.—Lista Domnilor de la Radu Negru (1290) până la Constantin Nicolae Mavrocordat (1756).

8. fol. 104v. Αὐθένται Μολδοβίας. — Domnii Moldovei.—Lista Domnilor de la Dragoș (1352) până la Scarlat Ghica (1757).

9. fol. 107—111. Diferite poesii în limba neogrecă.

84.

Sec. XVIII. Hârtie; 238 fol.; 21×16 cm. Broșat în piele.

Ιωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου βοεβόδα Ἡγεμόνος Μολδαβίης ἐπιστολαι τινες πρὸς διαφόρους. — Ale lui Ión Nicolae Alexandru Voievod domnul Moldovei câteva scrisori către diferite persoane.

Cuprinde 98 de scrisori ale lui Nicolae Mavrocordat, dintre care unele aveau fost deja publicate de d. Em. Legrand, Epistolaire grec, Paris 1888, (Bibliothèque grecque vulgaire, tom, IV); cele-lalte vor forma cuprinsul unui studiu, pe care-l voi publica în curind.

85.

Sec. XVIII. Hârtie; 281 fol.; 21×16 cm. Cartonat.

Miscelaneu, scris de mai mulți.

Primele 8 fol. albe.

1. fol. 9. O serie de sentințe. — Inc.: Ἄγηρ δὲ χρηστός. — Un bărbat bun.
2. fol. 28. Tractat de gramatică. — Inc.: Τι ἐστὶ ὥριμα; Ce este verbal.
3. fol. 60. Fără titlu. — Inc.: Ἀρχόμενος μόνον ἐκ τῶν ζητημάτων. — Incepând numai de la cestiunile.
4. fol. 100. Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου διδασκάλου, μεγάλου ὥριτορος ιατροῦ

te ἀρίστου ἥδη δὲ τοῦ ἐξ ἀπορρήτων αὐθέντου καὶ αὐτοδύνάμου⁶ πρέσβεως τῆς κρατικῆς βασιλείας Ὄτρανων κυρίου κυρίου Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ Κωνσταντινουπόλεως, περὶ γραμματικῆς συντάξεως, κατὰ τὰ δικτὰ μέρη τοῦ λόγου. — Inc.: Χρώμεθα τοῖς προτακτικοῖς ἄρθροις. — A prea înțeleptului și prea învățatului profesor, mare orator și forte bun doctor iar acum exaporit domn și sol plenipotențiar a puternicei împărăți a Turcilor domnului domn Alexandru din Constantinopole, despre sintaxa gramaticală, după cele 8 părți de cuvînt. — Inc.: Ne servim de articol prepositiv.

Pe fol. 125 cetim: Τέλος τῆς παρούσης γραμματικῆς κατὰ τὸ ἄψις ἔτος σωτήριου κατὰ μήγαν (sic) Δεκέμβριου κατὰ τὰς δύο καὶ δέκα ἡμέρα παρασκευὴ. Adeca:

Sfîrșitul gramaticei de față în anul măntuirii 1707 luna Decembrie în 12 diua Vineri.

5. fol. 127. Τοῦ πανσεβάστου καὶ κριτοῦ Θεοσαλονίκης τοῦ Ἀρμενοπούλου λεξικὸν κατὰ στοιχείον περιέχον τὰ κοινῶς γραφόμενα ῥήματα. — Inc.: Ἀγάλλομαι. — A prea respectatului și judecătorului din Salonic Harmenopoulos dicționar alfabetic cuprinđând verbele cari se scriu de obicei. — Inc.: Mă bucur.

6. fol. 158. Θέσεις γραμματικαι πληρέσταται μεθόδῳ διαλεκτικῇ ὑποστρωθεῖσαι καὶ εἰς διάλεξιν προτεθεῖσαι ἐκ τῆς τέχνης θεωρεικῆς τε καὶ πρακτικῆς, Πλαρίωνος καὶ Γάλα (?) Κυπρίου, ἵεροδιδασκάλου καὶ ἵεροκήρυκος. — Inc.: Γραμματικὴ ἐστὶ τέχνη. — Cestiuni gramaticale forte complete asternute după metoda dialectică și propuse spre discuțiuie din arta teoretică și practică a lui Hilarion și Gala (?) din Cypros, profesor și sol religios. — Inc.: Gramatica este o artă.

7. fol. 188. Εγγειρίδιον ἀπάσης τῆς μετρικῆς τέχνης παρὰ Γερασίμου Βλάχου τοῦ κρητὸς συντεθέν. — Inc.: Ἡ μελιττόρυτος τῶν Μουσῶν πιθάρα. — Manual al întregei arte metrice compus de Gherasim Vlahos din Creta. — Inc.: Citara Muzelor din care picură miere. Necomplet.

fol. 191—192 albe.

8. fol. 193. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ἀνθεστηριώνος 15 φθίνοντος ἀρχὴ σὺν θεῷ ἐκλογὴ κανόνων τῶν παρόντων Βυζαντίῳ Λάσκαρι ἐκφερομένων ἐν βιβλίῳ τῷ παρ' αὐτῷ, καὶ πρῶτον περὶ τῶν εἰς αἷς ὀνομάτων τῆς πρώτης κλίσεως τῶν ἴσσουλλάβων. — Inc.: Τὰ εἰς αἵς ἀρσενικά. — In anul măntuirii la 15 spre sfîrșitul lunei Anthesterion (5 Martie?), început cu ajutorul lui Dumnefeu, alegerea regulelor de față de către Byzantios Laskaris, publicate în carte luă, și mai întâi despre numele în ας pe declinarea I-a, parisilabe. — Inc.: Masculinele în ας.

9. fol. 213. Εγγειρίδιον ἀπάσης τῆς μετρικῆς τέχνης παρὰ Γερασίμου Βλάχου τοῦ κρητὸς (sic!) συντεθέν. — Cf. acest manuscris, No. 7.

10. fol. 260. Διάλεξις τοῦ πανευγενεστάτου, χρησιμωτάτου τε καὶ σοφωτάτου διερμηνευτοῦ κυρίου κύρι Παναγιώτου ποιηθεῖσα μετά τινος σοφοῦ διδασκάλου τῶν Ἀγαρηνῶν, ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ σχῆμα ἔτος τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. — Inc.: Τῷ αὐτῷ ἔτει. — Discuțiuie a prea nobilului,

prudentulu și învățatulu dragoman domnului domn Panaghioti făcută cu un profesor ore-care învățat al Turcilor, la Constantinopole la anul 1662 de la întruparea domnului nostru Isus Christos. — Inc.: In acelaș an.

fol. 271 până la fine albe

86.

Sec. XVIII. Hârtie; 160 fol.; 21×16 cm. Legat cu piele.

Tractat de gramatică grécă. — E caetul de însemnări al lui Sevastos Kyminitul, cum se vede dintr-o scurtă notișă pe fol. 3^v: Σημειωματάριον Σεβαστοῦ.

87.

Sec. XVIII. Hârtie; 140 fol. 23×17 cm. Cartonat.

fol. 1 alb.

1. fol. 2. Περὶ αἰτιατικῆς ἀπολελυμένης. Θωμᾶς τοῦ μαγίστρου λεξικόν. Κτήμα Φιλοθέου ιερομονάχου Περιστεριώτου. — Inc.: Αἰτιατικὴ ἀπολελυμένη γίνεται πάντοτε. — Despre acusativul absolut. Dicționarul lui Thoma Magistrul. Posesiunea lui Filotei ieromonahul Peristeriot. — Inc.: Acusativul absolut se face tot-déuna.

2. fol. 36. Θωμᾶς τοῦ μαγίστρου κατὰ ἀλφάβητον ὀνομάτων ἀττικῶν ἐκλογαῖ. — Inc.: ἡ μὲν ἡ δὲ μὴ εἴπης. — A lui Thoma Magistrul alegere de cuvinte atice după alfabet. — Inc.: ἡ μὲν ἡ δὲ să nu spui.

Pe fol. 139^v cetim: Τέλος τῶν ἐκλογῶν Θωμᾶς τοῦ Μαγίστρου ἐγ ἔτει αψέθ φευρουαρίου (*sic!*) α', adecă: Slîrșitul alegerilor lui Thoma Magistrul în anul 1769 Februarie 1.

fol. 140 alb.

88.

Sec. XVIII. Hârtie; 246 fol.; 16×12. cm. Legat de curând.

Istoria lui Andronic și Critil.

Inceputul și sfîrșitul lipsesc, căci s'a u pierdut fo.

Inc.: . . . τας τὸ πνεῦμα μον

Des.: μανιάδονς καταγίδος καὶ ἀνεμοταραχῆς. . . .

89.

Sec. XIX. Hârtie; 144 fol. scrise; 17×11 cm. Cartonat.

Psaltichie.

Pe fol. 2^v se află notișă: Τοῦ Σεββά Ιωάννου Τετοβανλῆ (?) κτήμα. Ἐν Κρατόβῃ τῇ 25 Δεκεμβρίου 1813, adecă: Posesiunea lui Sava Ion Tetovanli (?). In Craiova la 25 Decembrie 1813.

90.

Sec. XVIII. Hârtie; 129 fol.; 16×11 cm. Cartonat de curând.

1. fol. 1. Αἰκατερίνα δευτέρα ἡτοι ἴστορία συνοπτική τοῦ βασιλείου ἀπὸ ἀρχῆς αὐτοῦ ὅχρι τοῦ παρόντος ἔτους ὁμοῦ καὶ περιγραφὴ τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου καὶ τῆς πόλεως Χερσόνησ, μεταφρασθεῖσα ἐκ τῆς γερμανικῆς εἰς τὴν ἀπλήγ τῶν γραικῶν διάλεκτον. Ἐν ἔτει 1787. — Ecaterina a II-a adecă istoria sinoptică a imperiului rusesc de la începutul lui până la anul de față, tot de odată și descrierea Chersonesulu tauric și a orașului Cherson, tradusă din limba germană în limba simplă a Grecilor. În anul 1787.

fol. 2. Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ συστάσεως τοῦ κραταίου βασιλείου τῶν Ρωσῶν, τῆς ἀνομάλου τύχης καὶ τῶν διαφόρων πολιτικῶν μεταβολῶν αὐτοῦ. — Inc.: Καὶ τὰ βασιλεῖα καὶ ἡ μεγάλαις ἐπαρχίαις. — Despre începutul și înființarea puternicului imperiu al Rușilor, despre sîrta lui neregulată și despre diferitele lui schimbări potitice. — Inc.: Si imperiile și țările cele mari.

Pe fol. 50^v cetim: Ἐγράψῃ τὸ παρὸν παρὰ Δημητρίου τοῦ Στούρζα εἰς τὸν 1788 Ian. 12, adecă: cartea de față să scrie Dimitrie Sturza la 1788, Ianuarie 12; urmăză apoi iscălitura lui Sturza ban.

fol. 51—57 albe.

2. fol. 58. O dramă în 3 acte în versuri, de un anonim. Are drept motto câteva versuri din Euripides, Ἰππόλυτος στεφανηφόρος.

fol. 59. Inc.:

Αρκίδας: Ἀμύντα, ἀπεφάσισα, εἰς μάτην μὲ βιάζεις..

Amynta, am hotărît în zadar mă silescă.

Necomplet.

fol. 124 până la fine albe.

91.

Sec. XVIII. Hârtie; 250 fol.; 17×12 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Ἐξ τῶν Ἀχιλλέως πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ Ἀράτου φαινόμενα. Περὶ τοῦ παντός. — Inc.: Μισῶ μέν. — Dintr'ale lui Achille, drept introducere la fenomenele lui Aratos. Despre univers. — Inc.: Urăsc.

2. fol. 38. Γένος Ἀράτου καὶ βίος. — Inc.: Ἀράτος ὁ ποιητής. — Neamul și viața lui Aratos. — Inc.: Poetul Aratos.

3. fol. 45^v. Τῶν Ἀράτου φαινομένων πρὸς εἰσαγωγὴν ἐκ τῶν Ἀχιλλέως. Ἐξ ἑτέρων σχολίων εἰσαγωγή. Προοίμιο. — Inc.: Καλὸν κατὰ τὸν Κυρηναῖον. — Drept introducere la fenomenele lui Aratos, dintr'ale lui Achile. Introducere din alte scholi. Precuvîntare.—Inc.: După Cyreneu e frumos.

4. fol. 54. Ἐρατοσθένους, ἐν ᾧ λαφί Ἰππάρχου, εἰς τὰ φαινόμενα. — Τὴν μὲν δεῖξεν τῶν φαινομένων. — A lui Eratosthene, aiurea a lui Ipparh, la fenomene.— Inc.: Arătarea fenomenelor.

fol. 65—84 albe.

5. fol. 85. Περὶ ἀνέμων.—Inc.: Ἐπειδὴ ἐν τισι τόποις. — Despre vînturi. — Inc.: Fiind că în unele locuri.

fol. 113—130 albe.

fol. 131 tablă de materii la scrierea ce urmăză.

fol. 132—134 albe.

6. fol. 135. Μετεωρολογικὸν, ἔγγονον διήγησις χαριεστάτη εἰς τὰ μετέωρα τοῦ Ἀριστοτέλους, διὸ μέσου τῆς ὁποίας ἡμπορεῖ ὁ καθένας μὲ εὐκολίαν νὰ καταλάβῃ ὅλα τὰ σημεῖα ὅποι εἰς τὸν ἀέρα γίνονται, ὡσὰν ἀστραπαὶ, βρονταὶ, βροχαὶ, χάλαζαι καὶ ἄλλα ἀξιολογιώτατα πράγματα, συντεθὲν εἰς κοινὴν φράσιν παρὰ τοῦ λογιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις κυρίῳ Ἰωαννικίου τοῦ Μαρκουρᾶ ἐν Κερκύρᾳ. — Inc.: Μέλλοντες νὰ διηγηθῶμεν. — Carte meteorologică, adecă povestire fără drăguță despre meteořii lui Aristotel, cu ajutorul căreia fiecare poate să pricăpă ușor totă semnele care se întâmplă în aer, precum fulgere, tunete, ploie, grindină și alte lucruri fără de seamă, compusă în limba comună de prea învețatul între ieromonahă Ioanikios Marcura din Corfu. — Inc.: Având să povestim.

7. fol. 162. Σημείωσις τῶν ἀποτελουμένων ἐν τῇς πρώτης βροντῆς, καθ' ἔκαστον ἔτος. Inc.: Ἐκείνη γρὴ πρώτην βροντὴν ἡγεῖσθαι. — Însemnarea celor ce se întâmplă după primul tunet, în fiecare an. — Inc.: Trebuie să considerăm drept prim tunet pe acela.

8. fol. 165. Ἐρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου περὶ σεισμῶν. Ἐν ἄλλῳ Ὁρφέως. — Inc.: Φράξεο δῆ. — A prea marelu赫 Hermes despre cutremure. Aiurea a lui Orfeu. — Inc.: Ci intrébă. — E scrisă în hexametre.

fol. 167—172 albe.

9. fol. 173. Περὶ τῶν πρὸς τοὺς ἑπτὰ πλανήτας ἀστέρας συναφῶν τῆς σελήνης. — Inc.: Σελήνη ἐὰν συνοδεύουσα τῷ Κρόνῳ. — Despre întâlnirile lunii cu cele 7 planete. — Inc.: Dacă luna însotind pe Saturn.

fol. 178—179 albe.

10. fol. 180. Περὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων. — Inc.: Γίνωσκε ὡς οἱ πάλαι ἐπιστήμονες. — Despre cer și despre stelele fixe. — Inc.: Află că omenește de cinciină din vechime.

11. fol. 202. Σημασίαι τῶν κατοικιῶν τῆς σελήνης κατὰ τοὺς Ἰνδούς. — Inc.: Τῆς σελήνης εὑρισκομένης. — Înțelesurile celor 28 de locuințe ale lunii, după Indieni. — Inc.: Când luna se află.

12. fol. 211 — fol. 217. Diferite notițe despre lună, planete, zodiac.

fol. 218—226 albe.

13. fol. 227. Ἰωάννου Ἀλεξανδρέως περὶ τῆς τοῦ ἀστρολάβου χρήσεως, καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ καταγραφομένων ἔκαστον σημαίνει. — Inc. (fol. 230): Ἐν μὲν οὖν τῷ ἐπιπέδῳ. — A lui Ioan din Alexandria despre întrebuițarea astrolabului, și ce însemneză fiecare din cele scrise în el. — Inc.: În locul cel plan. — Necomplet.

92.

Sec. XIX. Hârtie; 153 fol.; 18×11 cm. Cartonat.

Tractat de Aritmetică, Algebră și Geometrie.

Pe fol. 72^v ceteim: Τέλος τῆς Ἀλγεβρῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Μετζμπούρ θιδασκάλου τῆς Γερμανίας συγγραφείσης καὶ παρὰ Ἀθανασίου τοῦ (?) Ψαλίδος <ἐκ> τῆς Λατινίδος μεταφρασθείσης εἰς παράδοσιν τῶν ἐν τῇ Καπλανικῇ εὑρισκομένων σχολῆς μαθητῶν αὐτοῦ. Ἐτελείωσεν 1818 αὐγούστου 8, ὁ γράψας Ἐλευθέριος Ἰωάννος Κουκουλιώτης. — Sfîrșitul Algebrei compuse de Metzbur profesor din Germania și traduse din latinesce de către Atanasie Psalidul pentru predare elevilor săi ce se află în școala Caplanică. S'a terminat în 1818 August 8, scriitorul Elefterie al lui Ion Cuculiotul.

93.

Sec. XVIII/XIX. Hârtie; 317 fol.; 16×10 cm. Cartonat.

Psaltichie.

94.

Sec. XI. Pergament; 330 fol.; 15×12 cm. Cartonat de curind.

Tetraevanghelie.

E scris cu minusculă, pe o singură colónă.

La fol. 12^v se găsesc scrise de altă mână (sec. 13/14) cu negru, următoarele versuri:

ἡ τετράς ὡδε τῶν μαθητῶν τοῦ Λόγου
ἐκχεῖ τὸ ῥεῦμα τῶν ἀειρρύτων (sic) λόγων.
τοίνον ὁ διψῶν μὴ κατόκνει τοῦ πίνειν.
ψυχὰς κατάρδει καὶ ποτίζει τὰς φρένας.

Adeca: Acăstă pătrime a discipolilor Cuvîntului împrăscie curentul vorbelor vecinic curgător; deci, însătatule, nu întârdia să bei; inundă suflete și stropesce mintile.

95.

Sec. XIX. Hârtie; 295 fol.; 15×10 cm. Cartonat.

fol. 1. Ἰατρική. Ἐκ τῶν τοῦ Ἰπποκράτους καὶ Γαληνοῦ. 1836. Medicină. Dintrale lui Hippocrate și Galen. 1836.

fol. 2—fol. 9 tabla de materii.

fol. 10 alb.

fol. 11. Inc.: Ο ἄνθρωπος συγισταται ἀπὸ τέσσαρα στοιχεῖα. — Omul se compune din patru elemente.

96.

- Sec. XVIII. Hârtie; 44 fol.; 15×10 cm. Legat în piele.
 Miscelaneu; conține o serie de rugăciuni și poesiile bisericesci.
1. fol. 1. Ἀρχὴ τοῦ μεσονυκτικοῦ. — Inc.: Βασιλεὺς οὐράνιε. — Începutul slujbei de miezul-nopțiil. — Inc.: Impărate ceresc.
  2. fol. 12. Ἀρχὴ τοῦ μεσονυκτικοῦ τοῦ Σαββάτου. — Inc.: Μετὰ τὸ εὐλογητὸν, βασιλεὺς οὐράνιε. — Începutul slujbei de miezul nopțiil de Sâmbătă. — Inc.: După miluire, împărăte ceresc.
  3. fol. 21. Ἀκολουθία εἰς τὸν ἀκάθιστον ὕμνον τῆς ὑπερενδογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. ἦχος β'. — Inc.: Ὁλην ἀποθέμενοι. — Slujba la imnul acatist al prea slăvitei noastre stăpâne, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioare Maria. Glasul al 2-lea. — Inc.: Lăsând tătă.
  4. fol. 32. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆς κοινῆς παρακλήσεως. — Începutul, cu Dumnezeu, a rugăciunii obiceinuite. — Urmăză indicarea unor rugăciuni și apoi un canon cu 9 ode. — Inc.: Τῷρᾳ διοδεύσας ὥστε Ἐγράν. — Trecând apa ca uscatul.
  5. fol. 37. Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ. — Slujba micei sfintirii. — Urmăză indicarea unor rugăciuni apoii o poesie alfabetică — Inc.: Η τὸ χαῖρε δι' ἀγγέλου δεξαμένη. — Tu care de la un înger ați primit pe Bucură-te.
  6. fol. 44. Inc.: Ἔν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ. — În zilele acele sculându-se Maria.

97.

- Sec. XIX. Hârtie; 96 fol.; 16×10 cm. Cartonat.
- Pe fol. 1 cetim: Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Βλαστοῦ. — Dintr'ale lui Alexandru Vlasto.
- fol. 2–3 albe.
1. fol. 4. Γεωγραφίας μέρος βου μαθηματικόν 1819. — Partea a doua matematică a geografiei 1819.
  2. fol. 78. Περὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐνιαυτοῦ ἢ καλενδαρίου, τῇ 12 Μαρτίου 1820. Ιωάννινα. — Inc.: Διὰ νὰ καταλάβωμεν σωστά. — Despre anul politic său calendar, la 12 Martie 1820. Ianina. — Inc.: Ca să înțelegem exact.
- Pe fol. 96 cetim notiță: Τέλος, 1820 Μαρτίου 11 Ιωάννινα. — Sfîrșit, 1820 Martie 11 Ianina.

98.

- Sec. XVII. Hârtie; 148 fol. 15×10 cm. Legat cu lemn și piele.
- Manuscris bilingvă greco-slavon; e un tractat de gramatică gréacă; în stînga e textul grec, în drepta traducerea slavonă. Începutul și sfîrșitul lipsesc.

Inc.: Ποσαχῶς διαιροῦνται τὰ ἄφωνα; — In câte se împart consónele?

De la fol. 68 lipsesc traducerea slavonă dar e lăsat loc alb; de la fol. 95 locul alb dispare și textul grec merge neîntrerupt pe ambele pagini.

99.

Sec. XVII. Hârtie; 55 fol.; 15×11 cm. Cartonat.

Manuscris liturgic, cu o serie de rugăciuni.

Pe fol. 3^v ceteim: Μακαρίου ἱερομονάρχου σιγαῖτι κε ἵερωσολυμίτου ἵγιαρασα ενα γρωσο, adecă: A lui Macarie ieromonahul din Sinaï și Ierusalim, am cumperat cu un leu.

Inc. (fol. 4): Ή θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνου πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Εὐχὴ τῆς προθέσεως.—Ο θεὸς ἡμῶν ὁ τὸν οὐρανοὺς ἔρπον. — Sfânta liturghie a răposatului nostru părinte Ión Chrestostomul arhiepiscopul din Constantinopol. Rugăciunea expunerei.—Dómne Dumnezeul nostru cel ce pâinea cerescă.

Scrierea e mare și frumosă; minusculă imitativă.

fol. 55 alb.

100.

Sec. XVIII. Hârtie; 176 fol.; 15×10 cm. Cartonat de curând.

Psaltichie.

101.

Sec. XVIII. Hârtie; 308 fol.; 14×10 cm. Cartonat.

Psaltichie greacă și română.

Până la fol. 186 cântări grecescă; apoi 7 fol. albe; restul până la fine cântări românescă.

102.

Sec. XVII/XVIII. Hârtie; 237 fol.; 14×9 cm. Cartonat.

Psaltichie. La început o introducere asupra semnelor musicale bisericești.

Inc.: Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἀγίῳ τῶν συμπαδίων (*sic*) τῆς μουσικῆς. — Începutul cu ajutorul sf. Dumnezeu a semnelor musicăi.

Pe fol. 1, alb este un sigiliu reprobus de 3 ori; reprezintă probabil pe sf. Gheorghe călare și are inițialele A. K.

103.

Sec. XVIII. Hârtie; 261 fol.; 15×10 cm. Cartonat.

1. fol 1. Ἄγιον πάτέρων γνῶμαι εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐφεξῆς. Τοῦ μεγάλου Βασιλείου. — Inc.: Εν ἀρχῇ ἐποίησε,

toutéστιν. — Păreri de ale sfintilor părinti relative la «La început a făcut Dumnezeu cerul și pămîntul» și cele-lalte. Ale lui Vasilie cel Mare. — Inc.: La început a făcut, adecă.

2. fol. 212. Τίνες οἱ τῆς πεντατέύχου ὑπομνηματισται. — Inc.: Ἀθανάσιος ὁ πολύτλας, ὃς πατρίδα μὲν ἔσχε τὴν Ἀλεξανδρειαν. — Cine sunt comentatorii Pentateuhuluș. — Inc.: Atanasie cel ce a suferit multe, care a avut drept patrie Alexandria.

Necomplet. Ultimul de care se vorbesce este Origene.

104.

Sec. XVIII. Hârtie; 80 fol.; 14×10 cm. Cartonat.

- fol. 1. Ἡ θυσία τοῦ Ἱεροθάρ. — Inc.: Οὗτως λοιπὸν ὡς εἴπομεν ζλοι τους μαζομένου. — Jertfa lui Ieftar. — Inc.: Așa dar precum am spus toți adunați. — E scrisă în versuri politice.
- fol. 50. Τραγοῦδι πρὸς τὴν εὐλογημένην Σωσάναν. — Inc.: Ὡ γαρὰ εἰς τὴν Σωσάνα, ὃ γαρὰ εἰς τοὺς γονεῖς. — Cântec la binecuvîntata Suzana. — Inc.: Bucurie Suzanei, bucurie părintilor. — Tot în versuri.
- fol. 51. Τραγοῦδι λαοῦ Ἐσθήρ τῆς βασιλίσσης. — Inc.: Ἀσωμεν, χορεύσωμεν, Ἰσραηλῖται.
- Cântec al poporului reginei Esther. — Inc.: Să cântăm, să jucăm, Israelișilor.
- fol. 51v. Τραγοῦδι τῆς καλῆς μου Ἰουδίθ. — Inc.: Δεῦτε πάντες ἐν τῷ μπάγοις. — Cântec al bunei mele Iudit. — Veniți toți cu tobe.
- De la f. 53—67 o serie de mici poesiore și cântece.
- fol. 68—78 albe.
- fol. 78v—80 versuri românescă

105.

Sec. XVII/XVIII. Hârtie; 208 fol.; 15×10 cm. Cartonat.

- Πατερικόν.
- Inc. (fol. 1): Ὁ ἄγιος ἀββᾶς Ἀντώνιος καθεξόμενος μίαν φοράν. — Sfîntul părinte Antonie ședând odată.
- fol. 192. Περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ μητρὸς τῶν ἀρετῶν τῆς μακαρίσας προσευχῆς καὶ περὶ τῆς νοητῆς καὶ αἰσθητῆς παραστάσεως ὃποι εὑρίσκεται εἰς αὐτὴν τὴν προσευχήν. — Inc.: Ἡ προσευχὴ, ὃσον εἰς τὴν ποιεύτητά της. — Despre sfînta și cinstita rugăciune, mama virtuților, și despre reprezentarea gândită și simțită, care se află în această rugăciune. — Inc.: Rugăciunea, căt privesce calitatea ei. — Necomplet.
- fol. 208. Două texte mici, în neogrecă, fără legătură cu restul, scrise de mâna târzie.

106.

Sec. XVIII. Hârtie; 143 fol.; 16×11 cm. Cartonat.

Psalticheio.

107.

Sec. XIX. Hârtie; 225 fol.; 15×11 cm. Cartonat.

Psaltichie.

De la . ≥202—fol. 225 psaltichie românescă,

Pe fol. 1 e serisă cu litere cirilice următorea notiță: «Această carte se cheamă Kalofonicon și este a părintelui ecclisiarhul sf. Mitropolii și este cumpărat cu 20 de lei și cine se va ispiti ca să-l fure să fie afurisit de trei sute de sfinti părinti care au slujit la Nikea. 1837 (luna illisibilă) 18. Ioan ecclisiarhul sf. Mitropolii.»

108.

Sec. XIX. Hârtie; 23 fol.; 17×11 cm. Broșat în piele.

1. Ὁπτασία Ἱερωνύμου Ἀγαθαγέλου ἱερομονάχου. — Inc.: Ἡ προφητεία τοῦ μακαρίτου ἱερομονάχου. — Vedenia lui Hieronym Agathangel ieromonahul. — Inc.: Profeția răposatului ieromonah.

2. fol. 22. Τῆς Σιβύλλης. — Inc.: Ὁφέ ποτέ τις ἐπὶ τὴν πολυτχεδὴ ταύτην ἐλάσσει γῆν. — A Sibylle. — Inc.: Va merge cineva târziu pe acest pămînt felurit în forme.

3. Τοῦ Ἀπόλλωνος.—Inc.: Εἰς μὲ, φησὶ, βιάζεται οὐράνιος.—A lui Apollon.— Inc.: Unul cereșc, dice, mă silesce.

Pe fol. 23 o notiță modernă de tot și fără nici o însemnatate.

109.

Sec. XIX. Hârtie; 91 fol.; 17×11 cm. Cartonat.

Tractat de gramatică grécă. Cuprinde o listă de verbe și de substantive neregulate, precum și vre-o câteva regule gramaticale.

110.

Sec. XIX. Hârtie; 72 fol.; 20×12 cm. Cartonat.

fol. 1. Ἐκλογάριον γραμμικὸν εἰς χρήσιν τῶν πρωτοπείρων τῆς ἀπλῆς διαλέκτου, συλλεχθὲν ὑπὸ Δημητρίου Νικολάου τοῦ Δαρβάρεως τοῦ ἐκ Κλεισούρας τῆς Μακεδονίας, τύποις δὲ τὸ πέμπτον ἐκδίδοται δαπάνῃ καὶ ἐπιδιορθώσει φιλογενοῦς τινός καὶ φιλομούσου. Ἐν Ἰάσσῃ τῆς Μολδαβίας αὐγ. — Carte grecescă cu bucăți alese, pentru uzul începătorilor limbei simple, adunată de Dimitrie Nicolae Dar-

varis din Clisura Macedoniai, se tipăresce pentru a 5-a óră cu cheltuiala și îndreptarea unui iubitor de neam și de muze. În Iași Moldovei 1850.

Copie după o carte tipărită. — Conține bucăți de lectură, un vocabular greco-român, și un tractat de gramatică.

111.

Sec. XVIII/XIX. Hârtie; 8 fol.; 20×16 cm. Broșat.

Παράκλησις εἰς θεὸν ὑπὲρ ἀπαλλαγῆς τῶν Χριστιανῶν ἐκ τῆς ὁθωμανικῆς δουλείας. — Rugămintă către Dumnezeu, pentru scăparea creștinilor de sub sclavia otomană.

Conține o serie de rugăciuni, amestecate cu poesiile bisericesci; între altele un *canon*, cu acrostihul: Θώραξ γενοῦ μοι Χριστέ σῷ πιστῷ λάτρει.

Inc.: Θεὲ παντοδύναμε, ὁ ἐν σημείοις καὶ τέρατι. — Domne a tot puternic, tu care prin semne și minuni.

112.

Sec. XVIII. Hârtie; 68 fol.; 18×13 cm. Cartonat.

Καλανδάριον τὸ ὅποιον ἐμεταγλωτίσθη ἀπὸ τὸ ῥούσικον εἰς βλάχικον καὶ ὄστερον εἰς ῥωμαϊκὸν, τὸ δὲ ῥούσικον ἦτον τυπομένου εἰς Πρασιόβρον. 1783 Ianouarion 25.— Calendar, care s'a tradus din rusescă în românescă și apoi în grecescă, cel rusesc era tipărit la Brașov. 1783 Ianuarie 25.

La urmă o serie de notițe românescă, de la începutul sec. XIX.

113.

Sunt legate la un loc un manuscris și o carte tipărită.

Ms. Sec. XVII. Hârtie; 31 fol.; 19×14 cm. Cartonat.

1. Ἀκολουθία εἰς τὸν ἀκάθιστον ὅμοιον τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. — Acolutie la himnul acatist al prea binecuvîntatăi noastră stăpâne, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioare Maria. — Este renumitul acatist al patriarhului Sergios. Textul are mai la fiecare pagină admirabile miniaturi în culori.
2. fol. 21. Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου τοῦ μετὰ τὴν ἀλωσιν χρηματίσαντος πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ καὶ Γεναδίου μετονομασθέντος, εὐχὴ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. — A lui Georgios Scholarios care după cucerirea a fost patriarch al Constantinopoliei, care s'a supranumit Gheneadie, rugăciune la domnul nostru Isus Christos. — La fine are o poezie; Inc.: Ἀνυμνοῦμεν σὲ βοῶντες. — Te slăvim strigând. Cf. *Christ et Paraklas, Anthologia graeca carminum christianorum*, (Leipzig, 1871) p. 249 sq.

3. Cartea tipărită are drept titlu:

Ακολουθία τοῦ ἀγίου Μανδηλίου, Ἐνετήσιν 1745. Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεὶ τῷ
ἢξ Ἰωαννίνων.

114.

Sec. XVIII. Hârtie; 26 fol.; 17×12 cm. Broșat.

Miscelaneu scris de mai mulți.

1. fol. 1^v. Ἐπιτύμβιον ἡρωελεγεῖον εἰς τὸν αὐθέντην Κωνσταντῖνον Τραχοβίτζα
βοεβόδαν θανόντα κατὰ τὸ αψέδ. — Epitaf în distihuri elegiace la domnul Con-
stantin Racoviță Voevod mort la 1764. — Sunt 8 versuri.

fol. 2 alb.

2. fol. 3. Ἐπίγραμμα διὰ στίχων πολιτικῶν. — Inc.: Ἐνθάδε κεῖται. — Inscrip-
ție în versuri politice. — Aici zace.

fol. 4—5^r. albe.

3. fol. 5^v. Fără titlu. — Inc.: Ἡ Ἐλένη γυνὴ τοῦ Κωνσταντᾶ Δανιήλογλου. —
Elena nevasta lui Constanta Daniiloglu.

4. fol. 7. O poesie. — Inc.: Κοινὸς ὁ τάφος. — Mormântul e comun.

fol. 8 alb.

5. fol. 8^v. Două poesiî. Inc.: Δυάς σωμάτων. Două corpuri.

6. fol. 9. Στίχοι ἐπιτύμβιοι εἰς τὸν μακαρίτην ἀρχοντα μέγαν λογοθέτην τῆς αὐ-
θεντίας Μολδοβλαχίας κύριον Κωνσταντῖνον. — Inc.: Ζηλωτὸν πᾶσι. — Versuri fu-
nerare la răposatul arhon mare logofăt a principatului Moldovlahie dom-
nul Constantin. — Inc.: De imitat pentru toți.

7. fol. 10. O poesie. Inc.: Δέμας μὲν τύμβος ἀμφεκάλυψεν οὗτος Παναγιώτου
κυρίου Παχαργίνου. — Acest mormânt a acoperit corpul domnului Panaghiot
paharnicul. — Apoi data αψίδι μαρτίου και 1734 Martie 25..

8. fol. 11. Εἰς τὸν συγγραφέα. — Inc.: Εὔρον μὲν αἰθέρα. — Către autor. —
Inc.: Eterul cel larg.

9. fol. 11^v—13, diferite notițe, poezioare, copii de scrisori fără sens și
lărgă legătură.

10. fol. 14. Στίχοι εἰς ἱερὸν εὐαγγέλιον. — Ἡ ἀργυροκόσμητος παροῦσα βίβλος. —
Versuri la sfânta Evanghelie. — Inc.: Cartea de față împodobită cu argint.

11. fol 15. Στίχοι λαμβικοί. — Inc.: Ο σαρκί. — Versuri iambice. — Inc.: Cel
ce cu carnea.

12. fol. 15^v. Στίχοι λαμβικοί ἐκδοθέντες μοι εἰς ἐπιγραφὴν τοῦ ἀγίου μανδηλίου
κατ' αἴτησιν τοῦ ἀρχοντος κυρίτην Σκαρλάτου. — Inc.: Ήγέτει τὸ πρῶτον. — Versuri iam-
bice date mie spre scriere pe sf. batistă după rugămîntea lui arhon domn
Scarlat. — Inc.: Te rugăi mai înainte.

13. fol. 16. Στίχοι εἰς τὸ ἄγιον δισκάριον. — Inc.: Δίσκος ἱερός. — Versuri la
sf. disc. — Inc.: Disc sfînt.

17. fol. 16. Στήχοι εἰς τὸ ἄγιον ποτήριον. — Inc.: Ποτήριον ἄγιον. — Versuri la sf. potir. — Inc.: Sfînt potir.
18. fol. 17. Fără titlu. — Inc.: Λύχνος φωταυγῆς. — Candelă luminosă.
19. fol. 18. Fără titlu. — Inc.: Ὁ φαεσφῶρος (?) ὀργυροῦς ὅδε λύχνος. — Acăstă candelă de argint dătătoare de lumină.
20. fol. 19. Fără titlu. — Ὡς θυμίαια εὐόδες. — Ca o tămâere parfumată.
21. fol. 20. Aceiași cu No. 20.
22. fol. 21. Fără titlu. — Ἀφιερώθη ἢ παροῦσα κανόνα. — S'a consacrat acăstă candelă.
23. fol. 22. Fără titlu. — Inc.: Δῶρον φωταυγές. — Dar luminos.
24. fol. 23—24. Diferite asteroziră de candile.
25. fol. 25. Epitaf. — Inc.: Σῆμα τόδεστὶ δούλης θεοῦ Σωσάνης. — Acesta e mormântul róbei luă Dumnefeu, Suzana.
26. fol. 26. Εἰς τὸ ἐν Γιασίῳ αὐθεντικὸν Παλάτιον ἀνακανιασθὲν μετὰ τὴν συμβάσαν πυρκαϊάν. — Inc.: Νῦν ἀλλος ὁφθη φοῖνξ. — La palatul domnesc din Iași restaurat după incendiul întâmplat.—Inc.: Acum s'a vădut un alt fenix.

115.

Sec. XVI/XVII. Hârtie; 200 fol.; 13×9 cm. Cartonat.

fol. 1—2 tabla de materii.

fol. 3 alb.

1. fol. 4. Ἀρχὴ τοῦ παρόντος βιβλίου. Περὶ τῶν Φραγγῶν πῶς ἐσχίσθη ἡ ἐκκλησία τῆς Τρώμης ἀπὸ τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν τῆς Κονσταντινουπόλεως καὶ τῶν λοιπῶν. — Inc.: Ἡν ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ ἑβδόμῃ συνόδῳ. — Inceputul carții de față. Despre catolică; cum s'a rupt biserică Romei de cei-lalți 4 patriarhi, a Constantinopolei și cei-lalți. — Inc.: Era în sfîntul al 7-lea Sinod.

2. fol. 9v. Φιλάγρη τοῦ φιλοσόφου Λόγιος κατὰ Λατίνων. — Inc.: Παράκλητες κύριε. — A filosofului Philagres, discurs contra Latinilor. — Inc.: Dómne implorat.

3. fol. 46. Ὅρος τῶν ἀγιωτάτων τριῶν ἵεραρχῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ, Φιλοθέου Ἀλεξανδρείας, Ἰωακείου Ἱεροσολύμων καὶ Δωροθέου Ἀντιοχείας, κατὰ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου. — Inc.: Ἐπειδὴ ἡνε. — Hotărîrea prea sfîntilor trei ierarhi din Syria, a lui Filotei din Alexandria, Ioachim din Ierusalim și Dorotei din Antiochia, în contra Sinodului de la Florența. — Inc.: Fiind că a venit.

4. fol. 51v. Ἀκολουθία τυποθείσαν (sic) ἀπὸ μεγάλης καὶ ἀγίας συνόδου εἰς τοὺς ἐκ τῶν Λατινικῶν αἱρέσεως ἐπιστρεψόντον (sic) τῇ ὀρθοδόξῳ τε καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Κονσταντινουπόλεως. — Inc.: Ἰστέον δὲ ὅτι. — Acolutie tipărită de marele și sfîntul Sinod, relativă la cei ce se întorc de la eresia Latinilor la biserică ortodoxă și catolică a Constantinopolei. — Inc.: Să se scie că.

5. fol. 58. Μαζίμου πατριάρχου ἔκθεσις περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. — Inc.: Κατὰ

τῆς τῶν Λατίνων καινοφωνίας. — A patriarchulu Maximos expunere despre dréptă credință. — Inc.: In potriva inovațiuni Latinilor.

6. fol. 73. Pe rî dè tâw n ephalaión, d'wn h tâw P̄omaión èkkalhσia metà tñj èbdomon sýnodon sphaletai, (sic) oúk átopen èn sunóphē díexelthén. — Inc.: Prătovu nai řezechatov pánтов. — Cât despre capitolele prin cari biserica Romanilor (?) greșesc după sinodul al 7-lea, nu-i nepotrivit să vorbim pe scurt. — Inc.: Primul și ultimul din tóte.

7. fol. 79v. Ἰωάννου τοῦ παναγιωτάτου μητροπολίτου Κλαυδίουπόλεως λόγος pe rî tâw ázumaw, stghiteutikd̄s nata 'Armeniow nai Phragyow nai Latínaw. — Inc.: 'Epeidh̄ soi maθeén ſ̄rw̄s. — A lū Ioan prea sfântulu mitropolit din Claudiopol discurs despre azimă, acuzator contra Armenilor, Catolicilor și Latinilor. — Inc.: Find-că aī dragoste să afl̄i.

8. fol. 94v. Λόγος συνοπτικῶς (sic) pe rî ázumaw. — Inc.: 'En t̄risyn ūlais. — Cuvîntare pe scurt despre azimă. — Inc.: Cu trei lucruri.

9. fol. 101. T̄p̄ muñariwataw pâp̄ 'Aléxandréias ákroph árchierei ait̄sant̄ d̄ èp̄istolh̄, áp̄ 'ôrouz ágiosu Sinai èp̄istolh̄ Maθousála muñachou. — Inc.: Dezám̄enos tâz ñeóttata ḡrammatu. — Scrisore de la sfântul munte Sinai a călugărului Mathusala către prea sfântul papa al Alexandriei arhieerei înalt, care a cerasut prin scrisore. — Inc.: Primind prea sfânta-ři scrisore.

10. fol. 125v. Pe rî tñj ágias t̄riádos: patr̄, uños nai ágios pñeñmua el̄s ñeós. — Inc.: T̄reis ñpostásie. — Despre sfânta treime; tată, fiu și sf. duh, un Dumnezeu. — Inc.: Trei hipostase.

11. fol. 128v. Toū ágiosu Gr̄goriu Nýssou èn tâw áp̄orr̄aw. Pe rî toū t̄i èst̄i tâz nai eñóna ñeosu nai nañorisáwin. — Inc.: 'En toū nai ñmaz̄. — A sfântulu Grigorie din Nyssa, din cele isolabile. Despre ce este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. — Inc.: Din ceia ce e relativ la noi.

12. fol. 131v. Toū èn ágiosu patr̄os ñmaw 'Athanaſiu toū Megálou árchiepiskópou 'Aléxandréias, muñr̄a áp̄obdeiñi pe rî píssew: áp̄obdeiñi tâw t̄riáw ñpostásie. — Inc.: Muñstérion ḡár̄ gn̄orizm̄enon. — A sfântulu nostru părinte Athanasie cel Mare arhiepiscopul Alexandriei, mică probă despre credință; proba celor trei ipostase. — Inc.: De óre-ce se scie că e mister.

13. fol. 133. Διάλεξις Παναγιώτου μetà ázumitou. — Inc.: Lége, ŕ ázumita. — Convorbirea lui Panaghiot cu un azymit. — Inc.: Spune azymitule.

fol. 139 alb.

14. fol. 140. Ἔγχειρίδιον δiðasckálou tñj perei tâw p̄rwtéiw toū pâp̄a, õti m̄t̄e iñ kñnónes tâw nómaw, m̄t̄e ó loçariastim̄d̄ ñélei nă tâ řezech nai ñeóttaw nai ñeóttaw. — Inc.: Deñ eñai áll̄o. — Manualul unu protesor despre întâietatea papei, că nici canónele legilor, nici

socotéla nu vrea să le aibă precum în Romani, ci voesce cu răpire să le posedă. — Inc.: Nu e alta.

fol. 200 alb.

116.

Sec. XVIII. Hârtie. 183 fo; 10×16 cm. Cartonat.

Miscelaneu.

1. fol. 1. Câte-va notișe turcescă scrise cu litere grecescă.
2. fol. 2. Κονάκια ἀπὸ Βουκουρεστίου μέχρι Πόλεως. — Conacuri de la Bucurescă până la Constantinopol.

fol. 4 alb.

3. fol. 5. Καδιλίκια τῆς Μολδαβίας. — Județele Moldovei.
4. fol. 5v. Τὰ κονάκια ἀπὸ Δουνάβεως εἰς βασιλεύουσαν (?). — Conacurile de la Dunăre, până la orașul imperial.

5. fol. 7. Τὶ πρέπει νὰ κάμῃ ἐκεῖνος ὃπος ὑπάγει μὲ μουκαρδέριον φερμάνι καὶ γούναν εἰς Ἑνα αὐθέντην κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀλαγίου. — Inc.: Ἐφ' οὗ φανῆ. — Ce trebuie să facă cel ce merge cu firman de confirmare și cu blana la un domn, în ziua alaiului. — Inc.: După ce se arată.

6. fol. 8—13. Conacuri și distanțe de la diferite orașe până la Constantinopol.

7. fol. 13v. Marche-route. Κατάστιχον τῶν κονακίων μου ἀπὸ Μόσκας μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, τὴν δπολαν ὁδοιπορίαν ἐπεράναμεν εἰς διάστημα ἡμερῶν 192, δηλοντί ἀπὸ κε Ιανουαρίου τοῦ αψος ἔως 5 αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. — Marche-route. Condica conacurilor mele de la Moscova până la Constantinopol, călătorie pe care am făcut-o în răstimp de 192 zile, adecă de la 25 Ianuarie 1776 până la 5 August, același an.

8. fol. 22. Θέατρον πολιτικόν. — Inc.: Κλοδοβέρος βασιλεὺς Γαλλίας. — Teatrul politic. — Inc.: Clovis regele Franței.

9. fol. 24. Ἀγωνύμου. — Inc.: Σατάν ὁ ἀρχένακος. — A unu anonim. — Inc.: Satan, capul relelor.

10. fol. 25. Ἡ τερομόνια (sic) ὃποι γίνεται τὴν παραμονὴν τῶν Φώτων — Inc.: Τὸ πουρνό. — Ceremonia care se face în ajunul Bobotezei. — Inc.: De diminéță.

11. fol. 27. Κατάλογος τῶν δρυθοδόξων μεγάλων ἐρμηνέων τῆς κραταιᾶς βασιλείας τῶν Ὁθωμανῶν. — Inc.: Οὐκ οἶδ' ὅπως. — Catalogul marilor dragomani ortodoxi ai puternicei împărății a Otomanilor. — Inc.: Nu sciu cum.

fol. 30—39 albe.

12. fol. 40. Câteva poezioare de dragoste.

13. fol. 41v. Κεφάλαιον ε ἐκ τοῦ πρώτου τόμου τοῦ Etude militaire. — Inc.: Ἐνας στρατιώτης. — Capitolul 2 al volumulu lui întâi din Etude militaire — Inc.: Un soldat.

14. fol. 48. Γνῶμαι. — Inc.: Ὁπποῖον κεῖπησθα. — Sentințe. — Ce fel vei spune.

15. fol. 48^v. Incep o serie de explicări de cuvinte grecescă vechi; între altele cum se numesc strigătele animalelor, cu traducerea franceză în față; apoi traducerea unui mare număr de expresiuni întregi; numele metalor și pietrelor prețiose, ale plantelor, culorilor.

16. fol. 83. Câteva extrase din Lucian și Callimah.

17. fol. 85. Poesii franceze cu explicări grecescă.

fol. 87—94 albe.

18. fol. 94^v. O poesie. Apoi, fără legătură, o serie de notițe gramaticale și lexicale, despre diminutive, despre lucrurile contrare, sinonime, extrase din Lucian, apoi iar notițe lexicale.

19. fol. 113. O serie de poesi, de notițe și maxime.

20. fol. 118. Καύχημα τῶν μεγιστάνων τοῦ γένους σου. — Inc: Μὲ τὸ νὰ παρεκτάνθῃ ὁ πόλεμος. — Lauda mai marilor neamului tău. — Prin faptul că s'a lungit răsboiul.

21. fol. 119. Poesii.

22. fol. 124. Copia hotărîre date de Pilat contra lui Isus.

23. fol. 126. O serie de scrisori.

24. fol. 130. O serie de rețete medicale.

25. fol. 137^v. Notițe lexicale relative la Homer.

26. fol. 144. Notițe medicale, astronomice și geografice.

27. fol. 153. Poesii și epistole în versuri.

117.

Sec. XIX. Hârtie; 35 fol. scrise; 10×7 cm. Cartonat.

Πητὰ συνηθροισμένα ἀπὸ διαφόρους συγγραφεῖς. — Maxime adunate din diferiți scriitori.

E o colecție de maxime grecescă urmate de câteva poesi franceze.

118.

Sec. XVIII. Hârtie; 24 fol.; 10×8 cm. Cartonat.

O rugăciune către Maica Domnului.

Inc.: Ἐτούτη ἡ εὐχή. — Acăstă rugăciune.

119.

Sec. XVIII. Hârtie; 311 fol.; 11×8 cm. Cartonat.

Psaltichie.

120.

Sec. XVIII. Hârtie; 75 fol.; 22×17 cm. Cartonat.
Psaltichie. Sfîrsitul lipsesc.

121

Sec. XI/XII. Pergament. 2 foī, a căror parte inferioară lipsesc.

Textul e pe două coloane, scriere minusculă și închisă aproape în întregime, încât nu pot determina natura textului. Pare totuși a fi fost o poveste, poate o vîrstă a unui sfînt.

APENDICE

Catalogul manuscriselor era terminat și dat la imprimat, când Academia Română a mai căpătat un număr de 41 manuscrise grecescă. Mi-a lipsit timpul material, ca să cercetez cu deamănuntul aceste ms., în cât ceea ce urmăză e numai o descriere sumară a lor, rămânând ca să fac, cu o altă ocasiune, descrierea lor completă și amănunțită.

122.

Sec. XVIII. Hârtie; 225 fol.; 33×23 cm. Cartonat.

Νομικὸν πρόγειρον. — Manual de legă.

Este codicele de legă făcut de Mihail Fotino și dedicat lui Ión Scarlat Grigorie Ghica Voevod, în anul 1766. Cf. și ms. No. 20—21, care cuprinde același codice de legă, compus de Mihai Fotino, însă dedicat lui Ștefan Racoviță.

Pe fol. 1 cetim: Ἀυτεγράψη δὲ παρὰ Γεωργίου Παστὶ μεδελνιτζιάρου κατὰ τὸ αὐγῆς ἔτος, adecă: s'a transcris de mine George Rasti medelnicerul în anul 1797.

123.

Sec. XVI/XVII. Hârtie; 44 fol.; 29×20 cm. Legat cu piele. Pe copertă e reprezentată răstignirea lui Isus Christos.

Carte de rugăciuni. Inc.: Δέξαι: δέησιν ρυπαροῦ καὶ ἀκαθάρτου στόματος. — Primesce rugăciunea unei guri murdare și necurate.

La fol. 33 începe un fel de stil epistolar; una din aceste scrisori, scrise de altă mâna de căt de restul manuscrisulu, are data ζριδ: 7124 = 1616.

124.

Sec. XVII. Hârtie; 208. fol.; 21×15 cm. Legat cu lemn.

Δαβὶδ προφήτον καὶ βασιλέως μέλος. Inc.: Μακάριος ἀνὴρ ὁ. — A lui David proorocul și regele cântare. — Inc.: Fericit bărbatul care.

Necomplet. Are în tot 26 caete (caternioane).

125.

Sec. XIX. Hârtie; 44 fol.; 22×16 cm. Broșat.
Psalichie.

126.

Sec. XVI. Hârtie; 184 fol.; 21×15 cm. Legat cu piele.
Nomocanon compus de Manoil Malaxos în Theba, la anul 7071 = 1563.
fol. 1—2 prefață autorului.
fol. 2v—14 tabla de materiil.
fol. 15 alb.
fol. 16 începe textul. Inceputul lipsesce. Primele vorbe sunt: ἔχοι τὸ δί-
καιον: ar avea dreptul. — Sfîrșitul lipsesce.

De notat că autorul pune data 7071 indiction 6, Martie 5, dar adaogă și data de la facerea lumii 1562, care e greșită.

127.

Sec. XVIII. Hârtie; 116 fol.; 20×16 cm. Cartonat.
Πέτρα σκανδάλου ητοι ἀρχὴ καὶ αἵτια τοῦ σχίσματος τῶν δύο ἐκκλησιῶν Ἀγατο-
λικῆς καὶ Διοτικῆς, ἐπὶ Ἰγνατίου καὶ Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχῶν συλ-
λεχθὲν μετὰ πλειστῆς ἐπιφελείας καὶ πόνου, ἐκ πολλῶν ἴστορικῶν παλαιῶν τε καὶ
νέων. Παρὰ τοῦ λογιωτάτου, πορφάτου (*sic*) καὶ θεοφύλεστάτου ἐπισκόπου Κερνίκης
καὶ Καλαβρίτων, τῆς ἐν Πελοπονήσῳ ἐπαρχίας κυρίου Ἡλίου Μηγιώτου τοῦ ἐκ τῆς
νήσου Κεφαληνίας ὡρμωμένου. — Inc.: Ἐλαχέν ὁ Ἰγνάτιος. — Piatră de scandal adecă inceputul și causa schismei celor două biserici de Răsărit și de Apus, pe timpul lui Ignatie și Fotie patriarhii de Constantinopole; adunat cu forțe multă sărguință și muncă, din mulți istorici vechi și noui de către prea învățatul, prea înțeleptul și prea iubitorul de Dumnezeu episcop al Kernikei și Kalavritelor, al districtului din Pelopones, domnul Ilie Minotis, originar din insula Cefalonia. — Inc.: A avut parte Ignatie.

128.

Sec. XVIII. Hârtie; 90 fol.; 36×25 cm. Cartonat.
Nomocanon.
Σύνταγμα κατὰ στοιχείον των ἐμπεριεχομένων ἀπασῶν ὑποθέσεων ἐν τοῖς ἵεροῖς
καὶ θείοις κανόσι, πονηθέν τε ἄμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστῳ Ματ-
θαίῳ. — Inc.: Τὸ τῶν ἱερῶν καὶ θεῶν (*sic*) χρῆμα κανόνων. — Orinduirea după
alfabet a tuturor chestiunilor cuprinse în sfintele și dumnezeescile canone, lucrata și compusă de prea smeritul intru ieromonahii Matei. — Inc.: Sfintele
și divinele canone.

129.

Sec. XVIII. Hârtie; 71 fol.; 32×21 cm. Cartonat.

Χρονολογία ἱστορική διάλαχμάνουσα ἐν συντομίᾳ τὰ ἀξεις μηγίμης παρὰ τῶν χριστιανῶν πραγμάτων, μάλιστα τὰ κατὰ τὴν Οὐγγαρίαν καὶ Ἐρδελίαν καὶ τοὺς ἐπέκεινα τόπους, ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως μέχρι σήμερον, ἐκ διαφόρων χρονογράφων εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλῆν φράσιν, παρ’ ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου Ἰωάννου Ἀδάμη, πρὸς χάριν τῶν φιλοφρονούντων (sic) ἐπιψελῶς συντεθεῖσα.—Inc.: ‘Ο μονογενῆς Γιός.—Cronologie istorică, cuprindând pe scurt faptele, demne de amintire făcute de creștină, mai ales cele din Ungaria și din Ardél și din locurile de dincolo, de la nașterea lui Christos până adăugit, din diserite cronică în limba noastră simplă de mine prea smeritul Ión Adam compusă cu îngrijire pentru cetitorii doritori de sciință.—Inc.; Singurul născut Fiū.

Merge până la anul 1764.

130.

Sec. XVIII. Hârtie; 323 fol.; 31×22 cm. Cartonat.

Psaltichie.

Pe fol. ultim ceteim notița: “Ηληφας τέλος ἡ παροῦσα ἀτματηκὴ στηγηράριων δι’ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτολοῦ Ἰανάκης ὁ κουφῶς, καὶ τὸ ἔγραψό το Γηώργης ὁ νιώς τοῦ Μποητᾶς μαθητῆς τοῦ δασκάλου Σερμπάνου ἡς ἔτη ζεμα 1733 γενα: εἰς 29; adeca: A luat sfîrșit acăstă psaltichie prin mine păcătosul Ianache Surdul, și a scris-o Gheorghe fiul lui Boiagi elevul dascălului Ţerban la anul 7241: 1733 Ghenarie în 29.

131.

Sec. XVIII. Hârtie; 207 fol.; 31×21 cm. Cartonat.

Νομικὸν πρόχειρον, ἔξενεχθὲν ὑπὸ πάντων τῶν καθολικῶν νομίμων ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ βασιλικῶν παρὰ τοῦ τιμωτάτου καὶ λογιωτάτου ὑπάτου τῶν φιλοσόφων τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πρώην μεγάλου παχαρνίκου Μιχαήλ Φωτεινοπόύλου Χίου ὅπερ καὶ μεταφρασθὲν εἰς ἑλληνικὴν ἀπλῆν διάλεκτον παρὰ τοῦ αὐτοῦ διηγέρεθη εἰς τρία βιβλία, Ἀνθολογία βασιλικῶν νόμων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κανόνων δινομασθέν, καὶ ἀφιερώθη τῷ ὑψηλοτάτῳ, ἐκλαμπροτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ αὐθέντῃ καὶ ἡγεμόνι μεγαλοπρεπεστάτῳ πάσῃς Οὐργοροβλαχίας κωρίφης κωρίφης Ἰωάννη Σκαρλάτῳ Γρηγορίῳ Γκίκᾳ βοεβόδᾳ. —En este afex. — Manual de legi, extras din toate legile universale bisericescă și regescă de către prea cinstițul și învățătul hypat al filosofilor ai marei biserici a lui Christos și fost mare paharnic Mihail Fotinopoulos din Chios, care tradus în limba simplă grecescă tot de el să împărțește în trei cărți, numit Anthologie de legi regescă și de canone bisericescă, și să încchinat prea înaltului, strălucitului și piosuluș stăpân și

Domn a tătă Ungrovlahia, Domnului Domn Ión Scarlat Grigorie Ghica Voevod — In anul 1766.

Vedî No. 20—21 și 122.

132.

Sec. XVIII. Hârtie; 227 fol.; 34×23 cm. Cartonat.

Tὰ Ἀμφιλόχια ἡ λάγων ἵερῶν καὶ ζητημάτων ἱερολογία, πρὸς Ἀμφιλόχιον τὸν ἴδιωτατον μητροπολίτην Κυζίκου ἐν τῷ καιρῷ τῶν πειρασμῶν, ζητημάτων διαφόρων εἰς ἀριθμὸν τριακοσίων συντεινόντων ἐπίλυσιν αἰτησάμενον.—Inc.: Τῆς σπουδῆς σου τὸ γνήσιον.—Amfilochice sau discuțiunea unor cuvinte și chestiuni sfinte, către Amfilochie episcopul propriu din Kyzik, în vremea tentațiunilor, care a cerut deslegare la diferite chestiuni în număr de vre-o 300.—Inc.: Sinceritatea silinței tale.

133.

Sec. XIX. Hârtie; 86 fol.; 23×17 cm. Cartonat.

Psaltichie, compusă de Petru Vizantie.

134.

Sec. XVIII. Hârtie; 299 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

Τοῦ φιλοσόφου κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου ἐξήγησις εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἱεραις δεσποτικαῖς ἔορταις ἐκτεθέντας κανόνας παρὰ τῶν ἀγίων καὶ σοφῶν ποιητῶν Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου.—A filosofului domn Theodoros Prodromos explicare la canonele compuse de sfintii și inteleptii poeti Kosma și Ioan pentru sfintele sărbători.

O serie de explicațiuni, strofă de strofă, a poesiilor suscitaților doi poeti. Pentru această scriere cf. Migne, Patr. gr. 133, 1229 sqq. și Th. Prodromi Commentarios in carmina sacra melodorum Cosmae Hierosol. et Ioannis Damasci. edidit H. M. Stevenson, praefatus est I. B. Pitra, Romae 1888.

135.

Sec. XVIII. Hârtie; 406 fol.; 21×16 cm. Broșat.

Conține o serie de 43 discursuri bisericescă. Începutul și sfîrșitul lipsesc, aşa că nu pot determina ale cui sunt.

136.

Sec. XVIII. Hârtie; 225 fol.; 24×16 cm. Cartonat.

Psaltichie.

Pe scără e reprezentată la mijloc răstignirea lui Christos, iar în coluri cei 4 evangheliști.

137.

Sec. XVIII (1762). Hârtie; 304 fol.; 21×15 cm. Cartonat.

Όρθοδοξος όμολογία τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἀνατολικῆς.—Mărturisirea ortodoxă a credinței bisericei catolice și apostolice de răsărit.

Este o copie executată la 1762, Noembrie 6, după cartea cu același titlu publicată de Antim Ivirénul la Snagov în 1698. Vezî *Bianu și Hodoș*, Bibl. român., sub anno.

138.

Sec. XVIII. Hârtie; 194 fol.; 20×15 cm. Cartonat.

Psaltichie.

139.

Sec. XVI (1590). Hârtie; 201 fol.; 20×15 cm. Legat cu lemn.

Mineū pe luna Martie; cuprinde numai poesiī bisericesci, canōne.

Pe fol. 201^v cetim: Θεοφάνης ἑρομόναχος ω γράψας το βηθλήμ τούτο κατὰ τῷ ἔτῳ ζυγῇ ἔτος μηνὶ μάρτης καὶ οὐδεὶς τολμήσῃ ἀποξανόσῃ αὐτὸν να ἔχῃ τας ἀράς τὸν αγίων τρητακοσήρον δέκα καὶ δικτόν θεοφάρον πατέρων τὸν ἐνηκαία σήνοδον συνελθώντον καὶ ἐμού τὸ αμαρτολό, adecă: Theophane ieromonahul cel ce a scris această carte în anul 7098 luna Martie și nimeni să nu îndrăsnescă a o înstreina, să aibă blestemeie sfinților 318 părinti cari au tinut Sinod la Nicea și ale mele păcătosului.

140.

Sec. XVI/XVII Hârtie; 423 fol.; 21×14 cm. Legat cu lemn.

1. fol. 2. Μερικὴ ὑποτύπωσις καὶ ὑπόμνησις διὰ στίχων πολιτικῶν, πῶς ἡ ψυχὴ ἀπὸ τοῦ σώματος διαζεύγνυται ἢ πῶς τογχάγει ἄχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Στίχοι τοβ. Κλαυθμοὶ καὶ θρῆνοι μοναχοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ξένου | δι' ὧν καὶ ἀπελέγετο πρὸς ψυχὴν τὴν ἴδιαν.—Inc.: Πῶς κάθη πῶς ἀμεριψεῖς.—Schițare și amintire parțială prin versuri politice, cum sufletul se desparte de corp sau unde se află până la învierea comună. Versuri 372. Plîngeră și tînguiră a unui călugăr păcătos și străin cu care renunță(?) la propriul său suflet.—Inc.: Cum se sădă, cum nu-ți pasă.

2. fol. 241. Τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντιόχου ἀρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις ἀπορουμένων γραφαῖς, καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γνώσκεσθαι ὀφειλομένων. — Inc.: Πιστεύσαντες καὶ βαπτισθέντες.—A sfîntului Atanasie arhiepiscopul Alexandriei către arhiepiscopul Antioch, despre fără multe și folositore cestiuni, cari nu se află în

P. 335 - unde de la introducerea

Prinții și domnii de vîni călugări păcătoși și străini pe care le adună măștărișii din Balș.

scriptură, și cără trebuie să cunoască de toti creștinii. — Inc.: Credând și botezându-ne.

fol. 313—318 albe.

3. fol. 319. Αἱ περὶσδοι τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, συγγραφεῖσαι παρὰ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου καὶ μαθητοῦ αὐτοῦ Πατροχόρου, πάτερ εὐλόγησον. — Inc.: Σαλπίσατέ φησιν. — Călătoriile sfîntului, ilustrului și renumitului apostol și evanghelist Ión Theologul, compusă de sfîntul apostol și discipol al său Patrohoros; bine cuvinteză părinte. — Inc.: Trâmbițați dice. — Nu pot hotărî ce legătură va fi existând între această scriere și scrierea lui Niketas intitulată Πρόλογος εἰς τὰς περιόδους καὶ πράξεις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Cf. Krumbacher, Geschichte der byzant. Literatur, ed. 2, p. 90.

141.

Sec. XVIII. Hârtie; 166 fol.; 22×16 cm. Cartonat.

1. fol. 1. Περὶ τῶν ἐντόμων ὅτι οὐκ ἀπὸ σπέρματος κατὰ τοὺς νεωτέρους, ἀλλ᾽ ἐκ σήψεως κατὰ τὸν φιλόσοφον. Δωροθέου. — Inc.: Τὴν ἀλήθειαν ἀεί. — Despre viernī, că nu din sémîntă, după cum susțin cei moderni, ci din putre-giune, cum susține filosoful (Aristotel). A lui Dorotei. — Inc.: Adeverul tot-déuna.

2. fol. 21. Περὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Δημοκρίτου ἀρχῶν. — Inc.: Ἐπει
δὲ στερήσεως. — Despre principiile lui Aristotel și ale lui Democrit. — Inc.:
Si fiindcă de lipsă.

3. fol. 41. Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἡρεμίας γῆς. — Inc.: Πᾶν μέρος προστιθέμενον. A
aceluiasi despre linistea pământului. — Inc.: Fie-care parte adăogată.

4. fol. 67v. Προσίμων τῆς λογικῆς. — Inc.; Παντὸς ἀρχομένῳ. — Introducere la logică. — Inc.; Celui ce începe ori ce.

5. fol. 74. Τοῦ αὐτοῦ. Πρὸς τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς, περὶ νηστείας. — Inc.: Ὑμην
ιέν. — A aceluiasi, către elevii lui, despre post. — Inc.: Credeam.

6. fol. 93. Τοῦ ἀντοῦ περὶ ἐκεχειρίας. — Inc.: Οὐκ ἀλυσιτελεῖς. — A aceluiiaș despre repaos.—Inc.: Nu netolositore.

7. fol. 98. Ἐξ ἴδιοχείρου πρωτοτύπου. Ἀποριαὶ πρὸς τὴν κατὰ Πυθαγόρειος τε καὶ Κοπέρνικον τῆς γῆς κίνησιν. — Inc.: Εἰ κινεῖται ἡ γῆ. — Dintr'un original autograf. Nedumeriră față de mișcarea pământului după Pithagorien și Copernic. — Inc.: Dacă se mișcă pământul.

8. fol. 113. Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενον Ἀλέξανδρον Χάτμανον, δύτα εἰς Βουκουρέστιον. — Inc.: Σιωπήσας ἐφθέγξω. — A aceluiași scrisore către reșoșatul Alexandru Hatman, care e la Bucurescă. — Inc.: Tăcând ați grăbit.

9. fol. 120. Τοῦ αὐτοῦ τῷ Προικονήσου Ἀρχιερεῖ. — Inc.: "Ὕ διατηρούνται.—Α-

celuiașă către arhieul Proikonesulu. Inc.: Pe care de ar menținé-o — Datată din 22 Decembrie 1751.

10. fol. 128. Fără titlu. — Inc.: Τὰ παράδοξα τῶν ἐκ (?) γεωτέρων. — Inc.: Lururile curiose din cei moderni

142.

Sec. XVIII Hârtie; 55 fol.; 18×12 cm. Cartonat.

Psaltichie gréacă și românescă, amestecată. Formată din mai multe bucati legate întâmplător la un loc.

143.

Sec. XVIII. Hârtie; 36 fol.; 16×11 cm. Broșat.

Psaltichie.

144.

Sec. XVIII. Hârtie; 159 fol.; 17×13 cm. Broșat.

1. Pe fol. 1 e titlul. Τὰ ὅσα εἰδεγ ὁ Χερτουζές καταβάς εἰς τὸν ἀδην. --- Câte a vădut Chertuzes coborându-se în infern. Inc. (fol. 2): Θιολαίον καὶ Ηλούτωνος. Παρακαλώ σε, ὁ Ηλούτων. — (Dialog) între Thioleu și Pluton. Rogu-te Pluton. — Sint un fel de dialog între morți.

Pe fol. 24—25 diferite măzgălituri fără importanță.

2. fol. 26. 1688 Iunie 12. Έρμηνεία τοῦ δικαιοφάλου λαζαροῦ. — Inc.: Ό δημιουργὸς τῶν ἀπάντων. — 1688 Iunie 12. Explicarea epurelui cu două capete. — Inc.: Demiurgul tuturor lucrurilor.

3. fol. 34 Copia hotărîreă lui Pilat contra mântuitorului.

4. fol. 42. Λόγος ὡραῖος. — Inc.: Ἔνας ἀδελφός. — Cuvîntare frumosă. — Inc.: Un frate.

fol. 44—46 albe.

5. fol. 47. Prefața scrierii care urmăză. Pe fol. 47^v e titlul: Ήσπή θανάτου, περὶ μετανοίας καὶ περὶ ἐλεημοσύνης. — Inc. (fol. 48): Κόσμε πλάνε, κόσμε φεύγη. — Despre morte, despre pocăință și despre milostenie. — Inc.: Lume amăgitore, lume minciinosă. — E scris în versuri.

fol. 61^v—63 albe.

6. fol. 63^v—76 traducerea română a scrierii precedente.

fol. 77 alb.

7. fol. 78. Νοὐθεσίαι τοῦ ἀιοδίμου αὐθέντου κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου βοεβόδα, ὃποῦ ἐδώθησαν τῷ σῷ ἀντοῦ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ Νικολάου βοεβόδα: ἐν ἔτει σωτηρίᾳ αψε τῆς αὐθεντείας αὐτοῦ — Inc.: Τὸν φόρον τοῦ θεοῦ. — Sfaturile renumitului stăpân domnul Ioan Nicolae Alexandru Voievod, care

său dat fiuluș său domnului Ión Constantin Nicolae Voevod, în anul măntuirei 1735 a domniei lui. — Inc.: Frica lui Dumnezeu.

fol. 88—90 diferite notițe neînsemnate.

8. fol. 91. Σύνοψις ὁδωματῶν βασιλέων, βεζίριδων καὶ αὐθέντων οὐγκροβλαχίας καὶ μολδαβίας παρὰ Κωνσταντίνου τελούση τοῦ γιαννιώτη. — Conspect al regilor și vizirilor turci, și al domnilor Ungrovlahie și ai Moldovei, de Constantin Ceaus din Ianina. — Merge până la anul 1767.

9. fol. 111. Ἐπ τῆς γενεαθλητῆς βίβλου τῆς ἀπολεσματικῆς (sic) Πτολεμαίου, περὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. — Inc.: Mărtisoar. "Οποιος γενηθῇ. — Din carteă genealogică despre rezultate (?) a lui Ptolemeu, despre bărbați și femei. — Inc.: Martie. Cine se va naște.

10. fol. 121. Βροντολόγιον τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου. — Inc.: Mărtisoar. "Ἐὰν βροντήσῃ. Cartea despre tunete a regelui Heraclie. — Inc.: Martie. Dacă va tuna.

11. fol. 126. Βροντοσεισμολόγιον Πτολομαίου καὶ Λέοντος τοῦ σοφοῦ. — Inc.: Crisos. "Ἐὰν ἐν τῷ κριώ βροντίσῃ. — Cartea despre tunete și cutremure a lui Ptolemeu și a lui Leon înteleptul. — Inc.: Berbece. Dacă va tuna în (constelația) berbecelui.

Necomplet.

12. fol. 134. Περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνὸς τοῦ ἀστροῦ. — Inc.: Eiς τὰς 20 τοῦ Ιουλίου. — Despre ivirea constelației caineluș. — Inc.: La 20 a lui Iulie.

13. fol. 142. Προγνωστικὰ τῆς σελήνης καὶ τῶν διάδεκτα ζωδίων. — Inc.: "Ἐὰν τύχῃ τὸ φενκάρι (sic). — Pronosticurile lunelor și ale celor 12 zodiilor. — Inc.: De se va întâmpla luna.

De la fol. 145 până la fine diferite notițe despre mărăști, munți, plăie, vînt, grindină.

145.

Sec. XVIII. Hârtie; 12 fol.; 18×13 cm. Broșat.

Nouăscină: τοῦ ἀστέριμου αὐθέντου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου βοεβόδα, ὅποι ἔδωθησαν τῷ οἴφ αὐτοῦ κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ Νικολάου βοεβόδα, ἐν ἑτει σωτηρίᾳ αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ. — Inc.: Τὸν φόβον τοῦ θεοῦ. — Sfaturile renumitului domn Ión Nicolae Alexandru Voevod, care său dat fiuluș său domnului domn Ión Constantin Nicolae Voevod, în anul măntuirei 1725 a domniei lui. — Inc.: Téma lui Dumnezeu.

146.

Sec. XVIII. Hârtie; 107 fol.; 23×16 cm. Cartonat.

Psaltichie.

147.

Sec. XVIII. Hârtie; 298 fol.; 22×16 cm. Cartonat.
Psalthicie.

148.

Sec. XVIII (1776). Hârtie; 222 fol.; 22×16 cm. Cartonat.
1. fol. 1. Γεωργίου τοῦ Κορεσίου τοῦ Χίου περὶ εὐαγγελικῶν ἐξηγήσεων. Εἰς τὸν Ματθαῖον. — Inc.: Περὶ ἐξηγήσεως. — A luă Gheorghe Coresi din Chios despre traducerile evanghelice. La Matei. — Inc.: Despre traducere.
2. fol. 187. Ματθαῖον τοῦ Καντακουζηγοῦ εὑσεβεστάτου βασιλέως, ἐξήγησις εἰς τὸ ἀσμα τῶν ἀσμάτων. — Inc.: Οὐ πάνυ μοι δοκεῖ. — A luă Matei Cantacuzin prea evlaviosuluă rege, traducere la cântarea cântărilor. — Inc.: Nu mă pare tocmai.

149.

Sînt legate la un loc o carte imprimată și un manuscris.
Ms. Sec. XIX. Hârtie; 44 fol.; 21×12 cm.
Ακολούθia τοῦ λυγχικοῦ. — Slujba de aprinsul lumînărilor.

150.

Sec. XVIII. Hârtie; 37 fol.; 18×12 cm. Cartonat.
Psalthicie.

151.

Sec. XIX. Hârtie; 159 fol.; 16×11 cm. Cartonat.
Un tractat de geografie.

152.

Sec. XVIII. Hârtie; 131 fol.; 16×11 cm. Cartonat..
Psalthicie.

153.

Sec. XVIII. Hârtie; 101 fol.; 14×10 cm. Cartonat.
Psalthicie.

154.

Sec. XVIII. Hârtie; 256 fol.; 21×16 cm. Cartonat.
1. fol. 2. Δοσίθεως ἑλαίῳ θεοῦ πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ κα πάσης Παλαιστίνης, τῷ τιμιοτάτῳ καὶ λογιοτάτῳ ἄρχοντι σπαθάρῃ κυρίῳ Νικολάῳ, χάριν ἀπὸ θεοῦ πρὸς ἔργα σωτηριώδη. — Inc. Τὸν φαληρέα φασὶ Δημήτριον. — Do-

sitei din mila lui Dumnezeu patriarh al sfintului oraș Ierusalim și al întregei Palestine, prea cinstițulu și învețatulu arhon spătar domnului Nicolae, grație de la Dumnezeu pentru opere măntuitore. — Inc.: Se dice că Dimitrie din Phaleron.

2. fol. 3. Τῷ μακαριωτάτῳ, ἀγιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ δεσπότῃ ἡμῶν καὶ πατριάρχῃ τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσῃς Παλαιστίνης, κυρίῳ κυρίῳ Δοσιθέῳ τὴν ὁψειλομένην ἐδαφῆ καὶ εὐλαβῆ προσκύνησιν καὶ πᾶν εἴ τι ἀγαθὸν καὶ σωτήριον. — Inc.: Ἐν δικῇ γε. — Prea fericitulu, prea sfintulu și prea înțeleptulu nostru stăpân și patriarh al sfintulu oraș Ierusalim și al întregei Palestine, domnului domn Dositeiu, cuvenita închinare pirosă până la pămînt și ori-ce bunătate și măntuire. — Inc.: Cu dreptate. — E răspunsul spătarulu Nicolae Milescu.

3. fol. 5. Călătoria spătarulu Milescu în China. — Inc.: Ἡ γῆ ὅλης τῆς οἰκουμένης. — Uscatul lumii întregi. — Necomplet.

Pe scurta 1^v cetim următoarea notiță în românesce: Ghenare 12, 1782 Miercuri sera său mazilă Alexandru Vodă și aș imbrăcat caftan Nicolae Vodă Caragea dragoman fiind de la Ghenarie 6.

155.

Sec. XVIII. Hârtie; 23 fol.; 24×18 cm. Cartonat.

Δικαιοκή τέχνη Δημητρίου Παναγιωτάκη μεγάλου Κλουτζίαρη κατὰ τὸ αὗτοῦ ἔτος ἡ ὄποια ἀριπρεπῶς προσπεφώνηται καὶ προσενήνεται εἰς τὸν ὑψηλότατον, εὐσεβέστατον καὶ φιλοδικαῖον αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα μεγαλοπρεπέστατον πάσης Οὐγγροβλαχίας, κύριον κύριον Ἰωάννην Ἀλέξανδρον Κωνσταντίνον Μουρούζην βοεβόδαν ἐν ἡγεμονίδι πόλει Βουκουρεστίῳ αφῇ κατὰ μῆνα ἀπρίλλιον. — Artă judiciară a lui Dimitrie Panaghiotache mare Clucer în anul 1779, care în mod foarte cuvenit să arosă și să dedicea prea înaltulu, prea piosulu și iubitorulu de dreptate stăpân și domn strălucit a totă Ungrovlahia, domnului domn Ión Alexandru a lui Constantin Muruzi voevod în orașul domnesc Bucurescă, 1793 în luna Aprilie.

156.

Sec. XIX. Hârtie; 27 fol.; 21×16 cm. Cartonat.

1. fol. 2. Τῷ θεοφιλεστάτῳ τῷ καὶ σεβασμιωτάτῳ ἀγίῳ ἐπισκόπῳ Ἀρτζεσίου κυρίῳ μοι κυρίῳ Ἰωσήφ τὰς ταπεινάς μοι προσκυνήσεις. — Inc.: Τὸ χρέος ὄποι. — Prea iubitulu de Dumnezeu și prea veneratulu sfînt episcop al Argeșulu domnului domn Iosif plecatele mele închinări. — Inc.: Datoria pe care. — O scrisoare a lui Gheorghe G. (?) Peloponesianul, din 1808, Octombrie 9, Bucurescă.

2. fol. 5. Διάλογος φυχῆς τε καὶ σώματος, διὰ στέχων ἀμέτρων καὶ ιάμβων. Προλογίζεται δὲ τὸ σῶμα. — Inc.: Ἀγε μοι ἄγε ὁ λυγεῖα σύργε. — Dialogul sufletului și al corpului, în versuri libere și versuri iambice. Vorbesce întâi corpul.— Inc.: Hai! Cântă-mă fluer dulce.

157.

Sec. XIX. Hârtie; 44 fol.; 20×14 cm. Cartonat.
Colecțiune de scrisori.

158.

Sec. XVIII. Hârtie; 312 fol.; 16×11 cm. Cartonat.
Psalthicie.

159.

Sec. XVIII. Hârtie; 296 fol.; 16×10 cm. Cartonat.
Psalthicie.

160.

Sec. XVIII. Hârtie; 276 fol.; 16×10 cm. Cartonat.
Psalthicie.

161.

Sec. XVIII. Hârtie; 86 fol.; 17×11 cm. Broșat.
Psalthicie.

162.

Sec. XIX. Hârtie; 34 fol. 15×8 cm. Broșat.
Extras de prin Psalmă, din părinții bisericei, și alte scrieri religiose.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
— CLUJ —

INDICE (1).

A. Autori și opere.

Achilles, Introduc. la Fenomenele lui Aratos 91, 1, 3.
Adam (Ion), Cronologie ungară 129.
Agapetos, Capitole parenetice 15, 27.
Agathangellos (Hieronym), Prevestiri 56, 13; 108, 1.
Ἄγιων πατέρων γνῶμαι 103, 1.
Alexandru (εἰς ἀπορρήτων), Arta retorică 81; Gramatica 85, 4.
Andronik și *Krytil* (Istoria lui), 88.
Anonim, Adunarea din Viena 56, 8; Αλεξανδροβόδης (comedie) 60; Amphilochia 132; Aritmetică 55, 1 și 56, 5; Arta poetică 75, 1; despre Azimă, 115, 8; Calendar 97, 2; 112; Comentatorii Pentateuhului 103, 2; despre Catolică 115, 1; Despărțirea sufletului de corp 140, 1; Dialogi glumeți 15, 19; Dialogi între morți 144, 1; Dialogul sufletului cu corpul 156, 2; Discurs desvinovățire a călugărilor 56, 10; Discursuri bisericescă 26, 2; 56, 11; 56, 12; 26, 27–41; 52; 135; 56, 9; Dramă fără titlu 90, 2; Ecaterina a II-a 90, 1; Explicarea epurelui 144, 2; Extrase din cărți religiose 162; Fisiacă 54, 2; Geografie 151; 97, 1; Geometrie 54, 1; Gramatică 70; 85, 2; 109; Gramatică greco-slavă 98; arabă 58;

Jertfa lui Jephthar 104, 1; Logaritmă 56, 7; Manual epistolar 67, 2; Manual de teme 67, 1; Mărturia ortodoxă 137; Maxime 27, 1; 44, 9; 85, 1; 117; Metafizică 56, 6; Meteorologie 54, 3; Morală 55, 2; 76, 2; despre Morte, Poezie și Milostenie 144, 5; Nomocanon 128; despre Ortografie 73, 13; despre Papa 115, 14; Poesii 44, 1; 56, 14–15; 59, I; 83, 1; 104, 2–4; 114; Prosdodie 73, 17; despre Rugăciune 105, 2; o Rugăciune 118; Sintaxă 87, 1; Slujba pentru ereticii refîntorși 115, 4; Stil epistolar 12; 73, 2; explicarea lui Tatăl nostru 75, 11; sf. Treime 115, 10; descrierea Valachiei 42; despre Vîntură 91, 5;
Apollon, Versuri 108, 3.
Aratos, Viața și neamul lui, 91, 2.
Aristotel, Retorica (cap. II) 59, II; Poetica 59, III; introducere la Logica lui, 17, 10.
Athanasios, (cel Mare), Către Antiochos 140, 2; despre credință 115, 12.
Băleanu, (Emanoil), Ηερυγραφὴ τῆς Βλάχιας 2.
Basileios (cel Mare), Discursuri 15, 4; 15, 15; 16, 8; 56, 1; 15, 14.
Basilopulos (Papa), Retorică 65.

(1) Cifrele mari arată numărul curent al manuscrisulu, iar cele mici secțiunea manuscrisulu.

- Byzantios* (Anton), Morală 44, 10.
Blachos (Gerasimos), Metrică 85, 7; 85, 9.
Blemmydes (Nikephoros), Περὶ φυγῆς 17, 11; Logica și Fisica 10; 17, 12.
Cantemir (Dimitrie), Istoria Cantacuzinilor și Brâncovenilor 68
Carte de rugăciuni, 123.
Cato, v. Planudes.
Chrysoloras, Maxime 76, 1.
Chrysostomos (Ion), Discursuri 26, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 73, 14; Slujba lui, 57; 99.
Condica frățietății 11.
Cotrocenă, Socotelile mănăstirei 1; 9.
Cronologie, de la facerea lumii 44, 2.
Damodes (Bikentios), Aplicațiuni retorice 46, 2; Metafisică 61.
Daniil (din Patmos), Tălmăcire gramaticală 15, 17.
Darvares (Dimitrie). Carte de cetire 110.
David, Psalmi 124.
Demosthenes, Filipica I 56, 3; 64, 4; Filip. II 64, 5; Olyntiac. I 64, 1; Olynt. II 64, 2; Olynt. III 64, 3.
Diogenes (filosof), despre cei 7 filoșofi 77, 2.
Dionysos (din Halikarnas), De compos. verbor. 71, 1; Δημοσθένους δεινότ. 71, 2.
Documente, 5, 6; 9, 2.
Dorotheos (din Antioh), v. Philotheos din Alexandria.
Dorotheos, despre Viermi 141, 1; Principiile lui Aristotel și Democrit 141, 2; Linia pământului 141, 3; Introducere la Logică 141, 4; despre Post 141, 5; despre Repaos 141, 6; Mișcarea pământului 141, 7; Scrisoare către Alexandru Hatman 141, 8; idem către arhiearel Proikonesulu 141, 9.
Dukas, Cronica (tradusă în neogr.) 4.
Epiktetos, Manual 31, 2; 78, 2.
Epiphanios (episcop), despre Măsură și greutăți 75, 10.
Eratosthenes, la Fenomenele lui Aratos 91, 4.
Eugenios (episcop), Discursuri 15, 38, 39.
Filosofii (cei 7), Maxime 77, 1.
Florilegiū Moral, 36.
Fotino (Mihail), Codice de legi 20 și 21; 122; 131.
Frankudes (Epaminonda), Himn lui Cuza-Vodă 53.
Frățietate v. Condica frățietății.
Gnlenos v. Hippokrates.
Gennadios (patriarh), Alfabet parnetic 15, 31; 44, 4.
Georgios (din Larissa) (?), Fisica 49.
Gerasimos (din Alexandria), Discursuri 26, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25.
Gratianos (Baltazar), Scăpatul de înșelăciune 62; 63.
Gregorios, (din Nazianza), Alfabet parnetic 44, 5, 6; Distihuri sentențiose 15, 20; 64, 7; Epigrame 15, 25; Iambi parnetici 15, 23; 15, 32; către un sărguincios 15, 33; Tetraстиhuri 15, 21; 44, 12; Fericirile vieților 44, 8; Discursuri 15, 29; 44, 11; 15, 28; Cările vieții 15, 24; Iistoriile pomenite în discursurile contra lui Iulian 75, 3, 4; în epitaful lui Vasilie 75, 5; în discursul la Bobotéză 75, 6.
Gregorios (din Nyssa), din Insolubile 115, 11.
Harmenopoulos (Constantin), Hexabiblos, trad. de Spanos 8; Dicționar 85, 5.
Herakleios (împărat), Carte de tunete 144, 10.
Hermes, Despre cutremure 91, 8.
Herodian, Istoria 16, 5; 31, 1.
Hesiod, Ἐργα 15, 18.
Hilarion (din Kypros), Gramatica 85, 6.
Hippokrates și Galen, Medicină 95.
Homer, Iliada 24.
Ignatios (Skeuophylax), Alfabet parnetic 15, 30; 44, 3.
Ιατρηρία τοῦ γένους τῶν Γραικῶν 15, 47.
Ioachim (din Ierusalim), v. Philotheos din Alexandria.
Ioachim (din Kypros), Lupta Turcilor cu Veneția 37.
Ioannes (din Alexandria), despre astrolab 91, 18.

Ioannes (din Damask), Canon iambic (ἴστως λαόν) 69, 2.
Ioannes (din Klaudiopolis), Cuvîntare despre azimă 115, 7.
Ioannes (ὁ νηστευτής), Extrase din Nomocanon 28, 2.
Isokrates, Către Demonikos 15, 5; către Nikokles 15, 6; către Euagoras 15, 7; Πλαταιᾶς 15, 8.
Kantakuzenos (Matei), Explicare la Cântarea cântărilor 148, 2.
Karpouzios, v. Στίχοι παρανικοί.
Kitros (episcopul din), Răspunsuri către Kavasilas 22, 5.
Komnenos (Ioan), Poesii și extrase din diferiți autori 74.
Koresios (Georgios), Tălmăcirea evangheliei 148, 1.
Korydaleus (Theophilos), Tipuri epistolare 44, 13; 82, 1; explicări la Metafisica lui Aristotel 45; Retorică 82, 2; despre suflet 48.
Kyminites (Sebastos), Taina cuminițării 75, 12; Gramatică 86; Răspuns lui Dositheos 75, 13.
Kyrillos (din Alexandria), despre Trinitate 38.
Laskaris (Byzantios), Regule gramaticale 85, 8.
Leon (Inteleptul), v. Ptolemeu.
Lipsius (Justus), despre Constanță 28.
Logică, 47, 2, 3, 4.
Longos, Daphnis și Chloe 25, 2.
Lukianos, Lauda patriei 15, 9; ueigașul tiranului 15, 10; desmoștenire 15, 11; calomnie 15, 12; Toxaris 15, 26; Dialogi diversi 27, 2.
Makarios (ierodiacon), Retorică 17, 2.
Makrembolites, Hysminias și Hysmine 25, 1.
Malaxos (Manuil), Nomocanon 126.
Markuras, (Ioannikios), Meteorologie 91, 6.
Matiathios (ieromonah), Nomocanon 51; 22, 1.
Mathusala, (călugăr), Scrisore către patriarchul Alexandriei 115, 9.
Maurokordatos, (Nicolae), Scrisori 84.

Maximos (patriarh), Drépta credință 115, 5.
Meniotes (Ilie), Πέτρα σπανδάλου 127.
Metzbur (?) Aritmetică, trad. de Athanasie Psalis, 92.
Milescu (Nicolae), Călătoria în Siberia, 3; 154.
Minei pe luna Martie, cu poesi 139.
Neilos (abate), Maxia e 15, 34.
Nektarios (din Ierusalim), Discurs la înviere 26, 26.
Nicolae Alexandru Voievod, Sfaturi fiului său Constantin 144, 7; 145.
Nikephoros (din Constantinopol), Canoane 22, 4.
Niketas (episcop de Heraclia), Răspunsuri către Constantin 22, 3.
Notaras (Hrisant), despre afurisenie 17, 3; Κιταῖα δονλεύουσα 83, 2; despre Siberia 83, 3.
Ovidiu, v. Planudes.
Palaiphatos Περὶ ἀπίστων ἴστοριῶν 78, 1.
Panagiotakes (Dimitrie), Artă judiciară 155.
Panaghiotes, Convorbire cu un turc 85, 10.
Patetrikón 43; 105, 1.
Patrohoros, Viața evangelistului Ion 140, 3.
Philagres (filosof) Cuvîntare contra Latinilor 115, 2.
Philotheos (din Alexandria), *Ioachim* (din Ierusalim), *Dorotheos* (din Antiochia), hotărîre contra sinodului din Florența 115, 3.
Philotheos. Către Georgios, epistolă, 17, 4.
Planudes (Maximos), Metamorfosele lui Ovidiu 14, 1; Maximele lui Cato 14, 2.
Plutarchos, Crescerea copiilor 15, 13; Curiositate 16, 1; Ascultarea poemelor 16, 2; 56, 4.
Poesii religiose, 96; 111; 139.
Prodromos (Teodor), Explicarea canonicelor lui Kosmas și Ioannes 134.
Psalis, v. Metzbur.
Psaltichie, 18; 29; 30; 32; 33; 34; 35;

39; 41; 50; 89; 93; 100; 101; 102; 106; 107; 119; 120; 125; 130; 133; 136; 138; 142; 143; 146; 147; 150; 152; 153; 158; 159; 160; 161.
Psellos Τὸ κτιστὸν καὶ τὸ περιγραπτόν 75, 8.
Ptolemaios și Leon (Inteleptul), Carte de tunete și cutremure 144, 11.
Retorică, 17, s, 9; 46, 1.
Sakellarios (George Constantin), Arheologie greacă 19.
Samuel (mitropolitul Libyei), Cuvințare pentru sf. Niculae 26, 1.
Scholarios (Georgios), Rugăciune 113, 2.
Scholiu la Tetrastihurile lui Gregorius din Nazianz 15, 22.
Scrisorii, 6, 89—115; 6, 126—138; 7; 13; 73, 3—6, 9, 11; 157.
Sergios (patriarh), Acatist 113, 1.
Sibylla, Versuri 46, 7; 108, 2.
Skordilles (Nicolae), Secretele lui Apollon 23, 1.
Slujbe bisericescă, 79; 96; 149.

Spanos, v. Harmenopoulos.
Stamates (Constantin), Geografie 17, 13.
Stephanites și Ichnilates, 80.
Stilistică, 40.
Στίχοι παρανυκώι 15, 44.
Stobaios (Ion), Eclogă 17, 1.
Sugduriș (Georgios), Πῶς δεῖ ὅμιλον συγγράψει 75, 2.
Synesios, Epistole 16, 4.
Tetraevanghelie, 94.
Themistios, Despre amicitie 15, 1; către Seleukos 15, 2; despre umilință 15, 3.
Theon (sofistul), Περὶ ἀσαφίας 71, 5.
Theophrastos, Caractere 78, 3.
Theophylaktos (din Bulgaria), Tâlmăcirea Evangheliei 72.
Thomas Magister, Eclogă 87, 2.
Versuri iambice, 15, 45.
Xenophon, Memorabile 27, 3.

B. Copiști și posesori de manuscrise.

Anagnoste (Nicolae, Curiotul), 15.
Andreï, fiul lui chir Zamfir 44.
Chiril (Ieromonah din Leros) 51.
Curiotut, v. Anagnoste.
Cuculiot, v. Ioan.
Eugeniu Sumeriotul 70; 75.
Filotei (ieromonah Peristeriot), 49; 69; 71; 77.
Fytianul, v. Kallinik.
Gheorghe (fiul lui Boiagi), 130.
Ioan (Constantin), 31.
Ioan (eclesiarhul sf. Mitropolii), 107.
Ioan (Elefterie, Cuculiot) 92.
Kallinik (ieromonah Fytianul), 75.
Komnen (Ioan), 74.
Kyminit (Sevastos), 75.
Macarie (ieromonah) 99.
Manasse (Eliad), 47, 2, 3; 70; 71.
Matei (Dimitrie), 29.

Matei (protosynghel din Pogoniana), 48.
Metodie (ieromonah din Leros), 22; 79.
Metaxopoulos (Sumeriotul) 47.
Mitrofan (ieromonah din Vatopedi), 36.
Petala (Diamant), 47, 3, 4.
Rasti (Gheorghe, medelnicerul) 122.
Sava (Anastasie) 17, 12.
Sava (Ion, Tetovanli), 89.
Stavrinos (Hagi), 64.
Sturza (Dimitrie), 16; 19; 25; 90.
Sugduri, 17, 10.
Sumeriot, v. Metaxopoulos și Eugeniu.
Tetovanli, v. Sava.
Theodosiadi (Panaiot), 17.
Theophane (ieromonah), 139.
Văcărescu (Ión, mare vîstier), 4; 28.
Vlasto (Alexandru), 97.
Xanthos (din Aenos), 33.

